

تصوير ابو عبد الرحمن الكردي

ہمارا

پدشہی جہ شیرہ کانو موہ مرہ دیونف روہن لہادی

آبادہ کردہ سی، آبادی سبھی

Copyright © 2006 John Wiley & Sons, Ltd.

ملک : پاکستان ، صوبہ : سندھ ، ضلع : قنبرا

لتحميل انواع الكتب راجع: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

براي دائلود کتابهای مختلف مراجعه: (مُنْتَدَى اقرا الثقافى)

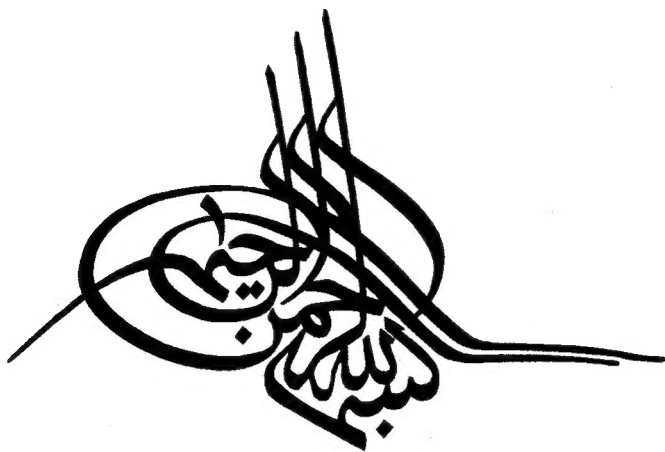
بۆدابهزانى چۆرهما كتيب:سهردانى: (مُنْتَدَى إِقْرَأِ الثَّقَافِي)

www.lqra.ahlamontada.com

www.lqra.ahlamontada.com

للكتيب (كوردى . عربى . فارسى)

به شہی جہ شیعرہ کانو
موحه ممہد یوسف رهسولؑ ثابادی

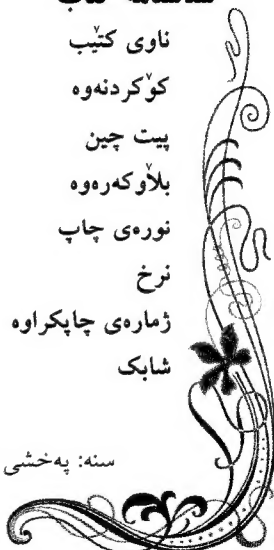
لوار

ٹامادہ کهردهی : هادی سپهنجی

سرشناسه	: رسول آباد، محمدیوسف ۱۳۳۱.
عنوان قراردادی	: هاوار به‌شہی جہ شیعہ کانو موہ ممہ دیوسف رہ سول ثابادی
عنوان نام پدید آور	: کو کردنہ وہی ہادی سپہنجی
مشخصات نشر	: سنندج، آراس ۱۳۸۸
مشخصات ظاہری	: ۱۴۵ ص
شابک	: ۹۶۴-۹۷۸-۸۶۲۰-۸۸-۷
وضعیت فہرست نویسی	: فیپا
موضوع	: شعر اورامانی -- قرن ۱۴
شناسہ افزودہ	: سپنجی، ہادی ۱۳۳۵
ردہ بندی کنگرہ	: PIR ۳۲۵۶/الف ۵۷۴۳ ۱۳۸۸
ردہ بندی دیوبی	: ۹/۲۱ فا ۸
شمارہ کتابشناسی ملی	: ۰۴۹۰۳۹۱

شناسنامہ کتاب

ناوی کتب	: هاوار
کو کردنہ وہ	: ہادی سپہنجی
پیت چین	: سوران سپہنجی
بلاؤ کہر وہ	: ثاراس
نورہی چاپ	: یہ کہم ۱۳۸۹ .
نرخ	: ۲۵۰۰ تمہن
ژمارہی چاپکراوہ	: ۲۰۰۰ دانہ
شابک	: ۹۷۸-۹۶۴-۸۶۲۰-۸۸-۷
	: ناوہندی بلاؤ کہر وہ:
سنہ: پمخشی کتبی نیمام غزالی - تہلہ فون: ۲۲۵۶۱۰۰ - ۰۸۷۱	

۷	وهرینه
۹	زنده‌گی نامه
۱۱	به‌شو شیعی‌ی کلاسیکی
۱۲	ناره‌زومه‌ندی
۱۳	نازاده
۱۵	نازیم چه‌مان
۱۶	ئاوات
۱۷	ئه‌سپهریز ماوا
۱۸	ئه‌ژناسای
۱۹	ئورشه‌لیم
۲۰	باده‌قوش
۲۲	به‌خشای
۲۳	به‌لا بگریم
۲۴	بو مه‌یلو له‌یلی
۲۵	پیشه‌که‌م
۲۷	په‌یمان‌ه‌و ئه‌له‌ستی
۲۸	په‌یکی شه‌مال
۲۹	ترپه‌و دلیم
۳۰	تروسکه‌و ژبوای
۳۱	ته‌نیا تو بی‌شی
۳۲	جامو خه‌یالی
۳۳	چوارپاره‌و هه‌ناسه‌ی
۳۵	چه‌مه‌را
۳۶	داره‌که‌ی سه‌رکه‌ل
۳۷	دلی شه‌یدا
۳۸	دوله‌و میراوا‌ی
۴۰	ده‌لیل

- ۴۱ دیل^۶
- ۴۲ رستاخیز
- ۴۳ روّی جه فا
- ۴۴ ساقی
- ۴۶ سرودی موعه‌للیم
- ۴۸ سه‌وقات
- ۴۹ سه‌ه‌ندو ئاواتی
- ۵۰ سه‌ه‌ندو شه‌وی^۷
- ۵۱ سه‌یران
- ۵۲ شاخه‌وان
- ۵۳ شه‌مه‌و شه‌وقی
- ۵۴ شه‌وه‌و شه‌واره‌ی
- ۵۵ شیوه‌نو شمشالی
- ۵۷ عه‌ید
- ۵۸ قه‌پانو ژیری
- ۶۰ فیراق
- ۶۱ کریکار
- ۶۳ که‌لاوه
- ۶۴ گلاراهه
- ۶۵ گولی ته‌وحید
- ۶۶ گولی‌توهم دا ده‌مو وایو^۸
- ۶۷ که‌دای شار خه‌م
- ۶۹ لوره‌ی هه‌ناسه
- ۷۲ مانگه‌ی تو‌ریا
- ۷۳ محمد (ص)
- ۷۴ مه‌لو خه‌یالی
- ۷۵ میراق

- ۷۷ میراو
- ۷۹ نامه
- ۸۰ وایه و بولبولی ژیری
- ۸۱ وه هارو عارفان
- ۸۲ ویم و سه عدی
- ۸۴ ویم و مه وله وی
- ۸۷ هوبه و ته شقی
- ۸۸ هوبه و عومری
- ۸۹ هه وارو ئاخی
- ۹۰ یارو ته مینی
- ۹۲ یانی راس بو ؟!
- ۹۳ یوسف نیشانی
- ۹۴ یه ک وه یه ک
- ۹۵ به شو شیعره تازی
- ۹۶ ئیش
- ۹۸ چه میو ژبوای
- ۹۹ دهر به ندیخان
- ۱۰۰ شاعیر
- ۱۰۱ فه له که
- ۱۰۲ وراوی
- ۱۰۳ ویم و میرزاو پاوهی

- هه ناسه ی نه ی ۱۰۷
- به شو دوه به یتى و یه ک به یتى ۱۰۸
- کاک یوسف جه که لامو چند وه شه ویسی ۱۱۵
- چنده عه کسی جه کاک یوسفی ۱۴۰

یا هو

قه‌لمه و تاسه‌ی چهنی شنه و ده‌می سوچی و تهنی کی‌شای
 روچی جه له‌شی مانیاو که‌لارو سه‌رو گو‌مه چه‌م که‌ووکی
 هه‌ناسه‌ی مه‌سپارم به‌ په‌نجه و وه‌شه‌ویسی تا ئیجاره رو‌شنی رو
 جه ئاینه و هه‌ورامانو ئه‌شقی شه‌وقش لاپال و لوتکه و ده‌رو ده‌شتی
 بلاو نووه و گه‌رماو ئه‌وینداری زوانی پارا و شیرینو وه‌لاته که‌یمان جه
 گلو و شه‌و بی‌داریه نه چهنی قرته و چه‌می وله هه‌ناری و گو‌پکه و
 گولی جه توله راو ئاواتیه نه دیمه‌ن و گه‌شو ویش ورده و ده‌جه
 په‌رده و شه‌وی ره‌شی به‌ قاقبو ژهره‌ژی لانساری جه ویر به‌رووه و تا
 جاریوه تهر خه‌رمانه و مانگی پردیوه جه خوره و شه‌راوو تافگه‌ی و
 وه‌رواوه و شاهوی شاواشو باخچه و کورده‌واری که‌رو ، ئارو به‌ باقیوه
 گولی بو وه‌شی و ره‌نگینی جه باخه‌وانه‌ی که‌ راو ئه‌شقی و سوزو
 نیشتمانیش هه‌میشه چهنی ده‌نگو ئاوازو شِعره‌کانش گو‌شو دلیمان
 زره‌نگیوه می‌مانو شمه‌ی ئازیزی و ئازاو ئه‌ده‌ب دو‌سینم تا ئیشو
 ته‌نیایی ویمان جه کو‌چو شاعرو ئه‌دیو شاره‌که‌یمان به‌ ده‌فته‌ره‌ی
 جه شِعره‌کانش که‌رم دیاری و به‌ گول گه‌شته‌ی جه بادّه و هاوارو
 کاکه موحه‌مهد یوسفی ره‌سول تابادی په‌ی هه‌تا هه‌تایه‌ن ئاواته
 به‌رزه‌کیش بشوارم سینه و یادیه‌ره و جه ساحوو ده‌سه‌لاتی ئاواتو
 به‌هه‌شتی به‌رینیش په‌ی داوا که‌رم .

ئهرچی په‌ی ئه‌منی که‌م به‌زاعه‌تی که‌ ویم یو جه شاگرده‌کانو
 کاک یوسفی مه‌زانو فره سه‌خته‌ن تا باسو ئا ئازیزیه پا جو‌ره که

هه ن وه بيٰ كهرونه به لام وهسفو ئه من چكو و شان و مه قامو
 ئه ده بيٰ ئاڊي چكو، به راسي زه مين تا ئاسمانه ن، كه م كه سه ي
 هه ن كه كاكه يوسفش چه م

په نه كه وته بو يا شيعره وه په خساني ئا نازداره شيه وه نيٰ بانيوه و
 نه زانو ئا ئينسانه دلسوزه كيٰ بيٰ و حه قشه ن جه داخو كوچي
 ناوه ختيشه نه سيروان هه لسيٰ بمجوره و شاهو ئه وه لين وه هارش
 حه سره تو بيٰ يوسفيه نه تيڪه لو ته م و مڙي كه رو و ناله ش چه ني
 به رقه هه وره تريشقه ي زامو دلو ئه ويندارانش تازه كه رووه .

په ي فره تهر ئه ژناساي شاعري نه مر كاك يوسف ي رهسول
 ٿابادي ده س نويسه كه و ويس مه وزم وه رو چه مو بينهران ، وه
 سپاسو ويم پيشكه ش و ئا كه سانه كه ياري ده ريٰ بينيٰ تا ئي
 ده فته ره جه شيعره كانو كاك يوسف ي چاپيٰ بكريان و به تايبه ت
 سپاسو هامسهره وه فاداره كيٰش داده مانازه و كاكه مه هدي ، داده
 ميديا ، داده هه وليره و داده روشنا زاوروي ئا مه رحوميه مه كه رم و
 برايانه ي وه شه ويس كه يارمه تيشان دايميٰ.

به سپاس هادي سبهنجي

یا هو

له سالی هه‌زارو سی سهدو سی و یه‌ک له تاریکه شه‌ویکی زستان دا له شاری کرماشان چاوم هه‌لینا و که‌وتمه گیزاوی ژیانه‌وه ، ئه‌و سه‌رده‌مه بابم نه‌فی کرابو و له گهل ئوبوزوسیونی هه‌ورامان له ره‌وانسه‌ر جی گر بون . مه‌ته‌ریزی دژایه‌تی له گهل سولتانی هه‌ورامان و ده‌ره‌به‌گایه‌تی ره‌وانسه‌ر و پاشان کرماشان بو .

بابم وه‌کو ماموستا و به‌رپرسی قوتابخانه‌ی ره‌وانسه‌ر گرنگترین ئه‌رکی خه‌باتیشی به‌ ئه‌ستوو بو . پاش چه‌ند روژیک بنه‌ماله بو ره‌وانسه‌ر گه‌راوه‌ته‌وه و له شه‌ویکی ته‌نگه‌به‌ر دا چیرنی ناو نانیان بو گرتوم و ناوی [موحه‌ممه‌د یوسف] یان لی‌ ناوم .

پاش روخانی ده‌ره‌به‌گایه‌تی گه‌راینه‌وه بو شاری پاوه و له پال قه‌لا‌ی خوشه‌ویستی شاهو نیشته جی بوین .

قوتابخانه‌ی سه‌ره‌تاییم له قوتابخانه‌کانی سه‌عدی و زیایی ته‌واو کرد و سی‌ ساله‌ی ناوه‌ندیشم هه‌ر له پاوه (قوتابخانه‌ی موحه‌ممه‌د ره‌زا شای ئه‌و سه‌رده‌مه) خویندو پاشان بو وه‌رگرنتی شه‌هادی دیپلوم دو سالم له کرماشان بوارد و سالی دواییشم برده شاری هه‌مه‌دانی دیرین و له قوتابخانه‌ی ئه‌میر که‌بیر ، دیپلوم وه‌رگرت .

پاش دیپلوم هه‌وای هه‌نده‌رانم که‌وته سه‌ر که به هه‌ر حال ریک نه‌که‌وت و ناچار ریکای سه‌ربازخانه‌م گرت به‌ر .

ده‌ورانی سه‌ربازی سالی ۱۳۵۴ ک.ه.ـ دوایی پی‌ هات و گه‌رامه‌وه بو زید و مه‌ته‌ریزی قوتابخانه‌م هه‌ل بژارد و وه‌کو ماموستایه‌یک ئه‌رکی خزمه‌تکاری گه‌لم گرت به‌ ئه‌ستو . سالی ۱۳۵۷ ک.ه.ـ روم کرده شاری سنه و زانکو‌ی ئه‌ده‌بیاتی سنه . پاش ترمیک و سه‌رده‌میک زندان و پاشان سه‌رکه‌وته‌نی شو‌رشی گهلانی ئیران و پاشان شه‌ری نیو خو‌یی، سنه‌م به جی هیشت و

گه‌رامه‌وه پوکی دهرس‌وتنه‌وه . زانستگه‌کانی ئیران داخران و تا سالی ۱۳۶۳ له خویندن دور که‌وتمه‌وه . تا له و ساله‌ دا دیسان چومه‌وه زانستگه (زانکوی ته‌ده‌بیانی تاران) و له سالی ۱۳۶۵ شه‌هاده‌ی لیسانسم وه‌ر گرت و پاشان دو سالی‌ک له کردی روژئاوا له خزمه‌ت برا کورده‌کانم بوم .

موحه‌ممه‌د یوسف ره‌سول آبادی

بشوشی

کلاسیکی

« ئاره‌زومه‌ندی »

بو با بوٽ کەرو با بوت نه‌مانو	با بوٽ به فدا با بوٽ بنمانو
ئاره‌زومه‌ندیٽ پروسنانی	ئاخ په‌ی نه‌سیمي گرم برفانو
رولاشو جه‌سته‌یم سه‌ره‌گیجه‌شه‌ن	ده‌ی لاوهر مه‌لیت، با گیجش سانو
گلپه‌و ئاواتو ماچه‌و چه‌مانم	به‌ل سروه‌و ئه‌شقیٽ شه‌ونمی شانو
هر سونی وه‌سین، شه‌مالت با به‌ی	نامه‌و نه‌مامو مه‌نه‌یمان وانو
ئه‌نا که‌واوو « مه‌ی زه‌ده‌و مه‌یلی	به‌ش ئازیز مه‌که‌و مه‌که‌ی بکیانو
بی تو هه‌وارو ویریم ویرانه‌ن	بو با بوٽ کەرو با بوت نه‌مانو

〈 ئازاده 〉

ئازاده‌نان ئازاده‌نان ، مه‌ستی خودایی باذه‌نان
عاشق به ساقی سادّه‌نان ، ئازاده‌نان ئازاده‌نان
نامن به سهر ئامان وه‌لّات ئه‌ی شیهره‌که‌ی ویّشه‌ی وه‌لّات
چیشم بیو که‌رو فیدّات ! ها روحه‌که‌م ئاماده‌نان

من دوره‌نان چه‌م سوره‌نان ، په‌ی دیدّه‌نت مه‌سروره‌نان
هه‌رچندّ جه نوری دوره‌نان ، مه‌نسوره‌که‌ی حق دادّه‌نان
ده‌س ده‌س جه کوّ شاهو نشین ، ها دام چنوری نازه‌نین
تا واچو ئه‌ی شیرین جه‌مین هیشتر فه‌راذی یادّه‌نان

دل بیستون ئاساره‌نان ، تیّشه‌ی خه‌می ئازاره‌نان
گیری ته‌نافی یاره‌نان ، دوکی خه‌مان باداده‌نان
دلّ به‌سته‌نان دلّ به‌سته‌نان ، ماری فیراقی گه‌سته‌نان
ئیسه وه مه‌یدّان وه‌سته‌نان ، ئینه‌ن ده‌رون ئاباده‌نان

ئهر وهر جه غه‌رب ئاوانه بوّ ، یا شه‌رقه‌نه ساوانه بوّ
شیوه‌ش چه‌نی < طه' > نه‌بوّ ، چون توّ جه دوری ئاده‌نان
ئه‌ی یاره‌که‌م ! ئه‌ی یاره‌که‌م ! ئه‌ی یاره‌گولّ عوزاره‌که‌م
ئه‌ی سه‌روه‌رو سه‌رداره‌که‌م ، گیره ده‌سم ئوفتاده‌نان

تو کامه مه‌ی نو‌شای مه‌گه‌ر ، پاسه جه تو که‌ردش ته‌سه‌ر !؟
 با گورج ته‌من بینو که‌مه‌ر ، ته‌منیچ گول بونیاده‌نان
 سه‌د مه‌رحه‌با ته‌حمه‌د سپا ! دیدم به‌یادت ده‌و جه‌لا
 په‌ی موسته‌فا بونه سپا ، هه‌رچند سواری سادّه‌نان

ته‌ی تو سه‌لاحی دینه‌که‌م ! ته‌ی خه‌نجه‌ره پر قینه‌که‌م !
 ته‌ی ره‌هنمایی ژینه‌که‌م ! قرته‌ی چه‌می خه‌م زاده‌نان
 هاواره‌که‌م یاوا ته‌گه‌ر ، بنمانه را ته‌ی راهبه‌ر ...
 جه‌ی پاوه‌نه بی‌پا ، وه‌سه‌ر ، ته‌ر به‌و وه‌خاکت شاده‌نان

هاواره‌نان هاواره‌نان ، هه‌وری په‌ری وه‌هواره‌نان
 بی‌داری داری یاره‌نان ئازاده‌نان ئازاده‌نان

چوَن خامه‌ی چه‌مان قامه‌تم چه‌مان
 جه هيجر دهرمان قامه‌تم چه‌مان
 فاما بي جنون ، پر زوځ بي دهرن
 جه حاله‌ت مه‌شون روځي سه‌د جاري
 هر هانه خه‌يال دهروني زوخال
 په‌ري زولف و خال تو شيه‌نش حال
 لاله‌ی وه‌هاران باوهر په‌ی ياران
 په‌ی ده‌واي دهردان په‌ی شای رنګ زهردان
 ياري با وه‌فات چه‌مه‌ران ، سه‌فات
 تيش مه‌وو وه تيش ديسان مه‌شو تيش
 تازيز ، شووه خاس ، شيرين ديده راس

ٺاڙيزم ڇهه مان ، ٺاڙيزم ڇهه مان
جه ٿيڻي زامان ، جه بار خه مان
بالا بي وه نون ، ٿوسخان بي وه هون
هيجر تو نازار ڪه ردهن پيم ڪاري
ٺاره زوي وسال ديڏهني جه مال
په شيوي بهڏ حال ، دلهي شيت ته حوال
توخوا چون جاران ، گوئي نازاران
چنوري ههردان ، ڪه ماي سهه بهردان
بڪيانه سهه وقات ، بهڏر پهي خه لات
ٿهرا وچون جهي بيش ، جه دلهي پر ٿيش
دهي با وهس بو باس ، شيرين ديڏهي راس

« تاوات »

چوزه‌و وه‌هاری ته‌ژنه‌و وه‌رواوی
 کی‌شکچی و که‌لو مله‌و ژیانی
 تۆمه‌و دلۆه‌شی به‌هر سه‌بوری
 بولبولو عه‌شقو باخو ئازادی
 وه‌ری وه‌رمالۆس ته‌نیش کی‌شاوه
 چوزه‌جه کاوان تۆمه‌نه سارا
 که‌لی کی‌شکچی جا سۆزش وه‌ر دان
 بولبول مه‌ناره‌و گولی سه‌د ره‌نگی
 رو، یه‌خی شه‌ویش یه‌کجاری چاک دا
 ژبوای دسش دا زه‌نگۆلو راسی

سه‌ر بیه‌ی ساوی، تاوی، نه‌تاوی
 به‌هر حال یاوا کو هه‌ورامانی
 بو‌بیه‌یش دابی وه‌شاره‌زوری
 هیمای سه‌رسامو رو نامورادی
 هه‌ناسه‌و عیسایش دا وه‌ده‌م واوه
 یانه‌و تاواتی به‌دل ونا را
 به‌هه‌وای کاویژ دامانی زه‌ردان
 خنیکیا به‌ده‌نگ نه‌وای بی ده‌نگی
 چه‌پۆله‌وه‌روی وه‌رمی نمناک دا
 نه‌مه‌نه‌شونه‌و خوف و هه‌راسی

〈 ئه‌سپه‌ریز 〉

شنه‌ی دهم به‌یان فهرح ئه‌فزای دل
 کوله‌کی و کهره‌و سایه‌و نه‌جانی
 چه‌پوکه‌و مهرگو ددانو که‌نه‌ی
 وه‌ری سه‌رفه‌راز ، شه‌وی و به‌ردی
 نیشانیو عه‌شغو ، هه‌ورامانیمان
 هیممه‌ت گول گولین سه‌رمه‌شغو هه‌نگان
 نمونه‌و مه‌یلی و وه‌شه‌ویسی و لان
 تانی و بی چه‌می ، تا‌قمه‌و میران
 وه‌ زور بازوی چندی‌ته‌ر چون تو
 که‌وتینم وه‌ به‌ند که‌مه‌ند وه‌ دی‌وا
 هاز و هه‌ناسه‌ و بلوق و ته‌وان
 زینده‌ کهره‌وه‌ نه‌یلی و به‌رده‌ی
 وه‌سه‌ن په‌ی مه‌نه‌ی و هه‌زاران شاری
 بتلیان چه‌نی هه‌ناسه‌ی سه‌ردی

ئه‌سپه‌ریز ماوا ! هه‌ست پاریز مه‌نزل
 گهرده‌ن ریش وه‌ خار ، کی‌شه‌و وه‌لاتی
 هه‌ره‌س لاده‌رو هه‌وارو مه‌نه‌ی
 میرئاوو باخو ده‌گای رو زه‌ردی
 ئالایه‌و به‌رزو مد‌رامانیمان
 وه‌ به‌ند سپارو لاوه‌ بی‌ره‌نگان
 رانماو هو‌به‌و عه‌شغو په‌پولان
 شالیاری نو ، ده‌س گیرو پیران
 به‌ل ئاوه‌دان بو‌هه‌ورامان جه‌ نو
 خو‌چیمه‌و لاوان نه‌مه‌ند وه‌ هی‌وا
 ویت و غیره‌ت و قه‌له‌مه‌ و زوبان
 حسکه‌ حسک و هه‌ی ، به‌یر به‌یر و ده‌ی ده‌ی
 با زانا به‌ راس چون تو سه‌رداری
 با تالان که‌ری غیره‌ت و مه‌ردی

۱. بی چه‌م و ئاوروویی جه‌ که‌مه‌ته‌ر خه‌میه‌نه‌ (بی خه‌می)

۲. دلوق

۳. وه‌سین

« ئه‌ژناسای »

داران ، وه‌هاران یاران مه‌ژماران
 ئیسال سهرداران وارن مه‌واران
 گه‌لا و له‌ق و پو ، تو لو سه‌وزایی
 بی تو وشکه چو و مه‌رده‌ی مه‌زاران

پشته په‌شتاوپه‌شت به یاران بی شاد
 به سوژه و بیلی ده‌رونش ئاباد
 باخ و دار و شاخ هه‌ر توش مه‌نده‌بی
 تویج شیعی ، زه‌حمه‌ت وات گه‌رده‌ن ئازاد

داخم کئی ته‌ر بی ژیوای بژناسو
 چون تو شه‌و و روش ، بنمانو ئاسو
 به سوژو سینه‌ی ئاینه‌ی مالو ،
 به مه‌رده‌ی ، ژیوای نو‌شو و نه‌تاسو

ئازیز ئاخ باخ داخی هيجرانت
 ته‌لان و باوه‌ر قاخی هيجرانت
 که‌ویلو ده‌ره‌ی یاساخو دوریت ،
 خه‌زان ، زه‌ردی ، خه‌م ، چاخی هيجرانت

< ئورشه‌لیم >

موشه موش ، موشو موشه‌ی زیاوه	شهر و شهر و شهره‌مه‌و شه‌ویش کولیاوه
ئورشه‌لیم تاوو تاوانیش نه‌وی	تیخس جه مازی < رامی > زیاوه
رۆچنو رۆحو رۆجیاری ته‌نگه‌ن	مه‌ر دیدّه‌و دینی بدیو وه لاوه
ته‌په‌و ده‌هوئی نه‌هه‌رلا به‌رزهن	هه‌ر ترپه‌ش ماچو: خالی بیاوه
وه‌رکه‌وت و وه‌رنیشت لاده‌گاو عه‌شقی	گیرهن به‌زه‌نجیر پیا‌نماوه
ئاخ ئاخ و داخ داخ ، بی وه‌نه‌وای باخ	مه‌ردی قاخ مه‌نه‌ی یاساخ که‌لاوه
داخم بو کوردی راو بابه‌یش گیرو	ته‌ک دو وه‌سه‌رته‌ک مه‌ردی قه‌لاوه ؟!

۱ . تاریکی ، سته‌م

۲ . رام الله

۳ . نا توانی برخی قدرت های زورگو که هر نعرته آنها ناتوانی آنها را میرساند

« بادّه‌قوش »

بهی وه که‌لاوه و سینه‌ی پر دهر دیم
 بورو به قوقو ، ژبوای بی دهریم
 دیوارو قه‌لاو بیناییم ته‌زان
 بی به‌ئاوه‌نگه و پیشه‌واو یادّی
 نه ته‌نگ دهره‌ند ، خوئی بی‌ئاوه‌زان
 دور جه‌ئاوایی شیخی ویرانه
 بی چه‌مه‌ریانی مه‌رگو‌ئازادّی
 دیو هه‌وارش وست‌ئه و هه‌گمه‌تانه
 موژده و خه‌میش به‌رد په‌ی پالنگانی
 بی‌نه‌ئالایه و هه‌لو هیلانی
 دهره‌ند بازیان ، بی‌بازنه و یاری
 مه‌تلیو چه‌نی زامی‌ئه و گاری
 نه بای سواری ، کوته‌لی گهردان
 خه‌م و چه‌مه‌ری و ته‌م و هه‌ورامان
 هه‌مرازو ته‌داو خاکیم هه‌ر هاله‌ن
 تینه شیعره و ویم ، کامه‌ن شینو تو ؟!

با بادّه‌قوشو هه‌ناسه‌ی سه‌ردیم
 تا تاجه و سه‌ره و دیاکو وهریم
 به تیره و به‌یسه و نیگاو ناحه‌زان
 هه‌ساره و سوحو‌ئاواتو شادّی
 سواره و سمکو و ناره‌زوی وه‌زان
 وانو خه‌یالیم ده‌یری و دیوانه
 تریفه و مانگه و وه‌هارو دادّی
 سنه و ئومیدیم ، سونی که‌رد یانه
 قه‌تاره و قه‌لو ریا و نه‌زانی
 ده‌واره‌ی ره‌شه و جه‌وری ویمانی
 وه‌یوه‌ی ناکامه و هه‌هارو زاری
 بی شیخ و ملّلا به‌ده‌ردی کاری
 ته‌سپو سه‌ریاسی و مله و پالنگان
 قیزه و چه‌قه‌لی و پریکه و وه‌رگان
 سه‌یرانگه و چه‌مان ، دره و ده‌هاله‌ن
 بادّه‌قوش ! یارم ! ها ویرانه‌ی نو

هه‌ر وه مو به‌ندّه‌ن ، ئومید به‌حاله‌ن
 لاشه و مه‌جنونیش جه‌دیوی سانو
 تافه و هوناوه و که‌له و فهرهادّی
 ته‌شکاوا فهرقو گولو‌ئازادّی
 نه‌مه‌رگی ، سه‌دمه‌رگ ؛ نه‌سه‌دمه‌رگ ، سه‌دشار
 نه جه‌یه‌ک زالم ، هه‌زار وه‌رگی هار
 وله زهردیوه ، مه‌نه و شارپوه‌ن

مرواری و ژبوایم وه‌تای خه‌یاله‌ن
 به‌ل به‌ی جه‌لاوه ، له‌یلی به‌رو رو
 جه‌ناقو خونه‌جه و هه‌له‌وجه و یادّی
 پاچو عه‌جوزان په‌ی نامورادّی ،
 نه‌خونه‌ی ، هه‌زار ، نه‌گول ، چند هه‌زار
 چ جه‌وری ؟ جه‌هه‌ر ، تاکه‌ی ؟ روژگار
 بادّه‌قوش ! واده و ته‌ک هاوارپوه‌ن

تو قوقو، ئادیچ، ویش هاواریوهن
 وه‌یوهو مه‌ینه‌تیو چه‌سره‌تو تاسه‌ی
 مهر بان مه‌ناره‌و به‌یانو خه‌می
 ئە‌ڤاؤ گورالان، نه‌ چاشوی ته‌م بی
 وارده‌و بولبولیم، باروت و سه‌م بی
 په‌ی سوته‌ بالی، مایه‌ی په‌روازهن
 گولی کو‌ساریم بکه‌رو په‌ر په‌ر
 ده‌م به‌ ئاهه‌نگی (الله اکبر)
 سه‌ڊ سه‌ر به‌ر مارو، به‌ عه‌تری خه‌نجه‌ر

من لایه‌ لایه‌م، ناله‌ی زاریوهن
 په‌ی زه‌ماو هه‌ردو هه‌لسو هه‌ناسه‌ی
 زوانو قه‌له‌میو ده‌واته‌و ده‌می
 رو‌له‌و وه‌لاتی، تا بی، هه‌ر خه‌م بی
 به‌زمو گولزاریم، شین و ماته‌م بی
 به‌لام (اَنْ نَمَنَّ) دلوه‌شی سازهن
 به‌لی، تا دوژمه‌ن خونچی بورو سه‌ر
 نه‌ پای مه‌ناره‌ی وه‌لاتی دل‌به‌ر
 نه‌ جای هه‌ر گولو خونچه‌، وه‌شبو ته‌ر

〈 به‌خشای 〉

تیکه‌ی نیمه‌ژاو چنډه به‌خشامان
به روآله‌ت نامه‌ی که‌ره‌م نه‌خشامان

بالاو ئیسحانیم به‌رز ئاما وه چه‌م
تا رام که‌وت وه لای نه‌مامان چه‌م

که چیش تلای قال پاشان وه پای یار
نه‌دان وه خامی ته‌قای یه‌ک دینار

واتم ئه‌ری دل بادی دنیایی
گیروډه‌ی هه‌سار مه‌یل ته‌نیایی

خاس بدیه‌و ، عه‌شقی ، ته‌مام بژناسه
عاشق گیان مه‌دۆ به‌هه‌وای تاسه

« به‌لا بگریم »

به‌لا بگریم وه‌کو هه‌وری به‌هاران
 خه‌زانی پر سته‌م ئاوا به‌جاری
 گول و گولخونچه بو میوانی ئیمه
 شه‌وی ئارام و بی ده‌نگی به‌هارم
 خوداوهندا گوناهم چی بو ئاخو ؟
 له بو بی که‌س گه‌لی کوردی هه‌ژارم
 ده‌ساقی دل فیدات بی تیکه‌جامی
 چ ده‌ردیکه نه‌زانی وا به‌که‌لکه

ده‌چون نه‌مرم له داخی مهرگی یاران
 هه‌زاران بولبولی له‌و باخه‌تاران
 که چی خوینی دلّه نافه‌ی ته‌تاران
 ئه‌وا خنکا له قولپه‌ی خوینی یاران
 که وا به‌ختی ره‌شم بو به‌رده‌باران
 نه‌بو ده‌نگی به‌رامبه‌ر زور داران
 له سه‌رخو با نه‌بم وه‌ک هوشیاران
 به‌تاله‌سه‌د که هاوارت له زاران !

〈 بو مه‌یلو له‌یلی 〉

یانهو ئاره‌زوی ماقو گمیوه
 گوشتش شل که‌رده‌ن په‌ی گروگالی
 ماتهن بی‌ده‌نگهن جه‌ سوژه‌ی سوری
 هه‌راله‌ ماتل عیسای نه‌فه‌سین
 بی‌نه‌زه‌ر به‌ دل‌عه‌شقبازی که‌ر
 توفو خه‌مباری که‌رو ئاواره

بی‌شکی ئاوانی واقو جمیوه
 هه‌لو هه‌وارو گو‌راله‌ی ئالی
 خونچه‌ لج به‌سه‌و شنیاو چنوری
 سه‌حه‌ر! بی‌مه‌یلی هه‌تا که‌ی وه‌سین
 دهم به‌هه‌وای له‌یل ، دل‌نه‌وازی که‌ر
 با بو‌ی مه‌یل له‌یل به‌له‌نجه‌ و لاره

〈 پی‌شه‌که‌م ... 〉

به‌که‌م دایم له داخت‌ته‌ی برا‌هر زاریه
به‌که‌م پر نی‌شه‌ئی‌شی چونکه‌ زامم کاریه
دومی‌ چاوم له خوینا‌خه‌وتوو‌ه نوری‌ نه‌ما
یری‌ گونام‌ که‌ برینه‌ ، هونی‌ چاوم‌ جاریه‌

ها‌ بلی‌سه‌ی‌ ئاگری‌ ئاه‌ و‌ هه‌ناسه‌ی‌ بی‌ و‌چان
قرچه‌ قرچی‌ خسته‌ دل‌ ، گوی‌ بگره‌ چو‌ن‌ هاواریه‌ ؟
باخی‌ ژینم‌ چو‌ن‌ نه‌بی‌ ژاکاو‌ و‌ سیس‌ و‌ ره‌نگ‌ زهره‌ ؟
وا‌ گولی‌ لاله‌ی‌ ولا‌تم‌ ره‌نجه‌رو‌ی‌ زور‌ داریه‌

یه‌خه‌ی‌ خو‌ی‌ دا‌ در‌ی‌ رو‌ژی‌ به‌هار‌ مه‌نعی‌ نیه‌
س‌ گهرن‌ چونکو‌ شه‌فه‌ق‌ خو‌ینی‌ شه‌هید‌ ئی‌قراریه‌
ی‌ تابان‌ با‌ له‌ داخان‌ ری‌ی‌ بیابان‌ به‌ر‌ نه‌دا
که‌ شین‌گیر‌ی‌ گه‌لی‌مه‌ کایناتی‌ باریه‌

خه‌م‌ ده‌بارم‌ ئه‌ر‌ به‌ زارم‌ ئه‌ی‌ نی‌گارم‌ قه‌د‌ نه‌لی‌ی‌
بو‌مه‌قامه‌و‌ گه‌نجی‌ دونیا‌ ، نا‌ ، ده‌رون‌ زه‌نگاریه‌
تا‌ بووین‌ هه‌ر‌گیز‌ نه‌ماندی‌ شادی‌ و‌ سه‌یر‌ و‌ سه‌فا
تا‌ بووه‌ دونیا‌ برا‌ بو‌مه‌ ، ئه‌مه‌ ئه‌تواریه‌

س‌ ده‌ست‌ و‌ ته‌وقی‌ پی‌ دایم‌ له‌ گه‌لمان‌ هاو‌ ده‌مه‌
ه‌زانم‌ زو‌لمی‌ ده‌وران‌ به‌ش‌ به‌مه‌ ، یه‌ کجاریه‌
س‌ کو‌ن‌ ساریش‌ نه‌بو‌ ، وا‌ زامی‌ تازهم‌ هاته‌ سو‌
ر‌ بکه‌ سینه‌ی‌ هه‌له‌بجه‌ چو‌ن‌ فه‌واره‌ی‌ ئاریه‌ !

نه‌ونه‌مام و گول به تیکرا وشک بوون سه‌وزه نه‌ما
 ره‌نجی سالان چو به تالان ، ژینمان ناچاریه
 قه‌د مه‌خو خه‌م ئه‌ی براده‌ر روحمی یه‌زدانت به‌سه
 خو ده‌بینی ده‌نگی موسلیم چو له بو‌ت هاواریه ؟

با وه‌کو شیرین له فهرهاد ده‌ستمان لیک به‌ردرا
 که میراقان چنگ له ناخن که‌ی هه‌وای گوفتاریه ؟

‏ ‹ په یمانوه ته له سستی ‹

سه د سال دمای مهرگ ئه ر بهی وه گلکووم

وینیم چون لاله ، دل وه داخ تووم

جه ته له ست داخ ت وه دل سه نده نم

مهرگ چه نی تاوو جه دل که نده نم

من ‹ بلی ‹ واتم هر چند گرانه ن

به لام تا مه حشر دل وه په یمانوه ن

﴿ یہ یکی شہ مال ﴾

شمال دل پهرن شو وه لای نازیز
ده خیلن ، ديدۀ هونش جاريهن
وه بي مودارا ، تهی کهره سارا
ئا وهخت وه لاشهت راحهتي بدهی
جا توژی جه خاک پای ئه و نازداره
باوهر با شانوش وه دلهی زارم
به لکو ديدۀ و دل سه بوريشان بو
ها و بنه ی يه عقوب نه مند بيناييم

نه جای من ماچ کهر خاک پای نازیز
نه دل جا گرتهن ، ته مهنای نازیز
ديدهت هوړ نه يو ، تا ماوای نازیز
روشن کهرده بوټ چه م ، نيگای نازیز
تيکل چه نی مسک حه ی سیای نازیز
کهروش سورمه ی چه م ، توتیای نازیز
وه بو ی پيراهن پر به های نازیز
(هاوار) یوسفم ، یا ، هه وای نازیز

« ترپه‌و دلیم »

هه‌رالسه‌و دارو ئاواتی گه‌شیم	وه‌رو سه‌رکه‌لو وه‌هاری وه‌شیم
سروه‌و سه‌ه‌رو سه‌ربه‌سی گیانیم	شنه‌و هه‌وارو به‌رزو ره‌وانیم
ترپه‌و دله‌که‌ی ئاواره‌و ویریم	پر شه‌و بینایی چه‌می ته‌سیریم
من خاس مه‌زانون ئیشت کام ئیشه‌ن	مه‌زانون دلت کام تو‌می تی‌شه‌ن
به‌لام ئازیم ! یارم یاری‌وه‌ن	دوسی دلسوزم که‌رم داری‌وه‌ن
تو‌مه‌و تو‌میدی هه‌ر به‌ویش مه‌ریو	دیده‌و ئاره‌زوی هه‌ر پادی مه‌دیو
نه‌که‌رو ئازیز لیش فه‌راموش بی ،	به‌ذیکرش دایم ده‌رون وه‌جوش بی
بزانه‌هه‌ر ویش کارساز کاره‌ن	باقی بی‌کاره‌و بی‌ده‌س و خواره‌ن

« تروسکه و ژيوای »

چوزه و ئاده می تا ده مش داوه
 به تروکه و ده مو هه ناسان گرا
 قالبو ماری و روچی شهیتانی
 دارو هه رامی سیوه رش پاشا
 داخم ریوازو هیجرانی کام بو
 گلووه شمشالو هاوارو خه می
 به هشت و عیش و سهیران و شادی
 نه تاوای نه جای ئازار بنیشان
 تا بازرگانو هه لس و هه ناسه ی
 پهری هه مده می دوغاش بهرزو که رد
 به لی ئازیزم گول وهی شیوازه
 گول ویش مهزانو، بولبول بیدار به
 بگیه دهسو گولی نازاری
 به لام بزانه به ههشت و « رضوان »
 مشیوم مهردانه مامه له بازی
 چریکه و مهیلی بسپاره وه گول
 مه ناره و خونچه و عه شقی بسازه
 « لیز لقونک » یارو هه ناسه ییش
 که شتی « صلو » یاډو یه زدانی
 زه نی ته دانه په ی بیه و بینه ی
 گولزار یو خونچه ش ته داو بیه ی بو
 ویش مه شیو قه درش نیگا بدارو
 به په رده و دینی قه درش پاریزو
 تا بان ریوارو ریوازو یاری

ته نیایی خه می زامش کولیاوه
 سه وزه و خه یالو و یارای پرا
 بیی هه مده مو بابو و ئنسانی
 په ی قه تلو شادی سه د چاقوش کیشا
 که لو جیایی که ی که ل وه کام بو
 بی به ریوازو دهنگو ئاده می
 چه نی ئازیزو پیسه و ئازادی
 تو ی په ترو وه روی ته نیایی کیشان
 داش وه بازارو گره وه و واسه ی
 تا هه وای حه و نه هه لکش ویه رد
 چه نی بولبولی بی هه م ئاوازه
 په ی به ناو ژيوای زو دهس وه کار به
 که ره ش هه م یانه و شه و قو وه هاری
 به سه و داو عه شقی دریان وه تاوان
 جای په ی واسه و شهیتانی نازی
 ده ریاو زانایش باوه ره وه قول
 گولوش پاشه به سروه ی تازه
 « انالله » بو « سدر » و تاسه ییش
 په ی ئاسمانی بهرو مزگانی
 خونچه و هه وای تا گولو ئامینه ی
 هه میسه کارش گولاو رییه ی بو
 دلسوزیچ حرمت وه پاش بوارو
 یاوه ریچ دانه ی دل وه پاش ریزو
 چه نی ده لیلو قافلوه وه هاری

〈 تو بېشی 〉

تاریکه بی و هیچ ته‌نیا تو بېشی
 دل چله‌کیاره و ته‌نیش کی‌شاوه
 گیان به گرو‌گال به گاله‌کوئی
 چه‌م لاش کرده‌وه سه‌ره‌ش سر مه‌نه
 وینه‌وه عه‌ودالان شه‌وگه‌م بی شاهو
 نای چندم چری ده‌رویش وه‌یسی هه‌و
 ده‌رویش چه‌مه‌یلی هه‌لای ناوارهن
 وېچم سوارو سوب شنه‌وه به‌رزان
 چوزه‌وه چنوریم لادا تو بېشی
 شه‌که‌تی لاشه‌وه شه‌ویارانم دی
 به بزوه وهری خه‌ندم هو‌رپرا
 بیانی هه‌مپاو پیانو سو‌حی
 تا ده‌نگو زه‌نگو ویه‌رده‌یم نو‌شا و
 دل ته‌نگی خونچه‌ی بی پر مه‌وه خوه‌ی
 سینه‌زه‌رینی ئاوات ورازی
 مه‌ناره‌ی ناشق به ئازیز ئازیز
 کینی ؟ کوئی کو ؟ ها زیلیم توقا

وه‌رت پزگنا رسا تو بېشی
 ده‌س هه‌رکوی کوی ، هه‌رلا تو بېشی
 چنگه‌ش په‌ی بیه‌ی ماشا تو بېشی
 گوش ویش گرت‌ره‌وه دیا تو بېشی
 هه‌ر وه‌رمیم په‌ی ویم تاشا تو بېشی
 نه‌وی ده‌نگی جه‌وه ، ته‌نیا ، تو بېشی
 شه‌وه‌ر ته‌لانی لوا تو بېشی
 هه‌تا چه‌م بی و تکا تو بېشی
 گو‌پکه‌وه هه‌رال‌ه‌یم لونا تو بېشی
 ده‌سم جه‌ سستی وه‌ردا تو بېشی
 ده‌روازه‌وه وه‌رمیم بینا تو بېشی
 تا شنه‌ ئامه‌وه شنیا تو بېشی
 په‌رده‌وه ئه‌وامه‌یم لادا تو بېشی
 ئاره‌قو ئه‌شقیش تکیا تو بېشی
 ته‌قه‌ل به ته‌قه‌ل چه‌میا تو بېشی
 تو‌مو مه‌یلیش شه‌ند رسا تو بېشی
 ته‌نیا تو‌ه‌نی و یه‌کتا تو بېشی

جامو خه‌یالی >

جامو خه‌یالیم گِیرونه ده‌سو
چراوه‌و دیدّه‌ی به‌شانه‌و گولی
عه‌ترو هه‌ناسه‌و مه‌نگه‌له‌و هیوای
کوجیه ته‌نگه‌لی ناقو هاواری
ئه‌سپو ئاواتی جه‌هوبه‌و شادی
میدانو عه‌شقی په‌ر که‌رو باوه‌ر
تا به‌لکو زه‌ماو به‌وی یاوایی

ئه‌سپه‌نو دلیم که‌رو په‌ته‌سه
به‌رو پیشوازو وه‌یوه‌و بولبول
که‌رو ئالایه‌و که‌لارو ژیاوای
که‌رو ریوازو عه‌شغو نازاری
غارده‌و تا گولان بانه‌و ئازادی
گوشو بی‌مه‌یلی به‌مه‌یل که‌رو که‌ر
ویرانه‌و شه‌وی که‌رو ئاوایی

زەمین زەرد ئاسمان زەرداوە وارەن
چەمى چەرمى چەمەو شادى يىيى زەرد
شەرخەو شەو شەوارەو لارەکاوان
بىنەن ئالەو ، بىنەن زارى ، بىنەن دەرد

شهوان شارو ئه وینی بی چاره
 به ئیشارهت عهزیم شو له واره
 هه ناسه و نه وه هاری بی نیشانه
 گولم مهر ویت ، هه ناسه و نه شقی باره

«چه‌مه‌را»
پ

یه‌کجار هه‌سه‌رته‌مه‌ندۆ تۆزه‌که‌ی پاتۆ بۆ
هوناو مه‌ینه‌تۆ یانه‌ش رازا بۆ
تا که‌ ته‌ژنه‌ویش یار مه‌یوه‌ مألش
هه‌رسش تۆز خه‌م دا وه‌ بای فه‌نا
گۆلو ئاواتیش خه‌مگوساری که‌رد
واتش : ها وه‌شی ، خه‌م خه‌یمه‌که‌ن که‌رد
ده‌وآر هور دارۆ ، په‌ی میمانی یار
دیسان وه‌نه‌شو ئایه‌ی وێرانی

دیدهم ! دیدهی دل چه‌مش نه‌ راتۆ بۆ
یه‌ندۆ چه‌نی ئیشو دوری سازا بۆ
به‌لۆ سه‌رده‌می یه‌ بی ته‌حوألش
جا به‌ موژگانش یانه‌ش گزی دا
باخو ئومیدیش ئاویاری که‌رد
هه‌مه‌ته‌ر ته‌ساسه‌ی شادۆ جهم ئاوه‌رد
واسش وه‌هارش به‌روۆ په‌ی هه‌وار
که‌ چیش نیمه‌ شه‌و په‌پوی نه‌زانی

داره‌کهی سه‌رکه‌ل <

ئادّیج کیّشکچی بالّاو یار یو
 راویارو بارگه‌و هه‌وارو تاسا
 بشو وه سینه‌ی زامی پر دهر دین
 تا دما وارگهی وه‌لاتی کر
 با چه‌م ریژووه، سیروان و لیّ
 به‌ل کوّج که‌رده‌بو قه‌تاره‌ی ئه‌سری
 بویاره وه چه‌م مه‌نزلگای نار
 حالّو نه‌وسودّی، په‌رسه، بزانه
 وینه‌شان کیّشه نه په‌ره‌ی سی
 نه‌شان جه ویرت ئومیدم تو
 مه‌له‌مو تاسه‌ی مالّ وه برین
 وینیوه گیّره، په‌ی یادما
 بنویسه په‌ی ویر یانه‌و وه‌ش فام
 وه‌شله‌ی پانیشا وه‌ته‌ن مه‌ردی
 واچه تیکه‌ل به‌هه‌لس و هه‌ناس

دارو سه‌رکه‌لی ته‌نیا دار یوه‌ن
 شه‌مال مه‌حره‌مو هه‌لس و هه‌ناسه‌ی
 چه‌نی ته‌نوره‌و هه‌ناسه‌ی سه‌ردیم
 کوّگاو خه‌یالان بگیّره وه کوّ
 هه‌واره و هه‌وار هه‌ورامان گیّله
 بزانه چوننه نه‌یسانه‌ی خه‌مین
 وینه‌و ئاواران نه‌روی تا ته‌شار
 سه‌ریوه کیّشه، یانه‌و جوانی
 شوشمی سه‌رینه و وارینی بینه
 هانه‌گه‌رمه‌له و زاوه‌ر و سوّنی
 که‌یمنه‌ی بی ره‌نگ شو وه سه‌رینش
 جه هه‌ورامانی به‌هه‌شتو جوانی
 نه‌پاو وینه‌که‌و خه‌یاته‌خامان
 هه‌رالّه بره‌م ولیش که‌ردینی
 بنیه‌ش وه روی دل به‌هه‌زار تاسه

〈 دلی شهیدا 〉

دل ته گهر شهیدا به خالی تو نه بی من نامه وی
چاو که مهستی چاوی کالی تو نه بی من نامه وی
که یف و خوشیم لی حه رame لهش سه راپا پر له زام
گهر عیلاجم به خه یالی تو نه بی من نامه وی

گول وه کو خاری له دل چی ئهر بیته مه نزل
گول شه نی لاله ی که مالی تو نه بی من نامه وی
وا جیگهر سوتا له داخت بو به لانه ی ئاخ و داخ
مه ره می غونچه ی جه مالی تو نه بی من نامه وی

سازی سینه م بی نه وایه ، چو ن نه وای بی بی نه وای
ههر نه وایه ک بو ویسالی تو نه بی من نامه وی
رو حی شیرین با وه کو فه رهاد ، بچی ره نجی به باد
مه ی زه ده ی مه ی کو نه سالی تو نه بی من نامه وی

به زمی عه شقه ، ساقیا ده ی ! بی نه گهر دش جامی مه ی
گیان که مهستی لیوی ئالی تو نه بی من نامه وی
بولبولی شه و قم به (هاواره) به لام ئهر له هه وار
فیئکی دل به شه مالی تو نه بی من نامه وی

« دۆلهو میراواي ... »

دۆلهو میراواي و زه‌نگۆلی تاواي
 هه‌ناسه هه‌لو، ئاوات بی وه باز
 راو دۆلی کۆره به‌ردهو لافاوان
 کی وای شاراو مله و مه‌سناوی
 نه هه‌ر لاییه ژیلکی شین‌شهن
 به ئاهی سه‌ردو هه‌ناسه و که‌لی
 په‌له‌کو پوشی و له‌رزو گۆرا‌لان
 به‌لام هیماي هه‌ر قوله سه‌ربه‌رزه‌ن
 قوله و ئه‌ساره‌ت هه‌ر گیز نه‌سازان
 دیدّه یاله و یال، خه‌یال نه‌قه‌د پال
 هه‌ر خالی په‌یشان شوئی جه له‌یلی
 نه گول، نه خونه‌جه، نه شه‌بو و سو‌سه‌ن
 مه‌ر دیدّه و دلی، لیلایش لیل بو
 وه‌رنه مه‌وینو و مه‌زانو هه‌ر یو
 هه‌ر چن‌د په‌ی داراو هو‌ش و ئیمانی
 جه هه‌ورامانو یانه و گۆرا‌لان

بیی هه‌مرازو سه‌ر قوله و باواي
 واسه چون واشه یاواي که‌رد ریواز
 په‌ی که‌مه‌تر خه‌می وجه‌رده‌ن تاوان
 په‌لو پوش ریزو به‌مشتی ئاوی
 ده‌ردی بی ده‌رمان که‌س نه‌دین‌شهن
 یه‌خش که‌رده‌بی ئاوازو مه‌لی
 عه‌یشو بول‌بولیش دابی وه تالان
 ئازاد جه زه‌نجیر، رو، سال و وه‌رزه‌ن
 تاقش په‌ی رازان شاپازان رازان
 هه‌ر یو مه‌جنونی نه‌شون ورده‌خال
 به‌رد و هه‌رد و زه‌رد نیشانه و مه‌یلی
 به‌ل تاش و که‌مه‌ر گرد خالی دو‌سه‌ن
 یا زاناو عه‌ق‌لی گیلانه گیل بو
 رهنگ و دهنگ و بو‌جاریه‌ن کو‌کو
 سه‌یران بی سه‌یره‌ن، سه‌یر په‌شیمانی
 خوگو نه‌فامی هه‌ر شو‌نیش کالان

۴. عرفا، مبارزان، مدافعان حق و حقیقت

۵. رازنانو / آراسته است

۱. هانه و باواخانی
 ۲. تاوانو که‌مه‌تر خه‌می خه‌لکی مه‌وجارو

۳. راز و نیاز

مه‌گهر جار‌جاری، ری‌یواری بینو
 یانسه و زهره‌زان یه‌کسه‌ر کاو‌ل‌هن
 ها‌کا‌شین کو‌به رو‌رو‌خی‌زا
 نه‌جیکه و جو‌که، نه‌قاسپه و پی‌قه
 دهره‌یوی بی‌وی، وه‌ی وه‌کو‌له‌وه
 دیان وه‌هه‌رلا‌هه‌لار‌هه‌لار‌بی
 کو‌ن‌لاو‌که‌ل‌ره‌م‌چون‌تاو‌باران
 چه‌م‌په‌لش کی‌شا‌به‌رزه‌لنگ‌تا‌زاز
 نه‌هه‌ور‌یشه و که‌ل، وه‌رگو‌رو‌اسی
 شا‌خی‌بی‌زهره‌ژ، با‌خی‌بی‌بول‌بول
 که‌ری‌سان‌بی‌که‌ل، کر‌ی‌له‌و‌مه‌رگی
 خاسش فه‌رما‌وان <سه‌عدی> به‌ژی‌ری
 وه‌رنه‌که‌لامو <قانعی> به‌سه‌ن
 به‌لام‌په‌ی‌نا‌که‌س، نه‌زان و بی‌عار
 با‌خه‌مو‌شاهو‌ی و کو‌هه‌ورامانی
 بسپارو‌وه‌دل‌تا‌رو‌یه‌که‌ره‌نگی

گوارهی هه‌تیمه به‌کو‌لی‌شینو
 ئاخ‌ر که‌ل‌زامار نه‌ته‌پاو‌تل‌هن
 هه‌ی‌هاوار گه‌لاو‌هه‌یاتیم ری‌زا
 بی‌ده‌نگی مه‌رده‌ی، نه‌جای‌پری‌قه!
 شی‌تانه ته‌کش‌دان وه‌دو‌له‌وه
 جه‌رگش به‌تی‌خی‌نه‌زان‌پر‌خار‌بی
 کو‌ن‌ماش‌زهره‌ژ، وه‌رزو‌ویاران
 نه‌بول‌بول، نه‌بو، نه‌دال، نه‌شاپاز
 مایه‌ی نه‌فامی‌ئینه‌ن به‌راسی
 وشکه‌له‌خاری‌ن‌وامه‌نده‌ی‌بی‌گول
 دهره‌وند‌بی‌قاز‌ه و قازان‌سو‌جه‌رگی
 نه‌زان‌ژی‌ر مه‌بو‌تا‌بور‌و‌پیری
 وات‌یوه‌وه‌سین‌په‌ی‌که‌سی‌که‌سه‌ن
 قامای‌مه‌حاله‌ن، ویت‌مه‌د‌ره‌ن‌آزار
 که‌رو‌ئامیانو‌خه‌منامه‌و‌گیانی
 رو‌ژی‌ری و دو‌سی و سه‌فا و هه‌م‌ده‌نگی

﴿ دڙل ﴾

دیده خه‌یلپوهن چه‌م ئینتیزارم
په‌ی وینای دیدت ره‌نگ زه‌رد و زارم
روشنای دیدم ، گهردی پالاتنه
سا بو روشن که‌ر دیدی بیمارم

دلّم په‌ی تیشه‌ت چون بیستونه
په‌ی بالای له‌یلات شیت و مه‌جنونه
خه‌سره‌وی فه‌له‌ک شیرینم تال که‌رد
په‌وکه‌ی من ئیسه‌ دلّم پر هونه

کوردستان بیه‌ن زیندانی زه‌حاک
به‌غریّ مار سیف‌ه‌ت سینه‌ش مه‌دان چاک
زه‌نجیری ده‌سش مه‌گه‌ر واز که‌رو
ئاسنگه‌ریوه چون کاوه‌ی بی‌باک

سا دیده‌ جامه‌ی چه‌نی ویتّ باره
تا به‌ گولمیوه‌ کوردی ئاواره
بوزو سه‌ر راگه‌ی غیره‌ت و راسی
بورؤ س‌روچکه‌ی زولمی ئاماره

« رستاخیز »

شه‌قایق پاسه دیدّه‌ی دهر ره‌شته‌ن
یا واچی دلدار جه هیجران یار
گول جامش وه دهس که‌فله‌لیژ مه‌ی
بو‌ی شهراب چه‌نی بو‌ی وهر تیکه‌لاو
بول‌بولی عاشق به‌رزهن هاوارش
جه لای موسته‌فا گول نیشانش هه‌ن
نهر بو‌ی عه‌شق حه‌ق نه‌یو جه گولزار
ته‌گهر یاکه‌ریم ورد بالداره‌ن !
وهرنه کی دیه‌ن جه بی دهر د ناله ؟
ههر سالی وه‌هار جه یه‌زدانی پاک
تا مه‌لان وانان وه نه‌وای شیرین
به‌شکم ئینسانی « جهول » ی « ظلوم »
گولشان جه به‌هه‌شت ناوهرده‌ن کاکه
نه‌که‌نیش جه شاخ نه‌که‌ریش په‌ر په‌ر
کالای به‌هه‌شته‌ن بو‌ی فیرده‌وس پی‌شه‌ن
وه‌هار ژینه‌وه‌ی دوباره‌ی گول‌نه
به‌ده‌نگی بی ده‌نگ نزیک تا وه دور

ماچی هون لاو وه سارا وه‌شته‌ن
هون چه‌م متنه‌ن چون هه‌وری وه‌هار
چه‌مه‌رای ساقین به‌لکو زوته‌ر به‌ی
عاره‌قی هه‌زرت یانیهای گولاو
هم ئامان وه‌سو‌زام ته‌وگارش
په‌وکه‌ی بول نه‌باخ ناشینش هه‌ن
په‌ی چیش عاشقان مه‌که‌ران هاوار ؟
بی شک وه دهردی دل گرفتاره‌ن
یا بی مه‌رامی وه تکا و لاله
گول مه‌ی وه سه‌وقات په‌ی عاقل نه‌خاک
وه « سبحان الله » په‌ر که‌ران زه‌مین
خاسته‌ر زات حه‌ق وه‌نه‌ش بو‌مه‌علوم
ته‌مانه‌ت وه تو سپهرده‌ن کاکه
با ویش بنمانو پاشو میسکی ته‌ر
بو‌ش که‌ر ، سه‌یرش که‌ر ، دهرمانی ئیشه‌ن
ریه‌ی ژیا‌ی نو جه سیا خول‌نه
ماچو ته‌ی ئینسان یه‌ن « یوم النشور »

« روئی جه‌فا »

بازه با دله‌که‌م هه‌ر نه‌ماتهم بو
نه‌دیک ده‌رون زو‌خواوان جه‌م بو

کوساره‌که‌ی دل نوکش وه‌ت‌هم بو
سه‌وزه‌ی ده‌شت دل ، جه‌دانه‌ی خ‌هم بو

نه‌می جه‌م جه‌نی ته‌می دل و خ‌هم
گرد بیان وه‌هم جه‌م نه‌ده‌شت خ‌هم

چون ئارو ئازیز جه‌فاش ساز که‌رده‌ن
نه‌سینه‌ زیندان سه‌فاش واز که‌رده‌ن

« ساقی »

ساقیا جامی شهرابی چەند مەنی سوتاوه دل
گەرمە‌شینێ با بگێڕین هەم‌ده‌می زوخواه دل

شاهیدی تەنگە کەمەر بە خوینی لیوی ئالە‌وه
بۆم ره‌وان کە دەس لە‌مل بین ئە‌شکی وه‌ک لافاوه
دل

تاسی مەیلی تاقە مە‌حبوبی ئە‌زەل با ری کە‌وی
دو شە‌شی پێ‌ویستە چونکە شە‌ش‌ده‌ری گیراوه
دل

پادیشاهی مە‌عسیه‌ت وا لە‌شکە‌ری هینایه‌ پیش
مەر وه‌زیری لوتفی مە‌حبوبم ، دە‌نا فە‌وتاوه دل

یا موحه‌مه‌د (ص) دە‌رده‌دارم بۆیه زار و شینمه
دور له‌ توو بو باغی ژینم بۆیه وا ژاکاوه دل

شە‌معی ئاوات و ئە‌وینم رو به‌ره‌و مردن دە‌چی
ئە‌ی (ضیای) نوری دو عاله‌م هیممه‌تی تاساوه دل

باخه‌وانی بی نه‌وا بی لوتفی باری ناتە‌وان
خاته‌می خە‌تمی (رُسُل) مۆری ده‌وی بی ناوه دل

داخ و دهر د و ئاهی سهر د و ره‌نگی زهر د و چاوی سور
 ده‌س بی ده‌ست و پی له به‌ندی غه‌فله‌ته ، داماو ده‌ل

ئهی شه‌هی والا مه‌قام ئاوا ده‌نی هاته‌ حوزور
 با هه‌وای (هاوار) نه‌می‌نی ، تای خه‌می ، با داوه‌ دل

« سرودی موعه‌للیم »

ئهی موعه‌للیم ، گیان ئه‌که‌یته نیو وشه ، تا پیؑ بگه‌م
شه‌رته تا روژیؑ بمیٚنم ، ره‌نجی توؑ له بیر نه‌که‌م

هه‌ر وه‌کو شه‌مع خوؑ ده‌سوتی ، تا شه‌وی ده‌رونی من
خوٚری هه‌ل بیؑ ، جا منی په‌روانه چوٚن گیانم نه‌ده‌م

باخه‌وانی باخی ژینی ، مه‌ره‌می زام و برین
ره‌هنمایی راهی دینی ، موزهیری (ن و القلم)

جیؑ گری پیٚغه‌مه‌رانی جیی مه‌دیحه‌ی خاته‌می
قامه‌تی ره‌شی میدادت ، جوانتره له سه‌د سه‌نه‌م

ئهی زه‌عیمی ریٚی هیدایه‌ت ، ئه‌م زمانه و باسی توؑ!؟
ده‌فته‌ری ئه‌حوالی توؑ ، نوسراوه‌زو ، بویته‌عه‌له‌م

هه‌ر له روژی (عَـلِّـمَ) رازاوه‌بوکی ناوی توؑ
با سوار بیؑ میٚردی به‌ختت ، سه‌ربه‌س و نه‌چته‌عه‌ده‌م

من به‌زارم وا به‌هاوار ، بیؑ ریاکاری ئه‌لیم
ده‌ک خودای په‌روه‌ردیگارم ، توؑ پیاریزیؑ له خه‌م

پیشکھ شہ بہو ماموستایانہ وا وہ کو شہ مع دھسوتن ، تا چرای گیان و رھوان و
دلی مندالہ کان ھلکھن و فیریان تھ کھن چوَن بڑین ... (هاوار)

〈 سه‌وقات 〉

نور بیناییم ، شوخ دیدّه کالؑ !
 گورالآن باخ مه‌ندؑ حه‌سره‌تمه‌ندؑ
 دیدّه ئاو پاشی یانه‌ش که‌رده‌بیؑ
 یو یو ته‌ندامان ویشان رازا بیؑ
 به‌لام هیچکامی نه‌ویشان مایه
 ته‌نیا دل نه‌بو بی وه فهرش پات
 به‌لام هیشتاریش ماوای مه‌یل له‌یل
 جه نادانی من هه‌ر شکاتشه‌ن
 مایه‌ی ژیانم ! توّم های نه‌خه‌یالؑ
 ئینه چیش دلم توش که‌رده‌ن په‌سه‌ندؑ
 یادش که‌رد پات وه دل به‌رده‌بیؑ
 پا بو‌سیتؑ ئاوات گردین ئازا بیؑ
 نیشان نه‌و سایه ، یاوان وه وایه
 ئانه‌ن سه‌ر وه‌شه‌ن یاوان وه ئاوات
 پیاله‌ی ئه‌وین وه بو‌ی شیرین که‌یل
 گله وژارده‌ی گردین ساتشه‌ن

« سه‌ه‌ندۆ ئاواتی »

سوب سه‌ه‌ر نه‌سیم فامش گم که‌رده
ته‌ن دا وه‌ه‌ردان ده‌ردان نه‌ژناسا
جه لایّی عه‌تری وه‌ر که‌مه‌ر ماوه‌رد
داوودّ ئاسایی ئاوازه‌ش به‌ناز
سوره‌هه‌رآله‌ی مه‌ینه‌تان به‌رده
ئامایش وه‌پیشواز به‌لاله‌ و پآله
چی‌شه‌ن سه‌ر وه‌شیت؟ شادیت په‌ی چی‌شه‌ن؟

ویّ جه‌ویر به‌رده ، دپوانه‌ و هه‌رده
به‌هه‌زار سه‌رسم هه‌ر نه‌ته‌واسا
لایّی په‌ره‌ی گولّ باوه‌شین مه‌که‌رد
چه‌نی که‌مه‌ران که‌رده‌بیّ هه‌مراز
نه‌رگسی ژاکاو زامه‌تان وه‌رده
واتن که‌ره‌م که‌ر ، که‌رد دلّ مآله
ئانه‌ کام مایه‌ن ، که‌یف دلّ پیشه‌ن ؟

〈 سههه ندۆ شهوی 〉

سروهو سههه ندۆ شهوی بپوشم
 بشم سههیرانو ههوارو گیانی
 شمشالۆ کهرم پهی دلی دهوا
 به < هو لهیلی گیان > بهرکه ران تاسه
 خه می بسپارم وهماوای مهردهن
 کام رهنگهن شیرین بمژم تان و پوش
 پهی یانهو ئه شقی کیشم به کوئی
 تاقو کهلارو ژیاوی کهرو کهیل

تافه وهه ناسه و مانگی بنوشم
 کوژ کهرم دیدۆ رو هه راسانی
 چه نی هه ساران ییمی هم نهوا
 نوره و بهرزه لنگ بانی هم واسه
 چه نی وههاری دهسمان نه گهردهن
 کام به زمهن رهنگین بنوشم وه گوش
 گورالی شوخیو دوله و شروئی
 بائه شق و وهشی و سهفا و گهرمه مهیل

‹ سەيران ›

ئاروۆ بە سەيران شىم وە سەير بەر
 گولان وە ھەم دىم ، دەس لە مل يەكسەر
 جەم جەم ، جەم مەوين مەرەقسان بى خەم
 مامان چون ھەرەس خەمش نەبى كەس
 وینەى شولەى نور وە ھەم مەگرپان
 پەى عەھد و بەینەت سەفا و وەفاشان

ياران سەير بەر ، ياران سەير بەر
 ھەرد و كوۆ كەمەر سارا و دەشت و دەر
 دەم دەم ، دەم مەنيان تە تووى دەم ھەم
 بولبولان سەرمەس وە شحال دەس بە دەس
 وە ھەم مەنيشتن وە ھەم مەفرپان
 جەسرەت مەوہردم جە مەرچەباشان

〈 شاخهوان 〉

باخهوانى به پهى نیشتمانى
 تاخه‌رمانى خەم بشورۆت کوکو
 با مالۆ دوکەل شارى رسيده
 گيان به هەر حال جە بهخت سەندە بو
 فينكى دەرون ، هاژەى وەرەواوان
 يادگار بووى يەخەى شيرينه
 با نه وه‌لات بو ، ريشەش بەر ماوەر
 چەنى نیشت پهى هيجر ئەو تاشان ؟!
 يارى ژيواش دەر بە راڤەى تاوا
 پەناش ئاووهردهن جە کوڤ زەهارت ؟
 حەيفەن وه کەسى بياوۆت ئازار

شاخهوانى کەر نه شکارهوانى
 سەحەر تەن بدەر وه شەنى شاهو
 سورمەى به‌يانش کيشه وه ديده
 بدیه وه کەلرەم ئەگەر مەندە بو
 کريلەى ره‌وان پای لاره‌کاوان
 بمژە بووى گول ئیلاخ نشينه
 گول جاش هه‌وارەن ئاوارەش مەکەر
 تو نیشى هيجران دلست کلان
 کەل سەهند تووش کەردەن وه ماوا
 بى مروووتى نه‌بو وه کارت
 تو رولەى خاسان مەرد وه‌فاڤار

〈 شه‌مه‌و شه‌وقی 〉

شه‌مه‌و شامو شه‌وه‌و شه‌وقیم ژیاوه
سه‌باو سوّحو سیایو سه‌وری زیاه

سه‌ره‌ی سه‌ربه‌رزو سه‌ردارو هه‌ساران
جه سایه‌و نازو یارانو سیاه

وه‌رو وه‌رمو وه‌رو وه‌یویری ته‌نیا
وه‌ری وریا به‌ ویری ژیر دیاوه

به‌ ریژه‌ی په‌ر جه رازو ره‌مزو دوّسی
ره‌وانو روّریاو گیانی خواوه

فه‌رادّی ره‌نج به‌ بادو دیره سالان
به‌سوژه‌و 〈 لاله‌ه‌ 〉 هی کامیاوه

په‌تاو لاشه‌و که‌لو هه‌ناسه سه‌ردان
به‌ته‌نیا یه‌ک بزّه‌و مانگیّ لواوه

«شه‌وهو شه‌واره‌ی»

شه‌وهو شه‌وارهو شه‌مشه‌مه‌و ویری
 شوږږه شه‌راوو شه‌ولانو پیری
 به گردین، بی‌گه‌رد و‌ه‌رد دوس
 نازیز، پایزین ه‌ازوآه‌ناسه‌ن
 به‌ی نه‌مروډّ ئایر، دوک‌لین زامه‌ن
 عه‌رزو غیره‌تو عه‌زیزی یاری
 نه‌کره‌م، که‌ره‌مش کرموآله‌ش کامه‌ن؟
 وه‌هاره‌ن، هه‌ورو ژيوای مه‌وارو
 وه‌شه‌ن شوږگیان به‌گیانش شوږی
 خه‌یالو خالو خیلو خه‌لیلی
 ئیبراهیم به‌قاو گولزارو یاری
 به‌ل عه‌شکو گیانو گیانو گیانیمان
 روآله‌و وه‌لاتو هه‌لس و خه‌مباری

شاخه‌و شریخه‌و یاوو ته‌گویری
 شهرمو شهراره‌و شه‌مه‌و شه‌وگیری
 نه‌دیدهی، دیدهی به‌ندّ به‌ندّ پوس
 قه‌پان به‌ی ناز و نیاز و تاسه‌ن
 به‌ری دوس یار، به‌رده‌ن، سه‌لامه‌ن
 بالو ئیغبالی وازو به‌ی یاری
 کی بو نه‌زانو زامیچش کامه‌ن
 جگه‌ جه‌ گیانی هیچیو نه‌ډارو
 که‌ری شوږ شه‌م شه‌وانه‌ شوږی
 خالیه‌ن جه‌ خه‌م خوآله‌و زه‌لیلی
 جه‌ شارو داری خوا به‌ناری
 بو تاوه‌و تاوناو گرد تاوانیمان
 به‌خشو کوآخو لاو کورده‌واری

۱. مرشد

۲. زمین آماده برای کشت

۳. مجاز از جسم خاکی

۴. مراد و مقصود

« شیوه‌نو شمشالی »

بدیه شمشال شیوه‌نش تا کو مه‌شو
تا به‌ه‌شتش پر جه وه‌شتی تالیه‌ن
ره‌نجی بی گهنجی نه پای خه‌م به‌رده‌شه‌ن
سوژی سینه‌ی باخی بی به‌رگ و نه‌وان
نامه‌نامه‌ی هوش و فامه‌ن وانه‌شو
ته‌ی به‌لاواته به لا ، لایی که‌رو
تو جه ویشه هم نه‌واو نه‌ی جوله‌کان
کز نیستان تا مرا بیریده‌اند
بزنه‌وه پیخامو مه‌ولای خه‌م نه‌وای
هر کسی کو دور ماند از اصل خویش
بی نه‌وانی ته‌ر نه‌زانی چی‌شه‌نی
تو جه گیانو گیانو گیانی بی خه‌وهر
ها نه‌ه‌ر لا دهنگو عه‌شقی هوش به‌ر
یارو خاکی مامه‌له‌ش تاوا ده‌سه‌ن
یا عومه‌ر ئاسا بسازه خه‌نجه‌ری
یا به‌وینه‌و یارو غاری یار به
یا علی وار و نه‌به‌رد و شیر گیر
وهر نه‌مهر شیخ و عه‌تارو ته‌من و تو
رو جه بیدی ، شه‌و به‌زاخ و هه‌رده‌وه
دست کو تا خاک ره بر سر کنم
پای کو تا باز جویم کوی یار
یار کو تا دل دهد در یک غم
زور کو تا ناله و زاری کنم
رفت عقل و رفت صبر و رفت یار
من نی و تامو مه‌ی و یاریم نه‌دی

هه‌ر ده‌مش سه‌د حه‌سره‌ته‌ن سه‌د شاه و رو
هه‌شتیانه‌ش ئایره‌ن زوخالیه‌ن
قولقوله‌ی هونی جه دل سهر که‌رده‌شه‌ن
نالنه نالی ئیش و ریشی بی ده‌وان
ته‌ی سه‌ه‌نده‌ ویت ورت ویت سانه‌شو
کوچو ژیریت په‌ی به‌راسانی‌ش به‌رو
چنده بی مه‌یلی به‌وینه‌و جوله‌کان
در نفیرم مرد و زن نالیده‌اند
هر یه‌ک ئیشه‌و زو که‌ره‌ دیره‌ن سه‌وای
باز جوید روزگار وصل خویش
ته‌شقه‌نی ده‌رمانه‌نی یا نی‌شه‌نی
ئوغر ئوغر کو مه‌شی خاکت وه‌سهر
چنده هه‌ر واری مه‌وینی بدیه سهر
بو که‌می ویری که‌رو خامی وه‌سه‌ن
زولمو نامه‌ردی و موناقد په‌یکه‌ری
یه‌ک دل و یه‌ک ره‌نگ و وه‌ش کردار به
یا که‌ چون عوثماني ساحیو شهرم و زیر
چه‌می هه‌لس و دل هه‌ناسه کو به‌کو
هه‌ر ده‌گیلم ده‌م وه‌ته‌ی چون فه‌رده‌وه
یا به‌زیر خاک و خون سر بر کنم
چشم کو تا باز بینم روی یار
دوست کو تا دست گیرد یک دم
هوش کو تا ساز هوشیاری کنم
این چه‌ درد است این چه‌ عشق است این چکار
کام شه‌که‌ر کامه‌ن وه‌شی کامه‌ن به‌دی

شیوه نیکم پییه نهی نه یکردووه
 کی دین هه رگیز جه کو ناجور جور
 عشق او جز رنگ و بویی بیش نیست
 زهنگو عشق و نازداری دهنگتهن
 با نه بریهی تا نه بهد نهی سانهوه

بویه ناله م تیکه لی نهی کردوه
 یار شیرین چه نه زانو عه قل کور
 هر که او هم رنگ یار خویش نیست
 یارو یاری گولنگاری رهنگتهن
 بوبه دل بو رهنگو یاری سانهوه

< عه‌ید >

عه‌یده‌ن ، وه‌ه‌اره‌ن ، گوڵه‌ن گوڵ‌زاره‌ن
سه‌وزه‌ن ، چه‌مه‌نه‌ن ، یاسه‌ن سه‌مه‌نه‌ن
بی‌ده‌نگی باخان ، مایه‌ش بی‌ئاخان
هاژه‌ی وه‌رواوه‌ن ، ه‌اره‌ی سه‌راوه‌ن
که‌مه‌ره‌ن ، ه‌ه‌رده‌ن ، سه‌رکوڤ به‌رده‌ن
نه‌غمه‌ن نیساته‌ن ، که‌یفه‌ن حه‌یاته‌ن
یاره‌ن دل‌داره‌ن ، شوڤه‌ن نازاره‌ن
عاشقه‌ن شه‌یدان ، هه‌وه‌سه‌ن سه‌ودان
که‌وه‌ن که‌وکه‌وه‌ن ، مانگی نو‌شه‌وه‌ن
روشنه‌ن وه‌ره‌ن ، ده‌نگه‌ن خه‌وه‌ره‌ن
'که‌مان' چنوره‌ن ، 'هه‌ره‌اله‌ی سوره‌ن'
شه‌راوه‌ن جامه‌ن ، پوخته‌ن ، خامه‌ن
سه‌یره‌ن ، سه‌فه‌ره‌ن ، نگان ، نه‌زه‌ره‌ن
ساقیه‌ن مینان ، 'نه‌سیمه‌ن سه‌بان'
روخه‌ن ، جه‌مینه‌ن ، لیوه‌ن ، شیرینه‌ن
عه‌یده‌ن ، نه‌وروژه‌ن جه‌ژنه‌ن شادیه‌ن
غهریبه‌ن دوره‌ن ، سه‌بره‌ن سه‌بوره‌ن
جه‌سته‌ن زاماره‌ن ، دل‌ه‌ن بیماره‌ن
سینه‌ن بی‌ده‌نگه‌ن ، روڤه‌ن بی‌ره‌نگه‌ن
ئه‌سهرینه‌ن هونه‌ن ، جه‌سته‌ن زه‌بونه‌ن
پان بی‌هازه‌ن ، جیگه‌ره‌ن گازه‌ن
شیوه‌ن ئاوازه‌ن ، ئاهه‌ن هه‌مرازه‌ن
ئاخه‌ن هاواره‌ن ، داخه‌ن به‌زاره‌ن
یه‌ک حال‌ی غه‌ریب ، یه‌ک حال‌ی ویتنه‌ن
به‌یاد مه‌هجور نه‌تو‌ی شاهو‌کو
سه‌یر کو‌بکه‌ر ، لاله‌ بو‌بکه‌ر

یاره‌ن ، نازاره‌ن ، دل‌ه‌ن ، دل‌داره‌ن
نه‌وای به‌ن به‌نه‌ن ، که‌وه‌ن ، ده‌مه‌نه‌ن
سیاهی زاخان ، لوا به‌داخان
هه‌رزانی ئاوه‌ن ، وشکی بی‌باوه‌ن
نه‌هه‌ر سه‌ره‌رده‌ی ، چنور لوول وه‌رده‌ن
'نه‌وروی' ئاواته‌ن ، 'تازه‌رو‌ی' هاته‌ن
دل‌باخته‌ن زاره‌ن ، دل‌ه‌ن بیماره‌ن
گومه‌ن ناپه‌یدان ، برژانگه‌ن مه‌ودان
خه‌یاله‌ن خه‌وه‌ن ، عیشه‌ن عه‌ته‌وه‌ن
ساران کوڤ ، ده‌ره‌ن ، لوڤ وه‌رکه‌مه‌ره‌ن
ده‌ریه‌ند‌ه‌ن نوره‌ن ، گول به‌کلوره‌ن
خامه‌ن ، نه‌مامه‌ن ، شیرینه‌ن کامه‌ن
ذهوقی هه‌مه‌ره‌ن ، شه‌هده‌ن شه‌که‌ره‌ن
حه‌کیمه‌ن ده‌وان ، نیگاره‌ن ، نه‌وان
عه‌شقه‌ن پر‌تینه‌ن ، شادیه‌ن ژینه‌ن
ذهوقه‌ن ، وه‌ه‌اره‌ن ، رو‌ی ئازادیه‌ن
دیدنه‌ن بی‌نوره‌ن ، لاشه‌ن ، فه‌توره‌ن
ئاشقه‌ن زاره‌ن ، ناله‌ن هاواره‌ن
ده‌رونه‌ن ته‌نگه‌ن ، مه‌ده‌وشه‌ن مه‌نگه‌ن
قامه‌ته‌ن نونه‌ن ، سه‌رعه‌ن جونونه‌ن
قو‌قو ئاوازه‌ن ، نه‌شته‌ره‌ن نازه‌ن
دڤانه‌ن سازه‌ن ، زوانه‌ن ئازه‌ن
مه‌هجوره‌ن خواره‌ن ، هیجره‌ن شه‌وگاره‌ن
ئه‌وه‌لی ریته‌ن ، دووم ری' (شیتنه‌ن'
سه‌یر بکه‌ر جه‌نو ، 'وه‌نه‌وشه‌و شه‌وبو'
وه‌ش وه‌ش به‌نه‌زه‌ر (ره‌فیق' رو‌بکه‌ر

« قه‌پانو ژیری »

با بادّه‌ی بادّی ، چی وه‌رت‌ه‌ر وه‌ردم
بسپارو وه‌ جام جه ویر ویه‌ردم

که‌رده‌ی شرّوّل و نه‌که‌رده‌ی پرپّوّل
بده‌و وا شانووش نه‌سه‌ر شانی چوّل

قوّلّی هورمالو پهر و پوچ مالو
به‌په‌ش‌یمانی ئیت‌ر نه‌نالو

که‌رده و نه‌که‌رده‌ی جه دل بویارو
قه‌پانو ژیری ئه‌قلیش بسپارو

تا که‌ی هه‌ر دوری سا بوّری ئازیز
وه‌ه‌ارم زو که‌ر کوشتانیش پاییز

زه‌ردی و ده‌رد و ئیش ، سه‌ردی و بی‌زاری
به‌پرشه‌ت دور که‌ر جه کورده‌واری

هاوارو هاره‌و هه‌واری با به‌ی
هاره‌و ئه‌ندامو خه‌مباری با به‌ی

شنه و سهر کاوان بو میمانی لهیل
برفانو گهره و دوری تا دوجهیل

با مه جنونی ویلؑ گیلووه وه شادؑ
خیلؑ خانه و به زمو یاران بو ئابادؑ

« فیراق »

بوی پروژ تهن وه کاوان یاوان	ٹازیز فیراقتّ فہرق دلّ کاوان
شہرمہ‌زار کہ‌ردہن ہاژہو شہ‌تاوان	سہ‌یلاو ہوناو یہ‌ندّ نہ چہم واران
یانہو رھ‌مہ‌تو ٹازیزی ناوان	بہلّ ہہ‌لّسیّ ٹیمہو تاسہو ہہ‌ژاران
تہ‌نیای بیّ وینہ نہ گیروٹّ تاوان	ٹازیز چہن ٹازیز نہ سارای ٹامان
بیہن وه مایہو تانہو شہ‌تاوان	شاخہو روخانہو یانہو ہوناوان

«کریکار»

ئه‌و روّ ده‌مه‌وی سه‌یرانی به‌نده‌ن و بناران که‌م
ده‌س چنی گولّ و ریحان ، چیز و لوّی موغاران که‌م

دور که‌وم له شارو ده‌نگ به‌ره‌و جیگای خوا ناسان
بوّ نوشینی هه‌وای خایه‌ن ، رو له به‌رزی هه‌واران که‌م

پیّ له نیّو که‌فه‌ی ریکاب و ده‌س به‌هه‌وسار توند و توند
له مه‌یدانی حه‌قیقه‌ت دا ، گالته به‌دوی سواران که‌م

نی‌رگس و سوّسه‌ن ، هه‌لاله‌ی سور و شه‌وبوّی گه‌ش
له سارای خوشه‌ویستی هه‌لّ بژی‌ر له بوّ ده‌ستی نیگاران که‌م

به‌سه‌ر فه‌رمان ، به‌دلّ وه‌فا ، به‌گیانیشم هه‌مو رایّی
به‌و جوّره بینیمه‌ ریّی دلّسوز ، دلّته‌نگی باری یاران که‌م

ئه‌و دلّهی که‌ تا ئیستا هوماری زامی پری‌ئیش بو
بییته داوی وا عه‌شقیّ به‌گه‌ل راوی شکاران که‌م

به‌روّخانه‌ی خه‌مخواری دا ، ده‌که‌ریم و له هه‌ر لایّی
ئه‌وه‌نده ریّی په‌رین سازم ، له هه‌ر لا سه‌د بواران که‌م

له سهر لوتکه‌ی گه‌شی شاهو، له به‌رزه به‌ردی کوردوستان
پی له سهر پی دا بنیشم، شادی له گه‌ل هه‌زاران که‌م

نه، نه له شوینی سه‌وزایی، قه‌راخی چوومی سیروانم
ئیش که‌م که‌م من کریکارم، بیرى ئاواپی شاران که‌م

له بیرى گه‌شت و سه‌یران و شه‌راب و ساغه‌ر و ساقی
شاهو هه‌تا که‌ی مه‌خموری، با بیرى وه‌ک نیگاران که‌م

〈 که‌لاوه 〉

بارو هاواریم کو به‌رو ئازیز
له‌غاوو خه‌میش به‌سه‌ن که‌لاوه‌م
وی شارالیشه‌ن په‌ی مه‌نه‌ی و زادی
قرمه‌و هه‌ناسه‌ی ، ژيوای مه‌ماسنو

چه‌نی وی که‌رده‌ی چیش که‌رو ئازیز
سواره‌و ئازاران وه‌سه‌ن که‌لاوه‌م
چه‌م بیه‌ن وه‌ دز هه‌وارو شادی
دل ته‌په‌و ته‌پلش وه‌رمی مه‌تاسنو

« گلاراهه »

جه‌مو جه‌مگه‌و دلی ژیره‌و ده‌واریم
 وره‌و ورکه‌و په‌ناو زامی وگاریم
 نه‌راگیلو بی‌اوانو هه‌زاریم
 نسرمو سرمو بیگانه‌ی نیاریم
 ره‌ته‌و ره‌تیای هه‌ناسه‌ی گر سواریم
 ورینه‌و ویره‌گه‌و تیره‌ی ژیاریم
 جوان بوری جوان په‌ی ده‌س شواریم
 قه‌واله‌و سه‌وزه‌لانو روزگاریم

جه‌مو جه‌مگه‌و ده‌سو ویره‌و هه‌واریم
 وره‌و وهرگه‌و وهره‌و ئاواته‌کانم
 نه‌واگیلو گلاراهه‌و زه‌مانی
 نگینو کلکوانه‌ی دیو به‌ردیه‌م
 رمه‌و رهم رهم ره‌مای شوهره‌ سواران
 وهرین پرخه‌و ره‌حه‌ت وهرمو گیانیم
 جوان خاسی و جوان واسه‌ی براین
 من و تومن نه‌مانو پیوه‌ بیمی

۱. فگار ، نه‌وگار

۲. که بیگانه‌ی نیانه‌ره

۳. سوارش قهره‌ن

گۆلی ته‌وحید >

له باغی دل گۆلی ته‌وحید رواوه
 به بوئی عه‌تری (اِقرأ) دل به‌که‌یفه
 قه‌دی قه‌دری قه‌ده‌ر چهن شوخه‌کاکه
 یه‌گانه‌شاهیدی شه‌معی دو عالم
 مه‌له‌ک سه‌ف سه‌ف له به‌زمی حیی سوبحان
 سه‌دای عه‌شق و ئه‌وین وا گه‌ییه‌گه‌ردون
 هه‌تا غونچه‌ی ریساله‌ت خو‌ری هه‌ل‌هات
 ئه‌گه‌ر سه‌د سال به‌بی وه‌ستان به‌هاوار

نه‌ما سییه‌ر گول‌لوی خو‌ر پزاوه
 به (بِسْمِ رَبِّكَ) غونچه‌ی گه‌شاوه
 جل و به‌رگی هه‌مو زی‌ری هه‌تاوه
 نیقایی نازی شیرینی کراوه
 جه‌می گرت و درو‌باوی نه‌ماوه
 جه‌هاله‌ت کاخی ویران ، بو‌که‌لاوه
 شه‌وی کوفران نه‌ما ، به‌زمی ته‌واوه
 بلی‌ی ناکه‌ی مه‌دیحه‌ی نات‌ه‌واوه

« گه‌دای شار خهم »

یاران وی‌مه‌نان گه‌دای شار خهم
 بافه‌نده‌ی پر خهم ئوساکار خهم
 تا فیشته‌ر خه‌مان بنیشو نه تیش
 هه‌ر تارێ ئیشی مه‌سازۆ په‌ی ویش
 ئه‌ما من ریشم ، ده‌رون که‌رده‌ن ریش
 ده‌ست زامار که‌رو وینه‌ی عه‌ق‌ره‌ب نیش
 که‌ج و پیچ و لول جاییش ترم جا به‌س
 ئیتر نه‌و‌رو یه‌ک بال مه‌گه‌س
 سازنان نه‌جار ئوساکار خهم
 هه‌ی هاوار جه خهم هه‌ی رو په‌ی وه‌ی خهم
 تا ساتی بی خهم بنیشون وه‌ی خهم
 جه جام خهم که‌رو په‌ی په‌ی په‌ری خهم
 نیه‌ن هیچ باسی غه‌یر مه‌به‌ست خهم
 مه‌کیشون وه‌ کوڵ بار سه‌نگ خهم
 نه‌ توی دل مه‌نده‌ن فه‌قه‌ت ره‌نگ خهم
 وه‌ ده‌رگای یانان په‌ری بار خهم
 نه‌وا‌جو دژمه‌ن ، دۆس ، ئینه‌ و ئانه‌

گه‌دای شار خهم ، گه‌دای شار خهم
 عه‌بام جه خه‌مه‌ن ، تارش تار خهم
 فیشته‌ر درازهن ، جه عه‌بای ده‌رویش
 ریشم تاش خه‌مه‌ن ، تا تا که‌م و بیش
 تای ریش به‌ر که‌رو خه‌مان ده‌رویش
 هه‌ر ساتی ده‌ستی باوه‌رو وه‌ ریش
 به‌روه‌رده‌ی خه‌مه‌ن ، ته‌وه‌رزین ده‌س
 ئه‌وه‌ند بر په‌نم خه‌مان به‌و ده‌س ده‌س
 که‌شکوڵ سازیان جه چو‌ی دار خهم
 به‌ خهم خهم تاشان وه‌ش که‌رده‌ن ئه‌ی خهم
 ئامان فرسه‌ته‌ن ، مو‌له‌تی ده‌ی خهم
 وه‌ بی خهم چنده‌ بم‌جونه‌ مه‌ی خهم
 که‌شکوڵ خهمم گرته‌ن ده‌ست خهم
 مه‌شون وه‌ راوه‌ وه‌ پای له‌نگ خهم
 نیه‌ن نه‌ گوش ده‌نگ ، غه‌یر جه ده‌نگ خهم
 مه‌شون پگاهان وه‌ی گشت بار خهم
 یه‌ک یه‌ک مه‌گی‌لون یانه‌ وه‌ یانه‌

به بیّ تهفاوت نمهویارو هیچکا
 جهم کهرون جه لای بیگانه و ناشنا
 هر جه بانگ سوخ هتا شهوی تار
 مه گیلنو که شکول پهریّ جهم خهم
 هتا تهوسا دس سر بو جه دس خهم
 جا ناوهخت راگهی یانه گیرو پیش
 مهنیشون وه نهرم جه دهور سفرهی گهرم
 جه توّی سفرهی خهم ، نیشتهی غهزای خهم
 خهم و خهم و خهم ، سهرخهم گرد وه جهم
 من دهرویش خهم ، مهوهرو جهو خهم
 خهم یهک وه لآت ، من کهردهنم جهم
 تهمام ، وریا خهم سهرمایهی تهو خهم
 عهجهب نهفعیّ کهرد گه دای شار خهم
 پهوچی مورادش تهو کوله کهی خهم
 کیّ خه یال مه کهرد ، وهی تهوور گه دای خهم
 یاران یه من بیم گه دای شار خهم
 ئارو من دهرون مهینهت بار خهم
 چون باز ئامادهی وهی شکار خهم
 نه فیکر و ته دبیر جمع خهمانه

یه کنواخت گیلون یانهی شاو گه دای
 ئانه دیار بو خهمیّ نه هر جا
 جهم کهرون خهمان لای گه وره و هزار
 تا پهر بو جه خهم که شکوله کی خهم
 هاوار بهرز کهروّ تهی داد دهی وهس خهم
 تهنورهی دهرون کهم کهم گر شو لیش
 تا بهوهرو وه نهرم غهزای خهم وه گهرم
 نیشتن نه دهوور تهو دهرویش رای خهم
 نیشتن جه معشان کهردن جهم وه خهم
 تهو خهم کهردهنم رهوان وه شهو جهم
 تا بهل به واردهیش دهرون بو بیّ خهم
 دو دانه ههلسن ، ئاوی چه مهی چه
 واردهن کوّی خهمان مه مجو بار خهم
 چون ئاو توّی دیک ، دهم باوهرو وه دهم
 بو ساکن تهحوال بهرز بو نهوای خهم
 مهوهردم گرد خهم ، مهردم شار خهم
 سهحر مونتهزر گیلای شار خهم
 چون ئاهوی خهمان نه کوّسار خهم
 نه کهمین سهید ، سهید کهمانه

لورهی هه ناسه <

هه منه وای گلپهی ته نورهی تاسهم !
 تافهی قه لوه زهی وه ره شیلهی خهم
 گمه و شهپ و هوړ شوته و تالانی
 به قی بی شه و قو دهره و ندو دزلی
 نه خش تیخهی مهیل ، تاقو فرهادی
 هاره و ئیورینجان بانه و ویمیری !
 کفه و به یانو نه سیمو سهر کووی !
 لاره و نه مامو سهرو باوهری
 له نجه و سونبولو پاو کو سالانی
 گورجه و ژهره ژه و رزو ترامی
 لاو لاوی بی دار مانه و سه هندی
 هه لسهی بی دنگه و زهحه تو سالان
 پر مهی به رهنیسک ، ژیوای بی دهری
 فیکه و گهواره و پایه و بناری
 خوه و سو سه نو هوارو بارامی

یاره کهی حه سهرت لورهی هه ناسهم
 لپهی لافاوی زیریاری چه !
 فره و په پوله و شنه و دالانی
 پوره تا کوئی جاوهری دلی
 کاوه تره کی په راوو یادی
 هاژه و هه ناسه و سیروانو ویری
 چفهی شه وانه و چنورو شاهوی
 شاخه و سه راوو ، مه ره و زاوهری
 خرپه و پاو گولو راو هه ورامانی
 ره قه و گهرده نو که لو شرامی
 پوینهی بی رهنگو ، کزو دهره و ندی
 (سهیدی) بی سهیدی به رزو عه و دالان
 سه ره گیجهی دهر پیچیو بله ری
 [کاوه شنگه کی به رزو ژیواری]
 شنیاو زلفانو به ره زای خامی

شو خه و گوپکه و لووی جاسوزو دولی
 زهرده و ویره گه و مازه رده و زازی
 کوچی و ههش مهیلی ، سی مله و شادی
 بو و هه شه و یسی ئاوو گله کهیم !

چوپی پر شه قه و که ماو شوولی
 توقو دهره نو ئاواته وازی
 په نای بی وینهی ، زاوه لی یادی
 شریخه و بل و عه شقو دل کهیم

ته‌سکینو سینه‌ی چون شوّره زاریم
 پیقه‌و پایزو لاهو که‌لرهمی
 جیفه‌و جوانو لاهو کورده‌واری
 زه‌رده‌و ویره‌گه‌و پیای کزولّی
 فرت‌ه‌و دلّته‌نگی لالوئی بی‌که‌سی
 خه‌رمان مه‌ینه‌ت رولّه‌کاو کوردی
 میراو (حاریس) به‌نگه‌که‌و روّحیم
 گولّی بومه‌لّیلّ (لیا) خه‌ندیده‌ا
 په‌ریسا شیوه‌ ، (په‌ره‌نیا) ی روّ
 گهرمه‌ی ئومیّدی جوشه‌ی چه‌مه‌ی هون
 مه‌له‌مه‌و له‌شو سینه‌ی په‌ر چلی

شوّره‌و وارانو وه‌رزو وه‌هاریم
 شیکه‌و ئاواتو هه‌رالّه‌ برهمی
 کیفه‌و قرژاله‌و به‌رزه‌هه‌واری
 تکه‌و مه‌ینه‌تو دلّی شرپولّی
 زرّه‌و زه‌نجیرو ملو که‌مه‌ده‌سی
 لیژینه‌و خه‌مان لاده‌گاو کوردی
 (گهرده) ی ئاره‌زو [هه‌نگه‌که‌و روّحیم]
 شهرمی لچ به‌سه‌ی (جوانی) دیدّه
 تانو پو ته‌سه‌ ، جافان خولک و خو
 ری‌وار ری‌واز ، توله‌رای ده‌رون
 زوانو قه‌له‌مه‌و ده‌فته‌رو دلّی

رانیشان ده‌رو هه‌وارو هاتیم
 تاسه‌و وارانو [وه‌یوه‌و بالانه‌ی]
 جریه‌وه‌و وه‌رو درزه‌و ده‌واری
 زه‌ری دل‌به‌ری ، مسین خرخالی
 نوزه‌ی خرتوپش ، لای نو یانه‌ی
 بزه‌و دل‌وه‌شی وه‌رو سه‌ره‌که‌لی
 هه‌یه‌تو هه‌ی! هه‌ی! شوانه‌و شاهوئی
 وه‌ گرمه‌ی دوریت بی ده‌نگیم ئاوا
 ته‌زده‌هاو هه‌لسان که‌وت ئه‌و سرت‌سرت
 خه‌یال شیتش یه‌کجار دیونا

په‌رجینو باخو گولو ئاواتیم
 سه‌فای پچاوپیچ جاده‌و ژالانه‌ی
 تریفه‌و دیدّه‌و رولّه‌و هه‌واری
 جمه‌ی وه‌ش له‌نجه‌ی ، کونه‌و چیربالی
 تاقه‌تو چه‌مه‌و گوچانه‌و شوانه‌ی
 گیفه‌و ئومیّدو قاره‌و مه‌یگه‌لی
 ده‌نگه‌ی وه‌ش ته‌رزی ، زه‌نگو توّر و کوئی
 له‌یل کوچه‌ری گهرمیان ماوا
 تا ته‌مه‌و دوریت قولله‌ی دلّش گرت
 بومه‌له‌رزه‌ی ته‌ن ، چاره‌م شیونا

مه‌ردم گرفتار نه لاوار چه‌م
 بی چه‌مت ، چه‌مم ، بیناییش ره‌مان
 به‌رگی ره‌ش مه‌نهن ، ته‌نی ئاواره
 په‌ی بازار چه‌م بیه‌ن موشته‌ری
 دان وه په‌لاسی ، کر مه‌ژوله‌ی ته‌ن

کوله‌کهی تاقه‌ت ، چه‌میاوه جه‌م
 قه‌سم وه دیدّه‌ت بینایی چه‌مان
 په‌ی هه‌وارنشین دیدّه‌ی بیچاره
 وینه‌ی کورده‌کهی نه هه‌ر لا به‌ری
 ئیسه‌یچ روتو قوت چه‌مه‌رای به‌همه‌ن

گولی چه‌و سکه‌ل مه‌یلت بکیانی
 نه‌رچنو ئه‌روای واقو ره‌شو روڤ
 نه‌ دیدّه‌و ئیدّیچ په‌پوله‌ وارو

ده‌خیله‌ن ئازیز په‌ی یادمانی
 به‌لکو زمسانی هیجرانه‌کهی روڤ
 په‌نجه‌ی سه‌ردی ده‌ی گلوه‌ش نه‌شوارو

مانگهی تۆریا

وهر ویش شارده‌وه نه پال کووه
 جه وهر ئاوا هون به وینه‌ی سه‌راو
 وه‌ختی مهریزا تک‌تک وه روی گول
 به یه‌قین زانام هونی دلانه‌ن
 که لیلای یه‌ن جه داخ رو دا
 پهی دیده‌نی مانگ خه‌یلی سه‌برم که‌رد
 به‌لام نه‌یی مانگ مهر قار که‌رده‌یی
 تا موشته‌ری گه‌ش به میهره‌بانی
 وات « مانگ » گله‌مند بی وه‌فایی تو
 چون دیده‌که‌ی تو پیش نا دیاره‌ن
 به‌لام قین که‌رده‌ن ورکش ئاوه‌رده‌ن
 بو بشو وه‌لاش ته‌مه‌تنایی که‌ر

ویشان ره‌شت به هون هه‌وران جه‌نووه
 واراو وهر ئاواش که‌رد ده‌ریای هوناو
 مه‌وی وه لافاو مه‌وارا مه‌نزل
 ناینه‌ی بی گه‌رد رونی دلانه‌ن
 به وینه‌ی مه‌جنون لوان وه کو دا
 گله‌نی دیده‌م چون چه‌رخ چه‌رخ مه‌وه‌رد
 بهو قار جه‌سته‌ی من ، زگار که‌رده‌یی
 ئامما گفتوگو به وه‌ش زوبانی
 دیده‌ش گریانه‌ن نه پال نه کو
 بی سه‌بر و قه‌رار ئاشوفته‌و زاره‌ن
 گه‌ل گه‌ل گله‌ی تو ش نه دل په‌روه‌رده‌ن
 « گله‌ش نه دلدا باوه‌ره وه به‌ر ... »

〈 محمد (ص) 〉

مانگ شهرمه‌ساری سیمای موحه‌ممه‌د
 هه‌ساران نه رو ویشان هه‌شار دان
 جهو رو گول ساوان خاک پاش وه چه‌م
 په‌وکه‌ی گول نه‌رگس دیدّه‌ش شیرینه‌ن
 په‌پوله گیانش گرته‌ن وه روی که‌ف
 به‌هه‌شت چه‌مه‌را کالاش رازنان
 ها ئاسمان ویش دا وه زمین دا
 هه‌ر که‌س دید‌ارش که‌وته‌ن قیامت
 بوبه‌کر و عوممه‌ر ، عوسمان و عه‌لی
 وه‌شبه‌ختی وازی کافیه‌ن په‌ی تو
 به‌دب‌ه‌خت که‌سی‌وه‌ن نه‌سانو وه دل

سه‌ول حه‌سره‌تمه‌ندی بالای موحه‌ممه‌د
 دز دز مه‌که‌ران نیگای موحه‌ممه‌د
 برپان وه بالاش کالای موحه‌ممه‌د
 دیان وه دیدّه‌ی شه‌هلای موحه‌ممه‌د
 چون یاوان وه شه‌م هه‌وای موحه‌ممه‌د
 تا به‌ل ویش بوزو وه پای موحه‌ممه‌د
 به‌لکو ماچ که‌رو پالای موحه‌ممه‌د
 شه‌وی ئه‌سرا بی‌لیقای موحه‌ممه‌د
 هه‌ساران گه‌ش شارای موحه‌ممه‌د
 قورئان و سوننه‌ت زیبای موحه‌ممه‌د
 کالای پر به‌های ئالای موحه‌ممه‌د (ص)

۲

۳

« مه‌لو خیالی »

مه‌لو خه‌یالیم بیه‌ن پورپویه	ئه‌سیری تو‌ردام زلف شو‌رپویه
پوره‌و ویره‌گه‌و گو‌مه‌و سه‌رداوان	نه‌ ئاویش په‌نا نه‌ وشکی باوان
سینه‌ش نه‌ گو‌ماو کزه‌ مه‌شوارو	په‌ی قه‌راخی ئاو نه‌فه‌س مه‌شمارو
به‌لام نه‌ وشکیچ په‌رده‌ی نه‌دامه‌ت	راسی نمازو په‌ی شیویه قامه‌ت
داخم وه‌ی حاله‌ چاره‌ی دل چیشه‌ن	کام حه‌کیم ده‌وای ده‌ردی ئه‌و پیشه‌ن
یا ته‌ز و سه‌رداو ، سه‌رداوێ سانو	یا نیشته‌ر وه‌جه‌رگ په‌رده‌ی خه‌م شانو
یا به‌ لافاوێ مالوش تا جایی	جه‌ بانو ژبوای شه‌کیو ئالایی

میراق >

وہختەن روخانەى خەيال سەرکەش
 باور وە باور ئاير باور
 چلۆسکە خزنۆ وە پای سەول باخ
 بەرگ ئال گول کەرۆ جلی شین
 پەرچینو سەبری کەرۆ وە قەنس
 رو دەربایس و حەسارى سوریش
 قانونی کۆنە بدۆ وە هەمدا
 بایسو یاران کەرۆ وە پەرۆ
 منی سەر پەتی تا کەى خەم وەرۆ
 حاجی! هەتا کەى دەرویش ستیزی
 تا کەى نەفامی؟ چنڌ نەزانکاری؟
 روشتویر پەى چیش مللات دژمەنەن؟
 چەنیشان بیارد ئەمینى دینی؟
 بوبەکر و عومەر کەى بییشان کینە؟

وینەى دیوانە تیک دو بەنگەکەش
 بلیسە بنیو کەر و کەلارۆ
 پۆپەش بو تەنور لورەى ئاخ داخ
 بو وە ژەقنەموت نۆبەرەى شیرین
 پەى سەوزەى نازو ئاموشوی نەفس
 سوچنۆ، پروسنۆ پەردەى سەبوریش
 یاسای نو وانۆ جە یانەى جەمدا
 بەلکو تۆبەش بو ئیتەر نەسەرۆ
 بتلیەو بە زام هەر دەنگ نەکەرۆ؟
 دەرویش! توپچ تا کەى سوڤى وە بیزی
 چەرخی بیسەمەن، سەدەو بیڌاری
 مللا! چی دەورو سەرپەتیت تەنەن؟
 چوڤ بی ویرشان یاری ئەمینى (ص)
 غەرەز کەى جاش هەن نە تووی ئەى دینە

تا که ی به ناحق و یمان حق زانم
تا که ی به درو و ریای شهیتانی
تا که ی هر که سمان په ی ویش مه کیشو
تا که ی دژمه نان بامان رانمون
ته رزه و ئاواتی چند خه مباره بو ؟
باسو جهادی و برایی مه ردهن
که چیش جه نابو ته لاقی فه ردهن
یارو رو له و ویش جفتو شهیتانی
نه زانی که رو یو دوینه په ی ویش
زوخواو نه دهر و نه فه واره شانو
تا که ی بواچو ؟ ئه ی دله بازه
په ی ته سکین دهر د جه قینه و به دان
په ر که ر جامه که ت گیلش نه جه مدا
قه سهم به و کاسه ی مه ست چه مانت
نه سه ر مه نبه ری نازه وه مه س مه س
نه ک روده ربایس یه خه ت بشوارو

فتوای قه تل یار رهسول بنمانم ؟
بیمی چو دسو کوفری جه هانی ؟
دلو ئازیزی تا به که ی بیشو ؟
تا که ی نه زامی راسی قولپه ی هون ؟
راو حه مزه ی تا که ی نا دیاره بو ؟
روخسارو گولو ئیمانی زه ردهن
باسش جه بانو سه مای ویه ردهن !
نوسخه مه نویسو په ری ئیمانی !
لایوه تهر که ری پلا و ده مکیش !
کین فامش بیو و بینو و نه زانو ؟ !
بهش مه لو خه می بو په ره وازه !
هه ی ساقی ئاده ی زوخی گنج مه دان
به ل زاهید نه ما بشو وه خه مدا !
هور ده می حراوی ئه بروی که مانت
ئنده و قیমে تیش بدهر وه هه ر که س
جامت عه زیزی ناحق بویارو !

منو کاسه و تو و پیری مه یفرۆش
 با نه بون وه تهنگ نهنگ زه مانه
 ئه وسای که یاوان وه حوزور یار
 با باسو خواسمان جه لای دل بهر بو
 وهرنه ویش عالم به سهره ی پته ی

زاهید و نهنگ و نام و فام و هوّش
 تا سور جه حیات مه ورۆ به هانه
 حق ویش مه نمانۆ چون هه زار نگار
 مهر ئه وسای خونجه ی میراق په رپهر بو
 موشکلن باسو راو حه قیقه تی !

« میراو »

تازیز شاخه‌ی چه‌م ، دیام وه لاوه
دیدّه‌ی بی‌گهردش ، قرتیوه‌ش شانا
ده‌خیله‌ن سه‌رخیلّ خه‌رمانه‌ی خاویر
تو لایوه‌و لاوه ، دلّ وایه‌واوه
به‌لّ به‌نگه‌و مه‌یل و عه‌شقی وه‌هاریتّ
وه گیانتّ! سوژه‌و توّش نما‌ناوه
سه‌رتاپای تازام گرد بی وه هانا
چه‌م شی وه ئه‌سرین ، تاویر وه تاویر
روح وه تکه‌ی زه‌وق په‌ر ته‌مه‌ن‌ناوه
تافه‌ش ، که‌روّ گیان مه‌رده‌که‌و پاریتّ

۱. لاوه : نه‌وازش ، لاونای

۲. وایه‌وا : هه‌واو موراډی / هوای مراد - آرزومندی

دلّ وایه‌واوه : دل به آرزو و در هوای مقصود و مراد

< نامه >

سهر قه‌تار ٚ ٚل گهرمیان ماوا
 وه شهرحی له‌بان شه‌که‌ر فشانت
 دل مانیا بی جه ده‌س بی ده‌نگی
 تا گوش دا وه نه‌زم به‌زم شیرینت
 دهم وه نوای گهرم تاسه‌ی وجودت
 نه باخچه‌ی شادی به نه‌وای حه‌زین
 تو خودا جه‌و شهراب ٚازیزان وه‌رده
 یانی جار جاری وه یادش باردی
 په‌ی که‌سی که داخ ٚه‌وینش پیوه‌ن

واته‌ت تا تاوا ده‌رون ٚه‌شکاوا
 شهرحی سه‌درم دای ، سهر وه قوربان
 نیشته‌بی نه سای دیوار له‌نگی
 بیه‌ن وه بولبول باخچه‌ی جه‌مینت
 هه‌وای دیداری یاری < مه‌مودت >
 مه‌وانو وه یاد دوسته‌که‌ی < ٚه‌مین >
 نه‌که‌ردیش بی به‌ش ، با نه‌بو هه‌رده
 ٚهر بی ده‌رمانی ، ٚهر نه‌بیج کاردی
 شه‌که‌ر و خه‌نجه‌ر جه لاش یه‌کیوه‌ن

« وایه‌و بولبولی ژیری »

سپای هه‌ساران ، خزای لای که‌مه‌ر
 ویل هه‌ردان بی ، به‌جه‌سته‌ی پر دهر د
 شنه‌ش وه‌یلان بی وه‌شه‌تاواندا
 ده‌س دان وه‌ده‌س هه‌م خه‌وشان شی نه‌سه‌ر
 هورئیزه نه‌خاوسه‌ردار سوچی نو
 پای هورپر می خه‌م ده‌یمی وه‌باد
 ته‌نیش کی‌شاوه نه‌سای به‌رده‌وه
 گولاو شاواش که‌رد وه‌روی سه‌ره‌ردان
 وه‌قاسپه‌ ئامای ، وه‌پی‌شواز رو
 تا پاشوش نه‌دول ، مله‌و سه‌ر که‌مه‌ر
 هه‌سره‌ت وست نه‌دل دیوانه‌ بولبول
 په‌ناش به‌رد وه‌سای سه‌هه‌ند به‌ردان
 مه‌نبه‌ران شاخ ئاخه‌ر وایه‌شه‌ن
 ئه‌و جای په‌سه‌نده‌ نه‌باخان جه‌کون ؟
 بشو وه‌به‌رزی یاگه‌ی به‌ینه‌ته‌ن

ئاغه‌ی وه‌ر جه‌کو سه‌ر ئاوهر د وه‌به‌ر
 وه‌زیر جه‌هه‌یه‌ت زایف و ره‌نگ زهر د
 په‌یکش ره‌وان بی وه‌روی کاواندا
 به‌ره‌زا و چنور جه‌بالای که‌مه‌ر ...
 به‌فیکه‌ی دزی چرین کاکه‌ی لو !
 که‌مای بی‌دار که‌ر ده‌س گیردی وه‌شاد
 گول نه‌رگس دیدی سیاش که‌رده‌وه
 چنور نه‌فشان که‌رد کاکول وه‌روی شان
 بوش داش وه‌ده‌ماخ زهره‌زان کو
 خه‌نده‌ سپاردن وه‌شنوی سه‌حه‌ر
 قاسپه‌ قاسپی که‌و چه‌ن شه‌میم گول
 دهر دس دیویا ، روش که‌رد نه‌هه‌ردان
 واتش باخ په‌ی ئه‌و په‌سی مایه‌شه‌ن
 وایه‌ی من به‌رزی و هه‌م‌رازی هه‌لون
 تا په‌سی وازی وایه‌ت مه‌ینه‌ته‌ن

« وههارو عارفان »

وههارو عارفان دیسان زیاوہ
 گولو مهیلی جه یه خبندانو هیجری
 چ به زمیوهن شهراوش یه ندّ به تامهن
 دهر و دولّ و ته لّان و تاش و لاپالّ
 په پولیوه شهوارهش که رده بیّ شهو
 به نرکه و چه پله ریزانو خه زانی
 هه رآله و باخو زیوای تهی عه زیزم

چه موئه شقی به زانایی دیاوه
 سه رهش کیّشا په رو گیانیش خواوه
 به یه ک زه ردهش چ سوورهن تاویاوه
 به شمشالو هه واو یاری سیاوه
 شه میّ شوّخیّ چریشان لاوه لاوه
 وه رو شادی جه سه ریوپه ریاوه
 بزّیوه بانه ووّ یانه م که لاوه

« وِیم و سه‌عدی »

دماو سه‌دّ پایزیّ زهردی بوانهم
وه‌هار یوه‌و هه‌ناسیّوه‌ن به‌هانهم
ئه‌گهر جاریّ که‌ری گولزار یانهم

مرا تا نقره باشد می فشانم
تو را تا بوسه باشد می ستانم

ده‌سو گویشیم به‌هاوارم بیه‌ن شل
مه‌سانه ویش بیانونۆ توّ تلاوتل
به‌کل یانه‌و نه‌واته‌ی که‌ی مه‌دۆمل

سخن‌ها دارم از دست تو در دل
ولیکن در حضورت بی زیانم

مرا عشقی حلاجی در رگ و پوست
روان چون زمزمه‌اندر دل جوست
حکایت‌ها مرا زان ماجراجوست

بگویم تا بداند دشمن و دوست
که من مستی و مستوری ندانم

تو نور دیده‌ی نه‌آسمانی
کدامین عشوه‌ی گل را نخوانی
ولیکن فاش میگویم که دانی

اگر تو سرو سیمین بر برآنی
که از پیشم برانی ، من برآنم

هه‌تا په‌تروّ که‌روّ زامان خه‌ستم
چه‌نی جوّشی خودّ پّیشه‌ی شکه‌ستم
به بیّ شهرمی مه‌واچو ، په‌ر به‌جه‌ستم

که تا باشم خیالت می پرستم
وگر رفتم سلامت می رسانم

‏ ‹ ویم و مه‌وله‌وی ‹

شار دلّ غه‌رقه‌ن نه‌ ده‌ریای هوندا
خیل‌خانه‌ش شی‌ه‌ن وه‌ تونای توندا
ده‌خیل گیرهم ده‌س ، شیم وه‌ جنوندا

ده‌وری‌ ده‌ر ساقی وه‌ لای مه‌حزوندا
له‌یل ئاسا بویه‌ر وه‌ لای مه‌جنوندا

په‌ی من موشته‌ری نو‌به‌ر کالاکه‌ت
بول‌بولی گولی گول‌او مالاکه‌ت
ته‌زه‌روی سه‌روی شه‌نگی ئالاکه‌ت

جامی‌ جه‌ سه‌ه‌بای دیای بالاکه‌ت
ئالوده‌ی غوبار تو‌ز پالاکه‌ت

له‌باله‌ب ، کو‌نه ، که‌ف وه‌ سه‌ره‌وه
جه‌ پیاله‌ی ناسک ته‌نگ که‌مه‌ره‌وه
گه‌رمی دلّ تا‌ون ، به‌ بو‌ی وه‌ره‌وه

به‌و ناز و عیشه‌ی ویت‌ پیم ده‌ره‌وه
جه‌سته‌ی په‌ژمورده‌م ئیحیا که‌ره‌وه

ریخهش بهر ئاما جه سوژ دوری
تان و پووش نه مهنډ په ردهی سه بوری
ساقی! بهو باددهی چه مهی مه سروری

جهی < قلب الاسد > تاوسان دوری
فینک که ره وه جه ستهی مه هجوری

فهلک پهی دوری به ستهنش تفاق
ته پل زور داریش یاوان وه تافاق
بو هیمه تی کهر بهل کهرو میراق

به لکم شهرارهی نائیرهی فیراق
نه سوچنو ته مام سه وزه ی ئیشتیاق

به مهرچی بهینهت تا سهر ته مام بو
وه فاقه یس ئاسا نه مه یلی خام بو
دل چه نی دلدار به وینهی جام بو

به لام بهو شهرته مه یلت مودام بو
منیچ بهو مه یله دنیا م وه کام بو

بی سوډهن ته گهر جامی جه مت بو
جهو جامه جگم وینهی شه مت بو
په ری په روانه مشیو خه مت بو

نه‌ک غه‌زال ئاسا ریا و ره‌مت بو
گا مه‌یل شادی ، گا ماتمه‌مت بو

دل ئینتزاره‌ن ، ئاده‌ی شه‌فاکه‌ت
گیان شه‌وقش نه‌مه‌ند ، باوه‌ر سه‌فاکه‌ت
سه‌یری په‌ی ئاشق مانیای قه‌فاکه‌ت

ئیتیر کافی بو جه‌ور و جه‌فاکه‌ت
به‌ل تا وه‌سه‌ر بو مه‌یل و وه‌فاکه‌ت

ئه‌گه‌ر ته‌ن ئومید جه‌گیان که‌نده بو
فاتیه‌ی زیوای هه‌مه‌ته‌ر وه‌نده بو
تووم کوچ ویش نه‌خاک شه‌نده بو

ئه‌ر چه‌ند هه‌فته‌یی عومرم مه‌نده بو
به‌لکم دوری توولیم نه‌سه‌نده بو

‹ هوبه‌و ئه‌شقی ›

قاپو دودەرى دیدەى بىّ نه‌واى
 وینه‌و خه‌یالیت گرتش نه‌باوه‌ش
 وه‌رمو شه‌وانه‌ى و وارده‌و رووانه‌یش
 بىّ خوف جە تانه‌ى هه‌ر که‌س و ناکه‌س
 ئوساکه‌ى خه‌یال کیمیا سازت
 ئه‌نجامه‌ و کلۆم ، چفت و لاشیپان
 هوناوه‌ى دورى و گه‌ردى فیراقت
 هه‌وز و ته‌لارى پاسینه‌ سازا
 رازنا هوبه‌و عه‌شق و جوانی

جە وینه‌ى شوخیت نه‌دیه‌بیش ئاواى
 به‌ لایه‌ لایه‌ ، لاونا‌ش وه‌ش وه‌ش
 بى‌ به‌ لاونا‌و وه‌یوه‌ى نو‌ یانه‌یش
 نیشانش وه‌ ته‌خت مه‌ردمش ئه‌نقه‌س
 دا وه‌ هه‌م ئه‌ساس یانه‌ى بىّ نازت
 شه‌نه‌ش وه‌ هه‌مدا ، مه‌ردش ، ورد و هان
 که‌رد وه‌ سه‌رمایه‌ى هه‌وار تاقت
 کراویه‌دولله‌ هه‌سه‌ره‌تش وازا
 نازش نازارته‌ر جە کو‌سالانى

۱. نامه‌کى کاکه‌ فه‌یسه‌لى فاروقى (استعاره)

۲. کناچلى چه‌مى ، مه‌ردمۆ چه‌مى ، مه‌ردومه‌ک ، گله‌ینه

〈 ھوبہ و عومری 〉

وَيَمْ يَهَيِّئُ تَوْبَىٰ تَوْسَعْدٌ تَوْ كَهْرْدَهِي
 پهنج پهنج نيشان دا پيم بوکالاوی
 پهنجهي دمايين دهرفتهش تهنگه
 هيچ نهوون وه تهنگ نه تهلّس نه جاو
 کهرونه ميمان رهگ ، پيشه و پوسپ
 بهخ بهخ جه مهيلش هر نهتهواسا
 جه ههواري يار نهواريو هوپه

عومری ویم بی وی ، وی تو کهرده بی
په نجا به په نجهی عیبرهت گلاوی
ویرم کهرده وه دیرن درهنگه
دهم بیهو نه ئاو بی وینهی سهراو
بهل به سهرمه سی هه ناسه و دوسی
خه یلی یاخی بیم یارم نه ژناسا
ئیسه نوبه مه ن توبه بو توبه

۱. پهنج روڻي ته وهه نه ٿي عومري

۲. خام ، پارچه‌ی پهمه‌یی چهرمه

〈 ههوارو ئاخی 〉

با بالآو باخی کهروۆ قهلاخی	دو کله ریسه کیۆ ههوارو ئاخی
بهری بسپارۆ به گولوۆ ژيوای	بولبولی یارش ههناسهو هیوای
بیگانهن چهنی تهیمانهو واسهی	سهۆ داخ و سهۆ دهر د کهلارو تاسهی

« یارو ئەمینى »

گول کۆ به کۆ بارو جه کۆ ، پيشکەش به تو ئەى نازەنين
با گولستان هەر دەم جه نو ، تاشوفته بو ئەى نازەنين

خونچهى هيلال به خەندەوه ، ئەنگوسى لىوش کەندەوه
ماچۆ به ئيمای رەندەوه ؛ ئادەى وەرۆ ، ئەى نازەنين

ئەستونى خەمنامه ئەگەر ، وازش مە کەرد لىوى شە کەر
ئەستون هەر ئەو ئەستون برا ! زیندەش کەرۆ ئەى نازەنين

تۆنى ئەمین ... تۆنى ئەمین ، تۆنى ئەمین ئەى نازەنين
تا کەى ئەمانەت وەر دە دین ، هیممەت جه نو ئەى نازەنين

رۆلەى سەلاحى شيرەنى ، تا کەى ئەسیری دیرەنى ؟
ئا هەلمەتێ خو فیڕەنى ، باکت نەبو ئەى نازەنين

جابانەنى ... جابانەنى ، تاوى گەشى تابانەنى
تو چون سەلاح ئامانەنى ، ویری کەرۆ ئەى نازەنين

واتەى وه‌سین ... واتەى وه‌سین ، شمشیر و چه‌ک دژمەن نه‌ رین
ئەفغان و قودسى ماتەمین ، مەندەن چه‌مو ئەى نازەنين

مزگى نەبو ، تو کامەنى ؛ میحراب نەبو ، ویت دامەنى
تا کەى ئەسیری نامەنى ، سا دەى وەرۆ ئەى نازەنين

قورئانه کهت ... قورئانه کهت ؛ سوننهت ، نگینی نامه‌کهت
تا سه‌ر به‌ره به‌ر نامه‌کهت ، موژه وەرۆ ئه‌ی نازهنین

عه‌تری نه‌یی ، عه‌تری نه‌یی ، ها هورمژه دربه‌س نه‌یی
ئازاده‌یی ... ئازاده‌یی ، به‌و ره‌به‌رو ئه‌ی نازهنین

نوری جه‌قه‌ن ، شه‌وقش ره‌قه‌ن ؛ سه‌یرش که‌ره چون ده‌ق ده‌قه‌ن
کوفرچ ده‌رونش شه‌ق شه‌قه‌ن ، وینۆت به‌یو ئه‌ی نازهنین

جا لاوه‌ره قینت جه‌ دل ، شه‌یتان به‌ خه‌م ویش دو نه‌ گل
کافر چه‌مش شوړۆ به‌ کل ؛ په‌ی گوڵ تو ، ئه‌ی نازهنین

ئه‌ی موسته‌فا ... ئه‌ی موسته‌فا ، ئه‌ی لابه‌ری ئیش و جه‌فا
ئه‌ی موسته‌دای به‌زمی سه‌فا ، لایی که‌رو ئه‌ی نازهنین

ئاده‌ی عه‌زیزانی وه‌ته‌ن ، گێردی نه‌ که‌ف هه‌م روچ و ته‌ن
که‌ردی فیدا ، ته‌ن ، به‌ن وه‌ به‌ن ؛ یاودی وه‌ رو ئه‌ی نازهنین

هاوارمه‌ن ... هاوارمه‌ن ، هاواری زاری زارمه‌ن
مه‌نسورو داری دارمه‌ن ، واچو به‌ رو ئه‌ی نازهنین

« یانی راس بو ؟! »

<p>خاک و گیا و دار مه‌خوان به شادی نهی وهرزه دایم وهشی مه‌ویاران هیچکۆ جه هیجران هیچ نیهن نیشان ئازای وه‌لاتش فه‌تار فه‌تارهن گیروده‌ی زامی نادیاریهن</p>	<p>ماچان وه‌هارهن وهرزو ئازادی وه‌حشیان کۆ زه‌نجیر نه‌دآران بۆلبۆلآن چه‌نی گولآن مه‌نیشان به‌لام گه‌لی کورد ویل و ئاواره‌ن هوناو زامش چون سه‌یل جاریهن</p>
---	--

〈 یوسف نیشانی 〉

به لای لای دیدۀ که و تو مه سره وانی
 به پژمبو نوّه ناسه یت به رمه دانی
 مه گهر دانامه نامۀ بهر که رانی
 نه گهر ئیمان به ئه شقت ناوه رانی
 هه لو زادی، نه مرداری وه رانی
 مه گهر یوسف نیشانی بویه رانی

شهوی وه ختی هه ساری مه گره وانی
 سه حهر گورآله کی تهنگو هه سارگای
 وهر و مانگه گمو ساراو نه زانی
 سه ر و گیانم گمی بان با نه مانان
 زه مین و ئاسمان تهنگه به ریوهن
 رژ و درک و ترامهن گه وره ژیوای

بشوشی

تازی

〈 ئیش 〉

ئیش گلاراهوش بو

چہمش بیشو

دہردہ

دہردہی بی دەرمانہ گیرۆ

خول و خاکہنہ تلیو

بولاوہ پیمو

یاو

بسوچو

کول و بارو گلپہی تا مہنہی کیشو

بی تاقہتی

تاقہتش بریو

ہہ تا مہردہی تاسہو تاقہتیش نہ میریو

وشکہو دەمی

بہ ئاواتو تہرمی بمرۆ

بی وہقرہیی

با ہہر بی وہقرہ بو

تا وەرمو وەر می بہرشو

زوڅ

گوّمہو زوڅاویہنہ بخنیکو

روڅانہو زامیہنہ سہرہ هوږ دو

لاوہو غہریویہنہ کز کز

بتکو

ته نیایی

ته نیا ویش به دلی ریش ، پا لهنگ ، دهس کوچ و
 سه رتاپا شیویا ، ساراو بی که سیه نه
 ویل بو

و...

جا گولو ژیوای

پالو یانه و مهنه یه نه

چوزه هوردو

تا بدیو و تا بینو

وه لات بو

بی ئیش

بی دهر د

بی یاو

به وه قره

دهم ته ر

کوگاو یاران و

لیپا و لیپو زه ماوندو

هاو مالان

په ی وهش مهنه ی و

په ی ههر مهنه ی

چهمیو ژیوای

وهختی ته‌مه

باوشی مه‌که‌رو شاریه‌ره

تروکه‌و چه‌مانه‌ن و

ترپه‌و دلی دیاره‌ن

ئیتتر هیچ

وهختی شه‌وه

سهرپوشش دا سهره‌و شاریه‌ره

هه‌مته‌ر

تروکه‌ن و زاقه‌چه‌مان

به‌لی

دیاره‌ن

چه‌می هاگاداری؛ هو‌شیاری ژیوایه‌نی

« دهر به‌ندیخان »

تک تک ، ونه‌و دلو شاهووی
 تاشی ره‌قی سه‌ردش بری
 دوولی چری ... ! ؟
 گلوهی وشکه‌و چنور و لوی
 بینه و برایی شمشالله‌کان
 چیق‌ه‌و چیلی و قاسپه‌و به‌قی
 بی چه‌مه‌ری گیلو خه‌می

یانی

چیمه هوناو و چه‌م
 به‌ی تو برا

دهر به‌ندیخان

۱ . ئیشاره به واته‌و مه‌ولانای به‌لخی :

« هر کسی کاو دور ماند از اصل خویش / باز جوید روزگار وصل خویش »

﴿ شاعیر ﴾

شاعیری تینویؑ ئازادی
شاعیری تامہ زرؤیؑ سہ ربہستی
خنکاوی دہریای خہ می ہہ ژار
ہہ رگیزا و ہہ رگیز
لیویؑ لہ ہیچ ماچیؑ نزیک ناکاتہ وہ
لہ ہیچ لیویکؑ ئاورؑ ناداتہ وہ
مہ گہر لالہیؑ سوریؑ ئہوین
مہ گہر خاکیؑ ئازاد کراو
مہ گہر رہنجیؑ بہ با دراو
مہ گہر ... خہندہیؑ گہشیؑ ہہ ژار

فهلّه که >

دیانی دهور و به‌رمهره

وردو بیان

وهش وهش دیان

ههرد و به‌رد و دار و ده‌وه‌ن

دهم به شیوه‌ن

چه‌مه‌رانی خه‌میم وانی

✱

هیتیاره‌که‌و مه‌رده‌ی ورد ورد

کیلگه‌که‌و - ئاواتو دلی هیته‌که‌ری

گولی شوخم

تالان به‌ری

ئاخ ... داخ ... فه‌ریاد ... هاوار

موفتی ، ته‌بیب ، مللا ، خه‌تیب

داخم ...

داخم ماموسا‌که‌و مه‌رگی

گه‌ره‌کش نه‌وو

به‌فهلّه‌که

په‌رده‌ی ره‌شو بی خه‌وه‌ری

سه‌رو چه‌مانو شاگرده ته‌مه‌له‌کانشو

لاوه‌رو

یانی نواچو :

ئیتیر

وه‌سین

چه‌می که‌رو؟! +

« وراوی »

ئاخ ورکه و دلو دانه کانم وهنی بیاوه
یا سروهو ئاواتو چوزه کان
دهسش ئاوه ردی بیا سهره و زانا ییمه ره

کاشکای سه وزه و ئاره زو گوپکه کان
چه مه و چراوه و دید هیمه نه ره نگهش دای بیاوه

خوزگه هه ورو په له قازی نه وتوله کان
به ونو نه نه یا واییم تهر که رو
وه هوپر کی شه و قو گه لا کان
ئاشقانه له قه شیلو دلیم که رو

ئاخ ... خه مو ره نجو له قه کانم نه زناسای بیا

وه

ئاخر خوزگه
که شکای باری توه نینو بناقورتی و
په زاره و شه وه و دوری ریشه یم مسای بیا

جا گرد پیوه
ویم و دانه و چوزه و گوپکه و توله و له ق و بناقورته
لوای بیایمی پی شوازو خونچه و مه نه ی

‘نویم و میرزاو پاوهی’

شهـمالؑ

به شهـوماـلؑ

لیؑ دوـلؑ و لاـپـالؑ

روش و خر و تاش

کهـمهـره و کهـمهـر

ها ... ئینه سهـریـالـهـن

بدیـه

ئهـها ،

ئهـها ... لوتهـو توهـنه چهـرمیـوه

به چهـمیؑ هـهـلوـی

چنگـولـیؑ داـلی

هـهـر بهـی توـ ئامان ئاوهـردهـی هـهـوالؑ

یه هـهـر رهـسمی توـن فدآت بام شهـمالؑ

زهـنگـو قافـلهـو ژبوای

رمهـو پاو پیاوهـتی کوـکهـن کهـران

هوـرپر کیؑ هـهـلیزیؑ و

شنهـو هـهـناسهـو کورده زهـنی

شیرین ئهرمه‌ن خزمه‌تکارشه‌ن

له‌یلی عامری شه‌رمه‌سارشه‌ن

ناهو خه‌جالت نیگای نازشه‌ن

توتی حه‌سره‌تمه‌ند ریژه‌ی رازشه‌ن

جه‌کوئی بیستون فره‌هاد شه‌رده‌وه

نیم نیگاش مه‌جنون دا وه‌هه‌رده‌وه

پرته‌و چراوه‌و دلی و گیانی

فرته‌و دلو روّله‌ی ئاورا و راسی

گیرو که‌می

وردو خاسی

چه‌میوه‌ هوژ مه‌ته‌کنو

ئه‌سه‌مول پيشكه‌ش نیم نیگای دیدّه‌ت

ئه‌سه‌فه‌هان ئه‌بروئی قه‌لهم که‌شیدّه‌ت

خه‌مین لایوه‌و

دلته‌نگ نیگایوه

له‌نجه‌و چناری

قرخه‌و زلمو کوله‌ی

سوتهی تاشای ههزاری

خشه و گه لا خه زانی و

شیوه نو وه هاری

هو ... ئازیز

ئانه ئوغر

بو مه شو وه چه م ویت مه دهر ئازار

چه مهن یی سهیره ن تا چه م که رو کار

نهر مه یلت چه م بو نه و نه مامی نو

چه م خوقات نیه ن په ی سهیرانگه و تو

« هه ناسه ی نه ی »

هه ناسه ی پر له تاسه ی نه ی

وه لی ئاسا

له هاوارزی جنونی

سهری دایه پهنای ټهو شاخه شهم سایه

به لې نه یزانی بو دایم

له بو لاله ی ژبانی سوری دلسوزی

چقل

کویه و

چه مهن

کایه !

۷
بہ شو شیعری

تک پہی و دوہ پہی

زانایی ، ئازیز ! هه‌وای تو دارو
دینداری بی دهنگ ، قورئان چه مه‌ران
پیاوه‌تی ، بی تو چون تاقه‌ت بارو
کی سوب هه‌ناسه‌ش وه باذ بسپارو

ئازیز ! په‌پوله چون تاقه‌ت بارو
بزوسکیوه‌ت دا په‌پوله وه‌ری
نه په‌ر ، به‌ل گیانش وه ئار نه‌سپارو
جه ریزه‌و بالیش ژیاوی مه‌وارو

چه‌نی بی شه‌رتان ، شه‌رت و شوڤ بی شوڤ
نامه‌ردی بازه په‌ری نامه‌ردان
که‌سی په‌ی ناکه‌س ، چه‌م ئینه‌ی وه سوڤ
چه‌ن مه‌ردان مه‌ردی ، ئه‌گه‌ر بوشان شوڤ

منیج کوچی ویم مه‌وینو وه چه‌م
هه‌ی که‌رو وه شوڤ کوچی یاران دا
با چیخ و دوارم بیچو وه هه‌م
نه‌مانو ته‌نیا جه هه‌واران دا

خودا سا هه‌ر که‌س به‌نده‌ی فیراقه‌ن
بیاونیش وه دوڤ جه یانه‌و شادی
په‌ی دیداری یار تاقه‌تش تاقه‌ن
بویارو ده‌می نه‌سای ئازادی

هامن پروسیاو تاویا تو بی‌شی
زم راو وه‌هاریش ناوا تو بی‌شی

وه‌هار ، تریشقه و گرمه و گره‌وای
پاییز هه‌ناسه و دوریش وهر داوه

ره‌وان نه قه‌فه‌س بی په‌ره وازه
گولو ئاواتی که‌رد چوزه‌ی تازه

شه‌وی عه‌زیزه‌ن ، دلته‌نگی بازه
مه‌رگت حه‌سره‌ت بو ، ته‌ی نا‌تومید‌ی

شه‌می شیرین ته‌ توش یارت بلاوینه
به شمشالی چریکه‌ت خه‌م بتاسینه

شه‌وی خو‌شه ، په‌پوله ! شه‌م مه‌ره‌نجینه
برای شاعر له سهر لوتکه‌ی ئومید‌ی گه‌ل

ده‌جالو زولمی دریا قه‌فاره
پاش نیا نه باخ به له‌نجه و لاره

ها دی‌وو شه‌وی هه‌م بی ئاواره
چون بو هه‌ناسه و نازه‌نینه که‌یم

هیچ نه‌بی هه‌ر لا ، تو بی‌شی ئازیز
یو ویش نمانا ، تو بی‌شی ئازیز

تا چه‌مم گل دا تو بی‌شی ئازیز
گیلان په‌ی چیه‌وی ، که‌سه‌ی یارم بو

چەم پایش نەمەنیّ هەر نامە ی ئازیز فاتحیش وەنیّ هەر نامە ی ئازیز
چیشم کەردەبیّ بیّ مەیلّت کەردان سەدّ گولیم شەنیّ هەر نامە ی ئازیز

لالە وەر مالۆس نە سایە ی کەمەر چەمەرای نەسیم ، سەر بارۆ وە بەر
تا بە هەناسەش بشانۆش دەم دەم برفانۆ نە دلّ خەم و تەم و هەم

شەوان شەونم بە شوۆر و شوۆخی شازی شەمەو شامو شەمامە ی وەش مەگرنۆ
هەتا وەش وەش وەری شانۆ وە دیدەش بەپولەو پۆپە کەو ژیاوی بفرنۆ

بەلّ دلّو خەمی پاره پاره بوۆ تا روۆ مەحشەری هەر ئاواره بوۆ
چەنیش ئامان دلّ ، بە ی یانەو گولێ دەک دلّش بيشۆ بە مەوداۆ چلێ

لالە سور ، نەرگس سپی ، سەوزە شین بە بزە ی خوۆری بەیان پیّ کەنین
سەروە مەستانە فری هۆزە و هۆز کوردی ئازادە نەورۆزت پیروۆز

ئیدّ ئارامی دلّ ، ئه‌و سوّمای چه‌مه‌ن
وینه‌و ده‌گانش نه‌ ئالهم که‌مه‌ن

پاوه‌ ولیه‌نه‌و هه‌ورامان چه‌مه‌ن
باخ و کوّسار و هوّبه‌ش بیّ گهرده‌ن

یانی هه‌ورامان یانه‌ی ئامانه‌ن
نه‌ چه‌سره‌ت ماشه‌ ، سه‌ر په‌نجه‌ش ریّزا

نه‌وه‌دّ و نوّ پیر نه‌ هه‌ورامانه‌ن
هه‌ر که‌سیّ چه‌نی پاوه‌ی ستیّزا

نه‌ من که‌وتم که‌ هوّشیاریم له‌ سه‌ر که‌وت
که‌ دلّ مه‌س بو ، ده‌س و بیّ بیّ ئه‌سه‌ر که‌وت

که‌ چاوی مه‌یفرۆشی توّ وه‌ ده‌ر که‌وت
مه‌لیّ پیره‌ ئه‌نامی سوست و بیّ هیّز

دانه‌ی مرواری نه‌ چه‌م ریّزاوه
ئاروّ خونچه‌ییّش نه‌ باخ بیّزاوه

هه‌وارو دلّی شه‌وقش خیّزاوه
ئاخر بولبولو گولزارو ئه‌شقی

گولآوش پاشوّ وه‌ هه‌رد و که‌مه‌ر
گه‌رده‌لولشه‌ن جه‌ ته‌نوره‌ی سه‌ر

با خونچه‌و دلّی دهم دوّوه‌ سه‌حه‌ر
چون بوّ هه‌ناسه‌و نازه‌نینه‌ که‌یم

تازیز مرخوانه و مهردی تو بینی وهرو تاویاو سهردی تو بینی
 وهختی کولکوانه و ئومیدیم مهریا زانام که مانه و دهردی تو بینی

شاهو زهنگولیش گرتی نه باوهش ئاته ژگا مهلول پهی کوچ کاوهش
 کوئه و کویمه کال گوئاشان کالان په رسا په رسایه ن کوئ لاوه لاوهش

تازیز مرخوانه و مهردی تو بینی وهرو تاویاو سهردی تو بینی
 وهختی کولکوانه و ئومیدیم مهریا زانام که مانه و دهردی تو بینی

۱. لایه لایه

۲. نگین

۲. ئیشاره به که مانه و خه رکه مانی که پهی میړیای به کارش بهرینی و مه وهران

با شووړو واران دیمیی و وه‌لاتی

به‌لکو نه‌مانو شه‌وهو نه‌هاتی

هر وه‌کو ناوی له ریوی چاوه‌ریی شیر ی بکه‌ی

قهت مه‌زانه شیر روژی ری‌ره‌وی ریوی بکات

هرگیز نه‌زانام دهر د به‌کی و اچون

چه‌نی ، چه‌نی ئیش هه‌نی بساچون

خه‌م چون بال‌داری شی وه‌ه‌وای دل

را دور و سه‌ختنه‌شی وه‌غافل

ئەر شەوبو^ۆ وه شەو تەنیا مەد^ۆ بو^ۆ

ئەو گۆر^ۆالەي شو^ۆخ ، دايم مەد^ۆ بو^ۆ

خونچەي نامە کەت د^ۆلی ئەلاوان

وہ ک بزەي ل^ۆیوی کۆر^ۆپەي بی^ۆ تاوان

دنیا هە تیمچەن هە تیمچە هە وازو^ۆ

چەنی د^ۆلسوزی چەنی مەسازو^ۆ!؟

کاک یوسف

چه که لامو خند

وده شه ویسی

ماموستا ملا قادر قادری (امام جمعه شهرستان پاوه) :

۱ - اولین بار در ۸ آبان ۱۳۵۷ در پشت سراب هولی با آقای رسول آبادی آشنا شدم ، زمانی که گروهی مهاجم بهمراه نماینده وقت پاوه "سالار جاف" به پاوه آمده و در حمایت از نظام شاهنشاهی شعار میدادند و در برابر مردم پاوه که علی‌رغم مهاجمین ، شهر را ترک کرده بودند شروع به تیر اندازی نموده و جمعی را شهید و جمعی را زخمی نمودند ، یکی از جوانان که جسد خون آلودش به زمین افتاده بود "شهید محمدصالح هشدار" بود که همسایه آقای رسول آبادی نیز بود ، آقای رسول آبادی روی جسد شهید هشدار ایستاد و داد میزد : غیرت کجاست ؟ سپس پیشاپیش جمعی از جوانان به راه افتاده و از طریق مسیر سراب هولی خود را به میدان مولوی رساندیند و همراه جمع حاضر که ایشان در صف اول آنان بود در میدان مولوی جلوی مهاجمین را گرفته و در حالی که گروه مهاجم مشغول گفتن جاوید شاه بودند و قصد خروج از پاوه را داشتند ، چنان ضربه ای فراموش نشدنی را به مهاجمین وارد کردند که برای همیشه ی تاریخ درس و عبرت شد .

۲ - زمستان ۱۳۵۸ بنا به دعوت مدرسه قرآن سنندج همراه جمعی از روحانیون مدرسه قرآن پاوه به سنندج رفتیم و ۳ شبانه روز در تحصن مسجد جامع سنندج که به دعوت مدرسه قرآن سنندج علیه احزاب چپ و کمونیستها که بر اکثر شهر سنندج سلطه داشتند و برای مسلمانان ایجاد مزاحمت میکردند شرکت کردیم ، یک شب به جهت دیدار یکی از بزرگان سنندج از مسجد جامع خارج شدیم ، آقای رسول آبادی هوشیارانه و متواضعانه ما را همراهی کرد و اظهار داشت : احساس کردم همراه شما باشم چون امنیت سنندج متزلزل است و حفظ جان شما را بر خود لازم میدانم .

۳ - در سال ۱۳۷۵ در لحظه درگیری در روانسر و موقعیت خاص پیش آمده برای اورامانات در اثر فوت ماموستا ملا محمد ربیعی (ره) ، زمانی که در منزل استاد نقشبندی با علما و بزرگان روانسر و جوانرود نشستی در خصوص آرام کردن شهر داشتیم ، آقای رسول آبادی با احساس مسئولیت خاص در حالی که خیلی ناراحت بود به ما ملحق شد و خیلی عصبانی بود و برای اوضاع به وجود آمده گریه

میکرد و متأسفانه بعدها نسبت به حضور وی در روانسر سعایت و دوستانی با وی کم لطفی کردند .

۴ - مرحوم رسول آبادی در کنگره‌های مختلف از جمله مولوی کرد در سقز و مشاهیر کرد و هورامان شناسی در سنندج و مشاهیر هورامان در پاوه و تجلیل از ماموستا خضر رواری در روار و در دهها مراسم دیگر در پاوه و شهرهای دیگر حضور فعال و شاخص داشت و در ماههای رمضان در مراسمات مختلف حاضر میشد و در مجالس ترحیم و فاتحه و تجلیل از افراد در مساجد مختلف شرکت میکرد ، یا قاری بود یا مجری و یا شعر میخواند و یا خود هیئت برگزار کننده مراسمات بود .

به طور مثال در یکی از لیالی قدر رمضان ۷۸ در مسجد قبا حاضر شد و حدود ۲۰ دقیقه در خصوص اوضاع اجتماعی شهر و وضعیت جوانان صحبت کرد و مقداری صحبت ایشان انتقادی بود و در آخر به ایشان گفتم مطالب شما همه صحیح و منطبق با واقع بود ولی قبول آنها خیلی مشکل است .

خلاصه اینکه مرحوم رسول آبادی مردی با غیرت بود و زبانی صریح داشت و دلسوز دین و علاقمند به وطن و مخلص مردم و به اسلام ، قرآن ، ادبیات ، فولکلور کردی و آداب و رسوم پسند هورامان علاقمند و عشق میورزید . خداوند قرین رحمتش فرماید .

بهرام ولدبیک (از طرف انستیتوی فرهنگی کردستان - تهران) :

هیشتا خه‌می کوچی دواپی < روخزادی > مان به‌ری نه‌کردبوو و زامی ئەو کوچه ساریژ نه‌ببوو ، زامیکی تر خه‌مماني تازه کرده‌وه و هه‌والی کوچی دواپی هاو‌پیه‌کی دیکه‌مان بی گه‌شیت . هاو‌پیه‌کی به ئەمه‌گ ، که هه‌ر کات سه‌ردانی ئەنستیتوی فره‌ه‌نگی ده‌کرد و له ئاوات و خوژگه‌کانی گه‌له‌که‌ی ئەدوا ؛ ئەو گه‌له‌ی که هیشتا له مافی خویندن به زمانی خو‌ی بی به‌شه .

کوچی دواپی به‌ریژ < یوسف ره‌سول ئابادی > نه وه‌ک بو ئی‌مه وه‌ک < کو‌ری زانستی زمانی کوردی > به‌لکوو بو کومه‌له‌ی فره‌ه‌نگی کورد له روژه‌ه‌لاتی کوردستان به تایبته له ناوچه‌کانی هه‌ورامان و کرماشان خه‌ساریکی گه‌وره و

ماموستا ملا مؤمن نوری :

خودا چہنہوہش بیہ کاک یوسفؐ رہسولؐ ٹابادی کی بیہن؟

شہید او بارہ گاو خودای گہورہی ، ہامرازو شہوو رو کہشہ بہرزہ کاو ہورامانی و شاہوی ، پالہوانو زہین و ویری تازہی ، مہلہوانو دہریاو بی بنو قسہ وہشی ، شورہ سوارو ساراو نوکتہ زانی ، ویرش جہ گولزارو موچیارینہ گولپوہ ہمیشہ وہہار ، حق واچ و حق پەرہست و تیژ زہین و خودا پەرہست ، زوانش شمشیری ہمیشہ تیژ ، قہلہمہش تیرپوہ سہر نہ کەرہو و ہش پیکہ ، پالہوانو شاعرا دہورہو ویش جہ ہورامانہنہ ، ناگا بہ تہمامو وردہ کاری ئہ دیبا و قہلہم بہ دہسا ، مہلہوانی نہمانیا جہ دہریاو دہرس واتہی و باسو زانیہنہ ، رازدارو گردو قوتایہ کاش جہ حالو ہورامانیہنہ ، نہمانیا جہ مہیدانو موچیارینہ ، ماموسای نہمانیاو و ہش سہلیقہو زوانی ہورامی و کوردی ۔

روخس بہ بہہشتو خودای شاد بو

ماموستا ملا اکرم سابقی :

ئہوہل : کاک یوسفؐ ہیچ مہقتہعیوہ جہ زندہ گیش خالی جہ عباداتی ، خالی جہ نما و تاعہتی ، خالی جہ رودو قورٹان و زکری نہویہن و بہ دہنگو زولالو ویش ہمیشہ تہسکینو دلان دی بہ قورٹان و ہنہی و دووہم : ئحترام بہ والدہینی و مہخسوسہن ہر و ہختہی زکرو بابہیش کہری کہ چہرپوہ فہرہنگی ئی مہنتہقہیہ بیہن ، تہلیعہ دارو فہرہنگو ئی شاریہ بیہن ، فرہ بہ ئحترامو نامیش بہری ۔
گولہی بیچی شہی بہردی عہیزم گولہی بیچی ؛ ہورش چنیہی عہیزم!

مؤمن یزدانبخش :

مرحوم یوسفؐ رسول آبادی ادیبی وارستہ ، شاعری توانا و دبیری دلسوز و مہربان ، خوش سیرت ، خوش رو ، با عزت و پاکدامن بود و ظاہری ہمیشہ آراستہ داشت ۔

سینہ اش خزینہ ی لغات فارسی ، کردی بخصوص اورامی بود ، شخصی آگاہ و حاضر جواب بود و بہ بیشتر علوم روز آگاہی داشت ۔

در بحر ادبیات شناگری زبردست ، ماهر و توانا بود .
 به وطن ، اسلام ، ادبیات کردی و خانواده اش عشق می‌ورزید .
 اوزان و آهنگ ها را به کلی می‌شناخت و با صدای دلنشینش دلها را همیشه
 آرام می‌ساخت
 قاری قرآن بود و به طور کلی در قبال جامعه بسیار متعهد بود .
 روحش شاد و یادش گرمی باد .

باقی شفیع (سه‌یاد) :

به راسی نویسه و ئەژناسه‌ی ئوستادی گه‌وره و به‌رزو و لاتە‌که‌یمان کاریوه راحت
 و ئاسان نیهن . ته‌نیا مه‌تاوو واچونه ئاخ په‌ی دنیای بی وه‌فای وه داخه‌کیم په‌ی بی
 فجە‌بی مه‌رگی ،
 په‌ی کوچو پیا گه‌وری و خاسه‌کان که ژیان و ژیه‌یشان کول دهرسو ئەخلاقی و
 دهرسو ئسنانه‌تی و دهرسو دل پاکی و دهرسو دینداریه‌ن .
 گه‌وره پیاو دیاری و مه‌ردم دۆس جه پانه و به‌حرو دهریاو فره‌ه‌نگ و ئەدهب و
 هونه‌ری فارسی و کوردی که ژیا‌نش و که‌لامش و ره‌فتار و کردارش و حه‌تتا
 کوچ‌چ‌ش ته‌مام و که‌مال مۆچ‌یاری و نمونه‌ن په‌ی ئەژناسه و پیاو فره‌ه‌نگی و
 فره‌ه‌نگ دۆسی .
 فه‌قه‌ت مه‌تاوم بواچم کوچو ئی ئسنانه گه‌ورانه ، داخه‌ش نیا سه‌رو دلو عاله‌میوه

محمد رشید امینی :

ئه‌گه‌ر هاتو بمانه‌ویت به شیوه‌یکی تیرو ته‌سه‌ل له سه‌ر که‌سایه‌تیکی وه‌ک خوا
 لی خوش بوو کاک یوسفی ره‌سول تابادی بدوین ، ئەوا پ‌یوستی به کاتوو سات‌یکی
 زیاتر له‌م شوینه‌ی هه‌یه ، به‌راستی زوړ ته‌سته‌مه باسی که‌سایه‌تیکی ئاوا له چه‌ند
 د‌پر‌یکا بنوس‌ریت ، له به‌ر ئەوه‌ی هه‌ر کام به گوێره‌ی خۆمان و وه‌ک کوردیکی
 د‌لسۆز له هه‌ر کوی هه‌بین خۆمان به قه‌رزاری ده‌زانی‌ن ، بو ئەوه‌ی خوا لی خوش بوو
 که‌سایه‌تیکی تایه‌ت به خوی هه‌بوو ، له بواری فره‌ه‌نگی و ئەده‌بی دا ماموستایه‌کی
 د‌لسۆزو تیکۆشه‌ریکی کهم وینه بوو ، له بواری خو‌شه‌ویستی و لاتو سیلته‌که‌ی دا

دلۆداوو سه‌ودا سه‌ریکی راسته‌قینه بوو ، له‌ بواری ئاینی دا خاوه‌ن باوه‌روو ماندوو نه‌ناس بوو ، له‌ بواری کوّمه‌لایه‌تیدا خه‌م خوړو لایه‌نگری هه‌زارانو که‌م ده‌سان بو ، ته‌وه‌ش ته‌نها بوّ چوونی من نییه به‌ شه‌هاده‌تی ته‌وه‌که‌سانه‌ی چه‌ له‌ سه‌رگلکوڤو چه‌ له‌ مزگه‌وتو کاتی کوچی دوا‌یی‌دا له‌ سه‌ر که‌سایه‌تی خوا لیّ خوش بوو دواون به‌ تیکرا ته‌وه‌یان راگه‌یاندوه .

به‌س ئیمه‌ش به‌ گوڤره‌ی ته‌وه‌ی که‌ ماوه‌یه‌کی درێژ خایه‌ن وه‌ک دوو هاوړی فهره‌نگ و ته‌ده‌بی نه‌ته‌وه‌یی ، ته‌توانم ددان به‌وه‌ی دابنیم که‌ خوا لیّ خوش بوو کاک یوسف ته‌دیبکی پایه‌ به‌رز و خاوه‌ن سه‌بک و نوسه‌ریکی به‌ ده‌سه‌لات بووه له‌ ته‌ده‌بیاتی کوردی به‌ تابه‌ت له‌ ته‌ده‌بی هه‌ورامی دا ، ته‌گه‌ر به‌ وردی سه‌یری ته‌م ته‌نها دێره‌ی بکه‌ین به‌ جوانی ته‌وه‌مان بوّ ده‌ر ته‌که‌وێت .

گوڵیوه‌م دا ده‌مو وایو عه‌زیزم دلم کالاً سه‌رو مایو عه‌زیزم
من به‌ش به‌ حاڵی خوّم له‌ بواری فهره‌نگی و ته‌ده‌بی دا قه‌رزاری ته‌و کوچ کردوهم ، پێش ته‌وه‌ی له‌ گه‌ل ته‌و به‌ریزه‌و چه‌ند که‌سیکی دلسۆزی دیکه ، یه‌که‌مین ته‌نجومه‌نی ته‌ده‌بی له‌ پاوه‌ دانین ، من ته‌نها خوّم به‌ شیعره‌وه سه‌رگه‌رم کردبوو پاش ته‌وه‌ی که‌ باره‌ها پیکه‌وه دانیشتمان هه‌بوو زانیم که‌ بواری ته‌ده‌بی ته‌نها شیعر نیه و ده‌ستمان کردبه‌ نوسینو لیکوڵینه‌وه که‌ بیّ گومان یه‌کیّ له‌و که‌سانه‌ش که‌ هانده‌رو رینۆینی ده‌کردین خوا لیّ خوش بوو کاک یوسفی ره‌سول ئابادی بوو ، به‌س ته‌گه‌ر بڵین خوّمان به‌ قه‌رزاری ده‌زانین بیّ جیّ نیه .

له‌ کو‌تاییدا هیوادارم شاهیدی ته‌و روژی بین که‌ ته‌واوی ئاساره‌کانی کاک یوسف بکه‌ونه به‌ر ده‌ستی هه‌موان تا خاوه‌ن راثیو شاره‌زاکانی ته‌و بو‌ار ددان به‌وه‌دا بنبن که‌ ته‌و خوا لیّ خوش بووه چی بووه چی کردوه ، به‌ هیوا‌ی ته‌و روژه‌ی و یادی هه‌ر سه‌وز بیّ .

نظیف حسام الدینی :

هه‌ر وه‌خته‌ی کاک یوسفی بینینی ئنرزی گیرینی ، ته‌لّه‌ته‌ ته‌من چون ئاشقو ته‌ریقه‌تیه‌نان وه‌ حه‌ز به‌ عرفانی مه‌که‌رو مه‌شیو یوسفی ره‌سول ئابادیم وه‌ش بسیو چون مه‌قامیوه‌ عرفانیچش بیّ ؛ وه‌ عه‌زیزانیوه‌ که‌ خزمه‌تو فهره‌نگو مله‌ته‌که‌یمان

مہ کہران لاو ٹہمنو ریزو ٹحترامیوہ تابوہ تیشان ہن و داواو سہرکہ و تہیشان پھی
مہ کہرو .

عبدالکریم فرہادی :

ما انسانہا از آسمان نیامده ایم کہ مثل فرشتگان خدای مہربان پاک و منزہ
باشیم . فرزندان آدمیم و در کنار ما نفس و شیطان قرار دارند و ما را کم یا زیاد
مورد اغوا قرار میدہند ... بگذریم و سخن در این زمینہ را پایانی نیست .
مرحوم یوسف رسول آبادی مردی بود صاحب قلم و دارای اندیشہ و منش
خاص خود ؛ یادش بہ خیر باد و خدایش او را بیامرزد . سخت است دربارہ انسانہا
بہ قضاوت نشست ، او نیز همچون دیگران دارای محاسن و معایب خاص خود بود ،
اما محاسن و نیکی ہایش می چرید . مہربان بود ، خوش برخورد بود ، صاحب
ذوق بود ، میخواست با ہمہ تا کند ، کینہ ی کسی را بہ دل نداشت ، خادم قومش
بود ، در زبان و ادب فارسی و کردی و زبان مادری اش (اورامی) توانا و صاحب نظر
بود ، مردی متواضع و دارای سجایای اخلاقی بود .

سید راغب احمدی :

خوشر آن باشد کہ سر دلبران
گفتہ آید در حدیث دیگران
یادی از آنکہ ہمورہ در یادآوری دیگران یکی از نام آوران میدان بود و بہ گفتہ
ی پروین صاحب آنہمہ گفتار امروز سائل فاتحہ و یاسین است .
دربارہ ی شخصیت فرهنگی و ادبی و اخلاقی مرحوم یوسف رسول آبادی جای
بحث و گفتار بسیار است و بہ قول مولانا این زمان بگذار تا وقت دگر .
اما اشارہ وار میتوان بہ چند مشخصہ نظر افکند :
الف) ایشان در عرصہ ی ادبیات فارسی و کردی و بہ ویژہ اورامی صاحب نظر و
دارای اثر بود .

ب) شعرش آمیزہ ای بود از محبت و عشق و درد و تعہد و آرمانگرایی و غم و
اندیشہ ملی و مردمی . و از ہمہ روشن تر بوی عشق و دلدادگی نسبت بہ مقام
حضرت رسول (ص) بود کہ اگر درین دنیای مادی و بی روح کمتر خریداری دارد ،
در آن دنیای صفا و معنا بکارش آید و او را از ہول و ورطہ ی قیامت برہاند .

نومره‌ینه و تهرمیمو ئی موعه‌دلّه‌یه بیمی نه به وه‌سیله و هه‌زفو نومره خراوه‌کان به‌لکو به وه‌سیله و ئیجاذو نومره خاسه‌کان .

حسن قادری :

مرحوم محمد یوسف رسول آبادی شخصیتی علمی فرهنگی و از چهره‌های نامی منطقه‌ی پاوه و اورامانات بودند که عمری را در کسب و انتشار فرهنگ و هنر این دیار سپری کردند .

انسانی وارسته ، متدین و صاحب نظر در امورات سیاسی اجتماعی ، اهل مدارا و تعامل با اقشار مختلف جامعه ، پژوهشگری با نشاط و خوش ذوق بودند .

مرحوم رسول آبادی روشنفکری مسلمان ، اهل اندیشه و قلم ، صاحب آثار گرانبهای شعر و ادب بودند . حضور فعال ایشان در محافل علمی و فرهنگی و ارائه آثار در اکثر سمینارها و همایشها خود گویای وزن علمی و فرهنگی ، سیاسی و اجتماعی آن بزرگوار بود .

ایشان قدرشناس خدمات فرهنگی ، عمرانی و هرگونه توسعه‌ای در شهرستان پاوه بودند .

اگر کار ارزشمندی در شهرستان انجام میگرفت ، برای تقدیر و تشکر از نهاد مربوطه از دیگران سبقت میگرفت و متولیان را به ادامه کار ریشه‌ای و اصولی تشویق و کمک میکردند . اهل نقد و انتقاد سازنده بود و چه بسا این روش به کام بعضی‌ها خوش‌آیند نبود

از تملق و چاپلوسی بیزار بود و هیچگاه دین و ملیت خود را وسیله‌ی زر اندوزی و کسب امتیاز از صاحبان قدرت قرار نمیداد .

مرحوم کاک یوسف در برگزاری همایشها و سمینارهای علمی و فرهنگی شهرستان پاوه از جمله همایش گستره‌ی فرهنگ هورامان ، مشاهیر هورامان و جشنواره آواها و نغمه‌های هورامی توسط اداره فرهنگ و ارشاد اسلامی نقش بسزایی داشتند .

روحش شاد و یادش گرامی باد .

معصوم صغیعی :

دوستی گر مایه اش صدق و صفا و راستیست ... فرقت آن راد مرد در جمع یاران
کاستیست

ماموستا یوسف داروو سه‌مه‌روو باخوو ئه‌ده‌یی بی .

ره‌نگوو واته‌کانش جه خمخانه‌و دلانه‌نه ره‌نگه‌ش گرتییی ، تاموو چیژوو
واته‌کانش وشه به وشه تام مه‌دووو ، کرده‌وی ئابوریش ته‌ماموو که‌ماله‌ن ، جه
دوسی و به‌راده‌ریه‌نه سالوو ره‌نگ نمه‌ژناسو و جه کولّ چینه‌ینه دوسو و براده‌رش
هه‌ن .

فروه ساتیش نا خزمه‌تو خه‌لکیه‌نه‌و جه حجره‌کانه‌نه . ویش به سوخته مه‌زانو ،
جه ناحه‌قی توره‌نوو هه‌ز مه‌که‌رو رخنه‌ش وه‌نه گیروو .

جه سه‌فه‌ره‌نه قالّ سوکه‌نوو جه دیانه‌ته‌نه هیقمه‌ن ، جه شیعر و ئه‌ده‌به‌نه
بلیمه‌ته‌نوو هه‌مبانه بورینه‌و وشه‌و هه‌ورامیانه‌ن وه جه چه‌م پوره خشنایه‌نه پسپوره‌ن

سه‌رجه‌مو باسو ئی پیایه ئینه‌نه واچوو :

عالمی به‌رز و به‌ریز ، دوسی پاکوو بی‌ریا و ماموسایوه دلسوز و چالاک بی ...
یادش نا دلمانه‌نه !

محمد ابراهیمی :

در خصوص کدام ویژگی استاد یوسف رسول آبادی باید گفت ؟ کدام وصف او
را باید توصیف نمود ؟

صادقانه بگویم این ادیب مجاهد در یک کلام عاشق بود ، عاشق خدا ، عاشق
خلق خدا و عاشق خدمت به خلق ، هفده سال افتخار کسب علم و مصاحبت و
مجالست در محضرشان این جرأت را میدهد که شهادت دهم لحظات شیرین و
گرانهای عمر استاد در راه همان عشق پاک و هدف مقدس و متعالی‌اش سپری
شد.

استاد معلمی دلسوز ، دوستی صمیمی ، شاعری توانا ، هنرمندی متعهد ، برادری
غمخوار ، همسری مهربان ، پدري رنج‌دیده و شهروندی دردمند و دلشکسته بود .

شجاعت و شهامت کم نظیر ایشان برای همیشه تاریخ این مرز و بوم مثال زدنی خواهد بود .

برخود میبالم و مفتخرم چنانچه راهنمائیهای حکیمانه ، انسان ساز و روح نواز آن استاد فاضل را نصیب برده و از آن دریای پرگهر به قدر وسع مروارید گرانبهای معارف و در و مرجان علم و اندیشه را صید نموده باشم . حیات با عزت خیل دلسوختگانش را مدیون و مرهون غیرت و فداکاریهای خالصانه آن استاد وارسته دانسته و به جهد و باور آن یار سفر کرده در باروری و کشف استعدادهای پنهان در تقویت بنیه ی اعتقادی جوانان و نوجوانان ؛ باور و ایمان راسخ داشته و دارم .

با استاد کوله‌باری از خاطره ها دارم اما :

شنبه یازدهم آبان هشتاد و هفت ساعت ده شب در نقطه ای از شهر در حین انجام یک وظیفه اجتماعی و افتخاری بودم که ناگاه صدایی آمد : خسته نباشی ، این وقت شب اینجا چکار میکنی ؟ راستی جایی میروم و اگر زود برگشتم بیشت خواهی آمد ؛ با حالتی غیر از حالات گذشته چشمانش را در چشمانم فرو برد و دستش را به نشانه خداحافظی مهربانانه تکان داد اما تنها کمتر از نیم ساعت بعد صدایی لرزان از طریق تلفن خبر سفر بی بازگشت استاد به دیار باقی را ندا داد . سلام به روزی که بدنیا آمد و به روزی که از آن رخت بر بست و به روزی که دوباره برانگیخته خواهد شد .

محمد نجیب حسنی :

کاک یوسف ؛ په پوولیو بی بالی ویش سوچنی تا په پووله کی بالیسا نه سوچا ، شو له چراویو بی پهی فه قیرا تا وهختیو شهوینه مزیاره بهر نه گلیرا .

کاک یوسف ؛ گولیوی سوور بی تا به گو له سووره کا نیشانه دو سووری ویشا چه نی برمانا ، به لام داخه ی گرانه م داری بی ره‌حمه و مهرگی دهس که نه‌ش که رد و ناسش تا ره‌نگه و ویش برمانو ، روخ شاد بو .

جهانگیر محمودیسی :

ماموستا یوسف که سایه تیپوه بی وهشش جه واری ئی ، واراو کو مه لگای جه روانگو ئادی یاوای به مافه بنه‌ره‌ته کو مه لایه‌تیه کان بی .

په‌وکه‌ی هه‌رمانه‌و کلتوری و ته‌ده‌بیش وسته‌یی سهر و شانه‌ مانیا‌کانشو .
 بی مانایه‌ ماموستاو وشه‌ زه‌ریغه‌ کان ، په‌ی خه‌لکه‌ که‌یش بی .
 ته‌چی دمای ، چ خاس و چ یاگیو ره‌خنه‌ی بو ، ئیمه‌ ئاډی به‌ نویسته‌ کانشو
 مه‌شناسمی .

پرویز بابایی :

ویم فره‌ مه‌دیوتش مه‌زانو ، مه‌حاسل بینی و کاک یوسف ده‌بیرم ، سهر و
 که‌لاسیوه‌ تا وه‌ختیوه‌ زیاده‌ ئاوری ، واچی ئاده‌ی په‌رویز شیعرپوه‌مان په‌ی بوانه‌وه .
 ناشوگری نه‌بو ئانی ته‌من نویسی‌نیشان هه‌ر شیعرئ نه‌وینی به‌لام کاک یوسف
 بی کاره‌یشه‌ هم ته‌من هان دی په‌ی فره‌ وه‌نه‌ی و فره‌ نویسه‌ی و هم لاو
 ره‌فیه‌ کانمو شه‌خسیه‌تم به‌ری سهر .

ده‌ دواندزه‌ سالی دماته‌ریچ جه‌ جه‌له‌سه‌ کانو ته‌نجومه‌نیه‌نه‌ زانی ته‌من نه‌ختیوه‌
 فره‌ته‌ر جه‌ ره‌فیه‌ کانم ورکه‌و شیعرئ هه‌ورامیم هه‌ن ؛ ویش واچی (په‌ی که‌سی
 پارتی نه‌که‌رو په‌ی په‌رویزی پارتی مه‌که‌رو وه‌ وه‌ختیچ نه‌وو مه‌بو به‌ی شیعرئ
 هه‌ورامی بوانووه‌) .

قسی فرینی و را نیه‌نه‌ ؛ ئاخر قسیم : کاک یوسف نه‌ویایه‌ ته‌من چکو و خزمه‌ت
 به‌ شیعره‌و هه‌ورامانی چکو ... یادش به‌ خه‌یر .

مختار هدایتی :

هاوار ؟ پاک بی و زه‌رال ، هه‌ر به‌ وینه‌و تافو بلی . بی ده‌نگیش په‌ر مانا و
 جاری پسه‌ سیروانی . ده‌ریا دلشه‌نه‌ تاسیا بی ، ئاواتیش به‌ بالاو شاهوی دانه‌ دانه‌
 ده‌مو وایو

هه‌ناسه‌ش هه‌وری پیکنیوه‌ و دیمه‌ن به‌ دیمه‌ن شاخ به‌ شاخ هه‌سره‌ت وارنی ،
 غه‌ریووه‌ ئاشنا بی ئاشناش خه‌م . خه‌مو نانی ، خه‌مو ئای ، خه‌مو خاکی پاژنه‌
 تره‌کای ، خه‌مو زوانی داخ کریای . لی قولایی چه‌می یاریو ته‌ژنه‌ئیش په‌تروکه‌ش
 به‌سه‌ن .

بابه‌ش هه‌وار ، ته‌دآش هانه‌ ، که‌سش کوردی بی هیلانه ...
 به‌ دلپوه‌ په‌ر جه‌ هیوا ئنده‌ لوا سهر ئنده‌ جه‌ به‌رزایو مندرا

بی به هه‌لویوه به‌رزه فر ویره‌گیوه لیل و دلگیر بالیش گرت‌هی روهو مانگه
ته‌نیای ته‌نیا گهرچی عومریوه کو‌تاش بی به‌لام به سهر به‌رزی ژیوا
هه‌رچند عومریوه کو‌تاش بی به‌لام به نه‌به‌زی ژیوا

عدنان مرادی :

حوالی سالهای دبیرستان با مردی خوش سیما و نکته سنج آشنا شدم ، او اهل
دل بود ، اهل مدرسه ، صاحب ذوق ، خوش صدا ؛ انگار دستانش برای نگاشتن
آفریده شده بود و زبانش برای سرودن ؛ هیچ کلمه ای را حرام نمی کرد ؛ کم گوی
و گزیده گوی ، چه در گفتن ، چه در سرودن و چه در تدریس . شاعر بود ، شعر
شناس ، او بر شعر تسلط داشت ؛ اورامی ، سورانی و فارسی را خوب می خواند ،
خوب می نگاشت و خوب می سرود .

با او که آشنا شدم پنجره ای روشن و تازه به دنیای شعرم باز شد راهنمای
ندانسته‌هایم بود ، معلمی دل آشنا به درد های جامعه و دل آرامی که آرام بخش دل
ها بود ؛ خوب قرآن را تلاوت می کرد ، قرآن را می فهمید ، مولوی را طی کرده
بود و عطار را در ذهن داشت ، با سعدی دوست بود و با مولوی کرد همنشین ؛
هر وقت که شعری تازه می سرودم می گفت : هر روز بهتر از قبل میشوی و این دل
گرمی بزرگی برای شعرهایم کوچکم بود ؛

با او بزرگ شدم و این دوست و استاد خوب با من بود ؛ سرمشق شعرهایم ؛ او
برای من تکرار نشدنی و ناب بود ؛ او رفت و تنها گریه هایم رابطه من با اوست
حتی در خواب هایم ، قصه هایم و غصه هایم ؛ شعر هایم بوی خیال او را می دهند ؛
همیشه به یادت هستم استاد عزیزم .

فریرز موسی زاده :

نوشتن در باب کسی که چون فرشته بر بام ستارگان سکنی می‌گزید تنها با قلبی
از آفتاب میشود آنرا نقاشی کرد ... در طول دورانی دوستی‌ام با رسول آبادی که بر
دایره‌ی ادبیات و شعر اورامان منقش گردیده بود ، همواره دانسته های عمیقش و
مداقه های ظریفش بر ساحت شعر برایم زبینه بود چنانکه در بر موسیقی باران

همیشه گوشم را بدامان آن سمفونی میسپردم و دربر ریزش شعر و خطابه‌ی آن مرحوم نیز چه خرسند و شادان می‌گشتم .

آقای رسول آبادی در طول عمر مفیدش با قلم و خطابه اش بر آن بود تا قامت ادبیات اورامان را آنچنان که لایق و سزاوارش می‌باشد در عرصه ادبیات ایران و کردستان معرفی نماید ؛ و در این چند صباح آخر عمر اهتمام و همتش بر شعر و ادبیات اورامان متمرکز گشت و در این میدان نیز بسیار توانمند ظاهر گردید .

دو روز قبل از فوتش با اینجانب و دو سراینده سیاه‌چانه در خانه‌باغی که برای تهیه یک برنامه تلویزیونی رفته بودیم می‌گفت : من این آخر عمر را برای زبان و ادبیات هورامان اختصاص داده ام و من در جواب گفتم : بی شک ادبیات و زبان هورامان از تحقیقات شما مستفیذ خواهد شد و واقعیت انکار ناپذیر آنست که این مرد شریف ، ادیب و شجاع این آخرین کلامش در باب هورامان بود اما هورامان این آخرین بار نیست که او را به یاد می‌آورد بلکه همواره وی را عزیز و گرمی میدارد . یادش گرمی و روحش شاد .

شهرام نادری (بنمایندگی از اهالی موسیقی پاوه) :

نکته‌ی فراموش شده‌ی آقای رسول آبادی این بود که ایشان یکی از عاشقان و تلاش‌گران عرصه‌ی موسیقی در شهرستان پاوه بود اما متأسفانه هیچ گونه بحثی به عمل نیامد . او همیشه یکی از کوشش‌گذاران و زحمت‌کشانی بود که برای ترتیب دادن مراسمات موسیقی ، جشنواره‌ها و حتی دغدغه جهت آکادمیک کردن موسیقی هورامی داشت ... درضمن آقای رسول آبادی علاوه بر شعر چند کار موسیقی آماده کرده و آهنگها و ملودیهای نیز ساخته بود که برخی از آنها توسط خوانندگانی خوانده شدند (که مشهورترین این خواننده ها که یکی از آهنگ های ایشان را خوانده‌اند آقای ناصر رزازی بوده است) .

محمد آشنا عباس‌منش :

بزرگ بود ... و از اهالی امروز بود ... و به افق‌های دور می‌نگریست ...
نوشتن یا سخن راندن درباره کاک محمد یوسف رسول آبادی مردی که از خواستگاه‌های زلال و زیبای زبان و ادبیات هورامی و سورانی و فارسی آگاه و

ظریف کاری‌ها و نازک خیالی‌های آنها را حل‌اجی نموده بود کاری است بس سترگ و گران و به قول برادران تاجیک کلان .

بدون هیچ تعریف و توصیفی و به صرف داشتن ارتباطی منطقی ، علمی و صمیمی با آن مرحوم می‌توانم بگویم یکی از چهره‌های ماندگار زبان و ادبیات هورامی و سورانی بود .

مداقه و غور در ادب فارسی و غرق شدن در مفاهیم و معانی بلند قرآن کریم از او ادیبی ساخته بود که در زبان و ادب کردی متن‌هایی زیبا و با شکوهی را از خود به یادگار گذاشته بود .

کاک محمد یوسف مردی بود زلال ، دوست داشتنی و عاشق ، همین خصلت‌ها کافی بود تا او مثل جان در دل مردم و دوستانش جا خوش کند و مصداق واقعی این تک بیت بلند شاعر بزرگ سبک هندی باشد که می‌فرماید :

همچو جان در قالب گبر و مسلمان رفته‌ام

تیغ بر خود می‌زند هر کس که با من دشمن است

و به راستی مرگ او و برگزاری مراسمات باشکوهی که خیل مشتاقان و دوستان و مخالفانش را به ناگاه دور خود جمع کرد ، این حقیقت را به من یکی حداقل فهماند .

او درک انسان بودن و انسان شدن ما را بالا برد و طعنه‌ها و روایت‌های ناصواب را نادیده گرفت و هیچ وقت از کینه نابخردان و کج فهمی دوست‌نماها ناراحت و رنجیده خاطر نشد ، چرا که می‌گفت :

از ازل ایل و تبارم همه عاشق بودند سخت دلبسته این ایل و تبارم ، چه کنم؟ این اواخر هم که بار دیگر انجمن ادبی هورامان از شهرستان پاهو را بعد از یک تعطیلی ناخواسته به راه انداخته بودیم با کمال میل و با اشتیاقی وصف ناشدنی پا به پای ما جوان‌ها به انجمن می‌آمد و مثل دیگر اعضای وفادار و دلسوز انجمن ، کارهای پیش پا افتاده و معمولی‌ای که هیچ وقت در شأن و منزلت ایشان نبود انجام میداد و مشارکت میکرد و غیر مستقیم به ما یادآور می‌شد که :

کوششی من زود به جیبه و زور ره‌وا چونکه قانونی ته‌بیعت وایه‌وا
هرکسی کو دور ماند از اصل خویش باز جوید روزگار وصل خویش

اهل دروغ و ریا و تعریف و تمجید نیستم همچنان که او نبود اما گیتی تا سالیان سال چنین فرزندی برای شهر عزیز و محروم به ارمغان نمی آورد و این دریغ و حسرتی افزودنی را برای ما به همراه می آورد چرا که نتوانستیم بیشتر و بهتر از این کان معرفت و بزرگ مرد فرزانه فیض و بهره ببریم .

باید اعتراف کنم به خودم قول داده بودم که حداقل در هفته ۲ ساعت در خدمتش باشم تا بتوانم ادبیات کلاسیک هورامی و سورانی را به ویژه دیوان میرزا عبدالقادر پاوه ای بزرگ را با او مرور کنم و از داشته های علمی و ادبی و زبانی و تاریخی و نکته های نگیزی که می گوید یادداشتها در ذهن و زبان و دفترم بردارم اما دریغ و حسرت که این فرصت متعالی با پرواز ناوقت او به آسمان از من گرفته شد . حافظه و فرهنگ شفاهی اش مرا شیفته خود کرده بود اما وقتی مقالاتش را که در کنگره ها و مجلات کردی ارائه کرده بود دیدم ، بیشتر متوجه دانایی و توانائی هایش شدم .

نوشتن درباره او و برای او افتخاری است برای من تا بتوانم روی شانه های بلندش بایستم و خود را بیشتر و بهتر به مردم خوب کرد بشناسانم .
و در پایان تنها می توانم بگویم : بزرگ بود و از اهالی کلمه بود .

شایان ربیعی :

روزی که قرار شد از طرف دانشجویان کرد دانشگاههای تهران سوگنامه‌ای برای مجلس ترحیم کاک یوسف رسول آبادی بنویسیم ... انتظار نداشتیم با استقبالی چنان گسترده از طرف دانشجویان روبرو شویم .
اتفاق خجسته ای که دل‌نگرانی هایمان از سفر همیشگی کاک یوسف را تصلی میداد .

به یاد می‌آورم روزی به من و چند تن از دوستانم گفته بود :
" هورامان در قلم های شما جریان دارد نه در کوه ها و چشمه ها ! "

نعمت رحمانی :

" له دونیای زیندوو و پر له جووله‌دا هیچ شتی‌ک تا سه‌ر بی گورانکاری ، بوونی نییه " (نه‌هرو)

کاک یوسف وه‌کوو ماموستای زمان و ئه‌ده‌یی کوردی و هوگرێ ولّات و نه‌ته‌وه ،
 هه‌لگری تاییه‌تمه‌ندی دیار و ئاشکرای کو‌لنه‌دان و نه‌به‌زین بوو ، بو‌یه بو‌هه‌میشه له
 دلّ و ویزدانی گه‌ل‌دا ده‌مینێته‌وه . ژیا‌نی به‌نرخ‌ی کاک یوسف هه‌لگری چه‌ندین
 گو‌رانکارییه ، بو‌یه په‌یفین له سهر که‌سایه‌تی ئه‌و مه‌جالّ و ده‌فته‌ری زیاتری ده‌وی .
 ئه‌وه‌ی راس‌تی بی‌ت ، به‌رپ‌زیان له سهر جه‌م ژیا‌نی پر له هه‌وراز و نشیوی‌دا هیچ
 کات ده‌ستی له ئه‌ده‌ب و خو‌زگه‌کانی ئینسانی کورد هه‌لنه‌گرت ، له هه‌مان حالیش‌دا
 وه‌کوو چالاکیکی ناوچه‌ی هه‌ورامان و شاری پاوه به‌ په‌رو‌شه‌وه سه‌رقالی که‌م و
 کو‌ریه‌کانی کووچه و کو‌لان خه‌لکی شاره‌که‌یشی بوو .

سه‌د مه‌خابن مه‌رگ مه‌ودای نه‌دا تا زیاتر بژی و زو‌رت‌تر خزمه‌ت بکات .
 هیوادارین ئیش و ناسوری کو‌چی دوا‌یی ئه‌م تیک‌وشه‌ره پشوو درێژ و نه‌فه‌س
 به‌رزهی هه‌ورامانه بی‌یته هیز و هه‌وینیک بو‌ گه‌شه پیدانی فه‌ره‌هنگ و ئه‌ده‌یی
 کوردی .

کیهان عزیزی :

نه‌بوون بی‌چمکی‌تره له بوون

شاعیران و رو‌شنبیران و به‌گشتی ئه‌وانه‌ی خاوه‌نی که‌لکه‌له‌یه‌کی تاییه‌تن ،
 به‌رده‌وام له گه‌لّ غه‌مکی هه‌ژینه‌ر به‌ ناوی «دووری» ، ژیا‌ن ده‌به‌نه سهر . ده‌بی
 بزاین ئه‌و غه‌مه له ته‌ک «هه‌ستی دووری» جیاوازه . ئه‌لبه‌ت مانای دووری و
 غه‌ریبی ته‌نیا له‌مه‌ودا دا نایه‌ته‌ بوون ؛ به‌لکوو ، ئه‌وه نه‌ناسین و به‌خو‌ نامو‌ بوونه
 لی‌ره‌دا چه‌مکی دووری و هیجران وانا ده‌کات . به‌رپ‌ز خوالی‌خوش‌بوو کاک یوسف
 ره‌سولّ ئابادی له‌و که‌سایه‌تیانه‌ بوو ئه‌و هیجرانه ، ئه‌و ده‌رده ئوقره‌ی لی‌بری‌بوو ، که
 بو‌چی تاکه‌کانی نه‌ته‌وه‌که‌ی ئه‌وه‌نده به‌ خو‌یا‌ن و به‌ مافه‌کانیا‌ن و به‌ ولّاته‌که‌یا‌ن
 که‌مه‌تر خه‌من ؟ چون ئه‌کری شوناس و بوونی خه‌لکانیک تا ئه‌و ئاسته به‌ لایانه‌وه
 بی‌با‌یه‌خ و نزم و نه‌وی بکری‌ت ؟ ... بو‌یه له نیشتمانی خو‌ی‌دا هه‌میشه چه‌شنی
 ئاواره‌یه‌ک ده‌سو‌وپا‌یه‌وه ، وه‌ک بلێی ئه‌ودالی شتیکی دانسقه بی‌ت . که‌لو په‌ل و کو‌له
 پشتی سه‌فه‌ریش ته‌نیا ده‌فته‌ری‌ک بوو له بنده‌ستیدا که‌ هه‌ر ئه‌م ده‌فته‌ره‌ش تا
 دوا‌هه‌مین هه‌ناسه‌کان هاو‌رپی ئاواره‌یه‌کانی ژیا‌نی بوو .

ته‌لین بوونی ئیمه له ئاقاری زوانه . (لیره‌دا له‌جیاتی زمان ، زوان به‌کارهات . چون‌ئهو به‌رپژه باوه‌ری وا بوو که زوان درووستره) له راستیدا نیشتمانی راسته‌قینه‌ی شاعیریش ههر زوانه . بویه به‌رپز کاک یوسف زور به‌په‌روشه‌وه پاریز‌گاری له‌و بوونه‌و له‌و نیشتمانه ده‌کرد . به‌ر ده‌وام بیریشی له‌ر‌ساکانی زوان ده‌کرده‌وه و زور په‌شو‌کاوی شته هیشتا نه‌دو‌زراوه‌کانی زوانیش بوو . ره‌نگه ههر به‌م بوونه‌وه بی‌ت که شیعره‌کانی خاوه‌نی زمانیکی پارا و ره‌وان و خاوین . به‌راستی له‌مه‌و دوا یادی ئهو خوشه‌ویسته له‌به‌نده‌ره‌کانی ته‌نیا‌یی دا حکوومه‌ت ده‌کا .

اکرم حسن زاده (سه‌ریاس) :

له‌ده‌لاقه‌ی بیرى دوورم گزینگی‌کی ههره جوان دیت و هیدی هیدی به‌ره‌و سنووری یاده تامه‌زرو‌کانم سه‌ر ده‌کوی ، دیت و ده‌ستی یاده‌کانم له‌گه‌ردنی بیره‌وه‌ریم گری‌ده‌دا و چاوه‌کانم ئه‌با له‌بو سنووریکى جوان و مه‌زن ، سنووریکى پر له‌عشق و پر له‌یاد و پر له‌تاسه ...

ئه‌مبا له‌بو کاته‌کانی له‌گه‌ل یه‌ک بوون ، ئه‌مبا له‌بو س‌اله‌کانی پيشوو ، ئهو سالانه‌ی که زور دوور نین به‌لام کاتی‌یادی «کاکه‌هاوار» دیت و تیکه‌ل ئه‌بی‌به‌ بیره‌وه‌ریم سه‌ده‌ئوه‌نده س‌اله‌کانم لی‌دوور ئه‌خات ، ئه‌وه‌نده دوور که ناتوانم ده‌ستی یادی پی‌گه‌یینم ...

س‌اله‌کانم لی‌دوور نیه‌ن ، به‌لام وه‌رز به‌وه‌رزى ئهو سالانه‌خه‌مى دوورى «یوسف» کردیه‌تی به‌زیندانی چال‌او‌یکى نادیار که چاوه‌کانی یاده‌که‌م له‌که‌نعانی پر له‌خه‌مى ده‌رونمه‌وه هپ‌وره‌پ‌ور سومایان داده‌نین ...

که سالانی پيشوو دیرمه‌پیش چاو هیچ نابینم جگه‌له‌تو کاکه‌هاوار جگه‌له‌تو و چاوه‌کانت که هه‌ستیکى ئه‌هورایی ، به‌نهرمی ئاو ، به‌ناسکی خه‌یالی ون ، به‌به‌رزایی بیرى پیرت ، به‌گوپی هونه‌رمه‌نده عاشقه‌کان ئه‌چرپینی ...

وشه‌ی جوان و بیرى ژیرت خوشه‌ویستی نیشتمانی له‌گه‌ل خوینی سوورو گه‌شی هونه‌ریکی قه‌د نه‌مردو تیکه‌ل ئه‌کرد ، ئه‌یکرد به‌کانیاویکی روون و مه‌زن بو ئاو‌دیری فهره‌هنگی خوم‌الی کوردی ئه‌م ولاته ...

کاکه هاوار له بیرت داین ، له دلمان دایت ، بیرى جوانو وشه‌ی پیروژو کرده‌وه‌ی چاک و پاکت گواره‌ی گوپچکه‌ی یاده‌کانی له بیر نه‌چوو ، هه‌تا ماوی نیشتمانن ...

جمال جباری :

به‌راسی باس که‌رده‌ی جه باره‌و ئه‌نجومه‌ن ئه‌ده‌بی پاوه‌ی بی باس که‌رده‌ی سه‌روو مامۆسای نه‌مری کاک یوسفی ره‌سول ئابادی بی یاگهن .
گاهه‌ز یو جه که‌سانپوه که هان‌ده‌روو لاهه‌کان په‌ی ئامه‌ی به ئه‌نجومه‌نی و هه‌نگام نه‌ی لی مه‌یدانوو ئه‌ده‌بیاتی بی ، بیه و کاک یوسفی لی ئه‌نجومه‌نه‌ی بی .
وه‌خته‌ی مه‌وروونو ویرم وه‌ختپوه په‌ی ئه‌ووول جاری پام نیا لی ئه‌نجومه‌نی و شیعرپوه‌م وه‌نه‌وه (فره‌لاوازه) ؛ به‌راسی کاک یوسف ئنده‌ دل گهرمی و هانش دانی ئیتر جه ئا رووه تا ئیسه نه‌تاوانم وه‌روو لوه‌و ویم په‌ی ئه‌نجومه‌نی گیروو وه به تایبته نه‌گنوو شونه‌و ئه‌ده‌بیاتوو گه‌له‌که‌یمان .
راسه‌ن ئیسه کاک یوسف نه‌ن لی ئیمه‌نه ، به‌لام ئیمه هه‌میشه سیوه‌رو ئادی سه‌روو سه‌ره‌و ویمانو و ئه‌نجومه‌نه‌که‌یوه هه‌ست مه‌که‌رم ... یادش تا دنیا دنیان هه‌ر سه‌ه‌زن !

داوود غفاری (ئارو) :

یه‌ک ده‌قیقه ؛ بیده‌نگیه‌ک بو مامۆستایه‌ک !
ئه‌گه‌ر له روداوو ساته هه‌ستار و بر گیره‌و کیسه‌کانی ده‌یه‌ی ۵۰ ی هه‌تاوی و جوش و خروش و هه‌لوپسته هه‌ستیارانه‌کانی ئه‌و ده‌می تیپه‌رین ، نیونجه‌کانی ده‌یه‌ی ۶۰ ده‌کری وه‌ک کرانه‌وه‌ی ده‌روازه‌یه‌کی فره‌ه‌نگی ، ئه‌ده‌بی و روشنبیری کوردی کوردستانی ئیران هه‌سیبی بو بکری . دیاره ئه‌و شه‌پوکی کرانه‌وه‌ش هه‌رزو ده‌فه‌ری پاوه و هه‌ورامانیشی گرت‌ه‌وه‌و به‌ دوای هاته‌ن‌ئارای ئه‌نجومه‌نی ئه‌ده‌بی و هاته‌نگو و هاواری پروزانی پرچه‌کانی هه‌له‌بجه له شیعره‌ خنجیلانه‌کانی (خه‌زانی هه‌له‌بجه‌) داو هاته‌ن چابی دیوانی میرزائه‌ولقادی پاوه‌بی ، پولیک روگی بوی و ئازا هاته‌ن ناو ئه‌م کابه‌یه و ئیتر کاکه یوسفی ره‌سول ئابادی وه‌ک سه‌رتوپی ئه‌وان بوو .

ناویک که توژیکی دواتر له ده‌بیرستانه‌کانی پاوه دا ته‌قیه‌وه و ئیتر هه‌مووان تامه‌زرووی بینینیان ده‌کرد. دیاره‌منیش وه‌ک لاوو قوتابیه‌کی کورد (که گواسته‌وه‌ی زوره‌ملی منی هینابوه‌ئهو) ، به‌ئاوانه‌وه‌بووم که وه‌ک شاگردیک ببمه‌میوانی وانه‌کانی . ئه‌وده‌م وا باو بوو که ئه‌و ماموستایانه‌ی ئه‌زموون و شاره‌زاییان زورتره‌و له‌وانه‌وتنه‌وه‌دا پسپورن ، ده‌بو بو پوله‌کانی سی و چواری دواناوه‌ندی (ئهو‌کات) ته‌رخان بکرین ، هه‌تا وه‌کو قوتاییان بو وه‌رگرنتی دیپلوم و ده‌رچوون بو زانکو په‌روه‌رده‌بکرین . کاک یوسفیش له‌وانه‌بوو .

ئهن پوکی دووه‌می ده‌بیرستان بووم . به‌هووی زور بوونی قوتابیه‌وه پوله‌که‌مان به‌سهر ۷ که‌لاس دابه‌ش کرا ، ئهن که‌وتمه‌که‌لاسی دووه‌می (ج) و به‌خت یارم بوو ته‌نیا ئاواتم (هه‌تا ئیسته‌ش) که‌هاته‌دی ، ئه‌وه‌بوو که ماموستای ئه‌ده‌بیان ، کاکه‌یوسف بوو . ئه‌و ساله و سالانی دواترم قه‌د له‌بیر ناچی . ماموستایه‌کی به‌ته‌واوی مانان بوو ؛ دلسوز ، زانا ، رو‌حسوک و له‌سه‌رخو ، جوان و ریک و پیک و رازاوه‌به‌جل و به‌رگ و رومه‌ت و زمان و وشه‌ی پاراوی کوردیه‌وه . ده‌تگوت شه‌که‌ر به‌لیویه‌وه‌ده‌باری . هه‌رگیز له‌عانی وانه‌گوتنه‌وه و گالته و جه‌فنگ و هیچ کاتیکی تر دا ، گهل و خاک و زمانه‌که‌ی له‌بیر نه‌ده‌کرد و هه‌رده‌م په‌روشی بوو ؛ سیاسه‌ت ، فه‌ره‌نگ ، ئه‌ده‌ب ، هه‌زار و هیمن و ...

گه‌رچی له‌باری بو‌چوونی سیاسیه‌وه‌ زور له‌یه‌ک نیزیک نه‌بووین ، به‌لام شه‌پوکی ئه‌ندیشه و بیژنه‌ته‌ویه‌که‌ی زور زیاتر منی خسته‌ناو ئه‌م به‌هره‌وه و ئاساییه که‌ده‌یان جار پیکه‌وه‌له‌و سیروانی تیژ و پر خروشه‌دا (به‌ره‌و زور) مه‌له‌مان کرد . به‌لی کاکه‌یوسف کوری شیاوی ولاته‌که‌ی بوو ، سه‌ره‌جم که‌لین و قوژبن و سوچه‌کانی کومه‌لگه‌ی کوردی به‌سه‌ر ده‌کرده‌وه و به‌په‌روشی بوو به‌چه‌شنیک که‌به‌ش خوراو بوونی گه‌له‌که‌ی ، سه‌ری لی شیواندبوو !

دیاره‌ژیان و که‌سایه‌تی و به‌ره‌م و ئاسه‌وار و چالاکیه‌فه‌ره‌نگی و ئه‌ده‌بی و کومه‌لایه‌تی و سیاسیه‌کانی ، ده‌کری و ده‌بی به‌شیویه‌کی ورد و جیددی تیرپامان و هه‌لوپسته‌یان له‌سهر بکری و ماف و حقه‌ی تاییه‌ت به‌خوی بدریتی . گه‌رچی یوسفیش وه‌ک هه‌ر مرو‌فیکی تر ، ده‌بی له‌هه‌ر کام له‌بواره‌کانی ژبانی دا تووشی هه‌له‌بوویت ، که‌ئهمه‌ش خویندنه‌وه‌ی تاییه‌ت هه‌له‌گری . که‌وا بوو تا ئه‌و کات ، به‌خیرا و به‌ئینسافه‌وه ؛ _ سلاویک و ده‌قیقه‌یه‌ک بی‌ده‌نگی بو کاکه‌یوسف !

جمال مرادی :

ماموستای کوچ کردوو کاک یوسفی ره‌سول ئابادی ، به درپژایی ژبانی پر له
ته‌نگ و چه‌له‌میدا ، گه‌وره ئامانجی ته‌وه بوو تا له خزمه‌تی خودای میهره‌بان و
خه‌لکانی به شه‌ره‌فی خودا دا هه‌نگاوی هه‌ل گرتوو بیئت .

ئه‌م خودا لی خوش بووه هه‌رگیز به ته‌نقه‌ست که‌سیکی له خو‌ی نه‌ده‌ره‌نجانده .
مه‌گه‌ر به‌رامبه‌ره‌که‌ی له هه‌لو یست و برپاره‌که‌ی ته‌و دا تی نه‌گه‌یشتوو بیئت .
به راستی ماموستایه‌کی شیرین زمان بوو . به‌م هوی‌ه‌ش به‌رامبه‌ر به کو‌مه‌لانی
خه‌لک پیوه‌ندی باشی هه‌بوو ، پر به دل له خه‌م و شادی خه‌لکان دا خو‌ی به
شه‌ریک ده‌زانی . یاد و نیوی ئه‌م مه‌رحومه‌ گه‌شاوه بیئت .

فتح اله نجفی :

استاد یوسف رسول آبادی ، استادی بزرگ در امور فرهنگ و ادب و اندیشه ،
نویسنده ای توانا و لایق ، شاعری خوش ذوق ، ادیبی فهیم ، عارفی متواضع و
هنرمندی با صدای دلنشین و از روشنفکران دیار هورامان بودند .
اساتید ، نویسندگان ، ادیبان ، صاحبان قلم و اندیشه و شعرا ، خود را شاگرد این
استاد میدانستند و از او فیض میبردند .

ایشان شخصیتی با ارزش در عرصه انجمنها و همایشهای ادبی و فرهنگی در
منطقه و استان کرمانشاه و کردستان ایران و عراق و استاد زبان کردی بشمار
میرفتند که سالها در راه ارتقای سطح فرهنگ جامعه تلاش و خدمت نمودند .

آثار فرهنگی و ادبی و اندیشه ایشان چل چراغی است که سالها نورانی و روشنی
بخش جامعه فرهنگی و ادبی خواهد بود . وجود این شخصیت فرهنگی و ادبی
همیشه یادآور نام شعرا و نویسندگان قرون گذشته از جمله : میرزا عبدالقادر و قانع
و مولوی کرد و نالی و بیسارانی و ... بود . پژواک هاوار ، هاوار استاد هاوار بر هر بام
و برزن و کوه و دره و باغ و چشمه و ... طنین انداز بود . هاوار درونی استاد هاوار
یکی از هزاران اندیشه و آرزوهایی بود که استاد برای بهبود و تغییر وضعیت
فرهنگی و ادبی و ارتقای سطح فرهنگ هورامان و اجتماع خود در درون داشت . کوه
ها و چشمه سارهای منطقه ی شاهو ، زاولی ، هانه زلیخا ، لاره کاو ، سراب هولی ،
آتشگاه ، شیلماو ، هانده شیخ حسن ، کوسالان ، دالانی و ... آن قدم گاه این عاشق

وطن و طبیعت هیچگاه صدای دلنشین او را فراموش نخواهد کرد و خستگی راه را از تن دوستان و همراهان خود بیرون میکرد ، استاد هاوار به مردم و وطن خود عشق می‌ورزید و به آنها افتخار مینمود . یاد و خاطراتش همیشه در دلها زنده خواهد بود .

عبداله کاکابرای :

در سوگ استاد سفر کرده کاک محمد یوسف رسول آبادی (هاوار)
در سرزمین اهورایی کردستان بس ادیبان و شاعران و هنرمندان پرورش یافته که در مقایسه با افراد سرشناس و پایه بلند ممالک دیگر هیچ کم نداشته بلکه اینان با شرایط و وضعیت سیاسی و اقلیمی نا متناسب توأم با عشق به اصالت و حفظ آداب و شعایر در راه اعتلای فرهنگ غنی ملت کرد و اعلام موجودیت خود پای فراتر نهاده و با تحمل سختی ها و دشواریها از خود آثار و تفکراتی را بجا گذاشته که بعد از مرگ تحسین همگان را بر انگیزخته و با تلاش طاقت فرسا در دوران حیات نام خود را بعد از سفر از دنیای بی وفا برای دیگران و تاریخ علم و ادب در جریده دائره‌المعارف ادبی زمانه ثبت نموده اند . از جمله ی این عزیزان استاد گرانمایه آقای محمد یوسف رسول آبادی بود که همواره روحش شاد و یادش گرامی باد .

سبب آشنایی بنده با این شاعر و ادیب گرانقدر از زمان نوجوانی یعنی سالهای ۱۳۴۸ ه.ش بود ، چون وی از استعداد هنری و صدای زیبا و دلنشین برخوردار بود من هم به سبب علاقه قلبی با وی ارتباط داشته و از دوستان صمیمی ام بود . زیرا با خصوصیات اخلاقی و رفتار و بینشی که ایشان داشت اگرچه اختلاف ین گاهی روابط دوستی را تحت الشعاع قرار میدهد اما این انسان نجیب وجه مشترک خود را در روزنه ی دیدگاه خود منعطف نموده و هرکسی از استعداد خاص هنری ، ادبی یا سیاسی برخوردار بود با ایشان روابط دوستی داشته و حتی در پایه های ورزشی از جمله کشتی ، دو ، پرش و بازیهای محلی و حتی جدید سر رشته داشته و مورد توجه همسالان خود بود . در بسیاری از مناسبتهای خانوادگی و محافل دوستانه با سر دادن نوای ملیح و خواندن اشعار پر محتوی باعث خوشحالی و دلگرمی دوستان و آشنایان میشد .

کاک یوسف رسول آبادی در خانواده ای فرهنگ دوست و اهل علم و ادب پا به عرصه ی وجود نهاده و پدر بزرگوارش نیز از معلمین فرزانه و از پیشکسوتان فرهنگی این دیار بود . که در میان مردم شهر پناه و اطراف دارای شهرت و اعتبار و مورد احترام خاص و عام بود . زیرا نجابت و وقار و دوستی و دلسوزی وی با مردم تاثیر

اخلاقی در عملکرد و رفتار فرزندان‌ش نهاده و از جمله ی آنان میتوان کاک یوسف را بر انگیخت که همه ی اوقات خود را وقف ارتباط و همدردی با دوستان و آشنایان و مردم دیار خود مینمود . وی هم مانند پدر و دیگر برادرانش شغل معلمی را بدینسان انتخاب نمود که بیشتر بتواند به ادب آداب شعایر دیار و مملکت خود بپردازد .

زمان استخدام ایشان در آموزش و پرورش برمیگردد به چندین سال قبل از انقلاب نوده های ایران که او با فعالیت و روشنگری و تلاش شبانه روزی به روشنگری پرداخته و درس آگاهی و احساس مسئولیت را به دانش آموزان و دوستان خود میآموخت . بارها از جانب عوامل نظام ستم شاهی مورد بازخواست قرار گرفت و چندین بار به ساواک احضار شد . و مورد ندمت و سوال و جواب و استنطاق قرار گرفت اما هیچگاه خللی در عزم راسخ این معلم بزرگ ایجاد نگردید . هرگاه بیش از گذشته به بهانه های مختلف جوانان و دانش آموزان تحت تعلیم خود را ارشاد نموده و در قالب مناسبت‌های مختلف و اضافه معنای راه مبارزه و شیوه ی برخورد را به آنان میآموخت .

در سالهای آغاز انقلاب ایران و مبارزات همه جانبه ی ملت انقلابی ایران و مردم شریف کردستان ایشان نقش سازنده و بسزای خود را در کنار دوستان و هم‌زمان خود به جهت پیروزی انقلاب اسلامی ایران بدون مضایقه و هیچ وقفه انجام نمود و در آبان ۱۳۵۷ به همراه جمعی از دوستان مبارزش از جانب ساواک دستگیر و به زندان دیزل آباد کرمانشاه بخش سیاسی انتقال یافت . بعد از سپری شدن مدتی از ایام آشنایی وی با زندانیان سیاسی حاضر و همبند سایر شهرهای استان علاقه و عزم راسخ ایشان و دوستانش به ادامه ی مبارزه بیشتر و بیشتر شد و هنگام فشار مردمی به مجبور ساختن رژیم به منظور آزادی زندانیان سیاسی ایشان هم آزاد گردید و در کنار دیگر همراهانش به پناه بازگشت و مورد استقبال اهالی پناه و اطراف قرار گرفت . در تمام صحنه های انقلاب همراه مردم و جوانان و پیش کسوتان انقلابی شهر پناه و استان کرمانشاه همراه و همکار و در راه پیروزی انقلاب شکوهمند ایران در سالهای ۵۷ و ۵۸ از هیچ کوششی فروگذار نمود و در کنار این احساس انقلاب هیچگاه از فعالیت و تلاش فرهنگی و خدمت به شعر و ادب و هنر کردی دریغ ننمود .

با پشت سر گذاشتن فراز و نشیبهای بسیاری و پیش آمدن انقلاب فرهنگی چون ایشان ضمن تدریس و داشتن شغل معلمی سختی های بسیاری را تحمل نموده بود بعد از پایان یافتن تحصیلات عالی در دبیرستانهای پناه بتدریس ادبیات و زبان فارسی اشتغال داشت بنده به عنوان دوست و مدیر دبیرستانهای شهدا و معلم با وی همکار

بودم و از نزدیک شاهد دلسوزی و تقبل زحمات و ادای وظایف انسانی وی به دانش آموزان آن زمان بودم که آنموقع با کمبود نیروهای کاری مواجه بودیم اما کاک یوسف حاضر بود از خود مایه نشان داده و دانش آموزان را تشوق و ترغیب مینمود که با موفقیت به تحصیلات خود ادامه داده و بعنوان دوست و همکار دلسوز بنده را راهنمایی و همکاری مینمود .

علاوه بر انجام وظایف در زمینه های درسی به استعدادهای فردی دانش آموزان نیز توجه داشته و بعنوان یک مربی دلسوز و آگاه در زمینه های ادبی ، شعر ، آواز و علاقمند به موسیقی و ورزش ، مربی و یار و یاور آنان بود . بسیاری از دانش آموزان نخبه ی آنموقع و دیگر دوستانشان از نوشتن شعر ، مقاله ، نمایشنامه و روزنامه های دیواری که هر هفته چند روزنامه ی جدید بر در و دیوار مدرسه نصب میشد و با سرپرستی و همراهی و همکاری ایشان با بنده ویرایش و سپس با ارشاد جوانان آن زمان را از رهنمودها و ارشادات دلسوزانه ی خود برخوردار مینمود .

در محافل و جلسات و همایش های تشکیل یافته در جلسات صنفی فرهنگیان همیشه با ادای سخن حق و جرات بخشیدن به عزم پاک و اقتدار فرهنگی حق مطلب را ادا میکرد . در عین حال ایشان از سادگی ظاهر و رفتار دوستانه و صداقت در کلام چنان وانمود میکرد که از نظر سنی ، سواد معلومات و آگاهی از دیگران کم دارد و درصدد بدست آوردن دل آنان بوده و خود را خادم همگان میدانست .

وجه های اخلاقی این مرد وارسته بسیار زیاد است . زمانی که مسئله ی فقر و تهیدستی جمعی از افراد و دانش آموزان پیش میآمد از جمله افراد مؤثر و دلسوزی بود که مدیر مدرسه را یاری مینمود که در جهت ارائه ی طریق و رفع معضل مالی دانش آموزان که مبدا باعث وقفه در ادامه ی تحصیل آنان گردد . با جمع آوری کمکهای مالی و خود نیز تقبل مبالغی چند و تهیه ی فهرست افراد بطور محرمانه و محترمانه بدانها کمک مینمود . با همین رفتار و اخلاق عملی منحصر بفرد مورد علاقه ی تمام دانش آموزان بود . در بسیاری از موارد که از وی خواسته میشد برای دانش آموزان به مناسبتهای خاصی سخنرانی نماید ؛ آغاز سخن خود را همیشه با این شعر زیبای پرویز خانلری و ترجمه ی ماموستا هزار آغاز مینمود که باعث تحول و تشویق بسیاری از دانش آموزان در ساخته و پرداخته شدن روابط اجتماعی و اخلاقی آنان میشد .

لای هه‌لوی به‌رزه فپی به‌رزه مژی چون بژی شه‌رته نه‌وه‌ک چه‌نده بژی

کاک یوسف در دوران عمر مفید خود با دوستان خوب و ادب دوستش با تشکیل انجمن ادبی پاوه بهترین خدمات را به زبان و ادبیات و آداب مردم کردستان و مخصوصا اورامانات نمودند . افراد همفکر او با برخورداری از تفکر عالمانه و آگاهانه توانستند در طی این چند سال شهر پاوه و اورامانات را به بیشتر نقاط ایران بشناسانند . یاد و خاطره ی کاک یوسف رسول آبادی برای دوستان و همفکران او همیشه زنده و جاوید است ، امید است رهروان راهش موفق و کامیاب باشند ؛ روحش شاد و یادش گرامی باد .

چندہ عسیٰ بہ

کاک یوسفی

